

המכתה

לְסֵפֶר הַקְּדוֹשׁ

לְקוּטֵי מוֹהַר"ן

עַל הַתּוֹרָה וּמוֹעֲדֵי הַשָּׁנָה

עִם לְקוּטֵי הַתּוֹפְלוֹת

ג' ליון 142

פְּרָשַׁת וַיִּגַּשׁ תַּשַּׁב"ב

עֲנִינִי 'עֲשֶׂרָה בְּטִבַּת'

הוצאות הגליון נתנדב ע"י אנ"ש היקרים

- לע"נ התלמיד הגדול -

פני יהושע כפני לבנה

אדונינו מזרנו זרבנו

גאון עוזנו חיות נפשינו

רבי **נרתן מברסלב** זיע"א

נסתלק ביום עשרה בטבת

שנת תר"ה לפ"ק

לע"נ כ"ק הרהגה"צ

רבי **אליעזר חיים**

בן כ"ק הרהגה"צ רבי **רפאל** זצ"ל

נלב"ע ביום שב"ק פ' ויגש

ז' טבת תשע"ט לפ"ק

לע"נ הרבנית הצדקנית

מרת **חנה מלכה** ב"ר **משה** ע"ה

נלב"ע י"ב טבת תשס"ה לפ"ק

הרה"ח **יעקב יוסף איגל** שליט"א

לרגל שמחת אירוסים בתו תחי'

עב"ג החתן **נחמן טווערסקי** הי"ו

שיזכה לרווח מהם רוב נחת דקדושה, ויזכו לבנות בית

נאמן בישראל, ויהא קשר של קיימא ובנין עדי עד

- "שמחת התנאים" יתקיים בעז"ה -

ביום א' פרשת ויחי

באולם "אוהל פיגא" בית שמש

האזרה האודות

רבינו נחמן מברסלב

זיע"א

לְחִיּוֹרַת

בְּאוֹר הַפְּרָשָׁה

עִם הַתּוֹרָה

דְּעִתִּיקָא סְתִימָא

דְּעִתִּי דָא

לְאַתְגְּלִיָּא

לְעִתִּי ד־לְבָא

יו"ל בעז"ה ע"י

מכון אור האורות

רבינו נחמן מברסלב זיע"א

052.763.1800

B48148@gmail.com

פְּרַשְׁת וַיִּגַּשׁ

"וַיִּגַּשׁ אֵלָיו יְהוּדָה, וַיֹּאמֶר בִּי אָדֹנָי יְדֹבֵר נָא עֲבֹדְךָ דָּבָר בְּאָזְנֵי אָדֹנָי, וְאֵל יָחַד אֶפְרָיִם בְּעֲבֹדְךָ. כִּי כַּמּוֹךְ כִּפְרָעָה" (בְּרֵאשִׁית מ"ד, יח)

"וַיִּגַּשׁ אֵלָיו יְהוּדָה" – דָּא תְקַרְבַּתְנָא מַלְכָא בְּמַלְכָא.
(זהר ויגש ר"ו.)

"כִּי הִנֵּה הַמְּלָכִים נוֹעֲדוּ" (תהלים מח, ה) – דָּא יְהוּדָה וַיִּוֹסֵף וְכוּ'. "כִּי הִנֵּה הַמְּלָכִים נוֹעֲדוּ" – תְּגִין עֲלָמִין קְדִישִׁין, 'עֲלָמָא עֲלָאָה' וְ'עֲלָמָא תַּתְּאָה' – דְּכַד מִתְחַבְּרִין פְּתָדָא, כְּדִין "עֲבָדוּ יַחְדָּיו" – בְּגִין דְּכָל חֵיבִין דְּעֲלָמָא, לֹא אֲתַעֲבָרִין לְאֲתַפְּסִיא, עַד דְּמִתְחַבְּרִין פְּתָדָא. וְכוּ'. "עֲבָדוּ" – אִינְוִן חוֹבִין אֲתַפְּסִרוּ, בְּגִין דְּהָא כְּדִין כָּל אֲנָפִין נְהִירִין, וְכָל חוֹבִין אֲתַעֲבָרוּ. (זהר ויגש ר"ו.)

א.

(ח"א סב, א"ו; פתב"ד רבנו ז"ל השיף
לח"א סב, הנדפס בסוף הספר)

דַּע: שְׁעַלְיָדֵי אֲכִילְתָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל, נַעֲשֶׂה יְחוּד קְדָשָׁא־בְּרִיךְ־הוּא וְשְׂכִינְתָהּ אִפִּין בְּאִפִּין, בְּחִינַת 'זִוּוּג פְּנִים־בְּפְנִים', בְּבַחֲיִנַת (רוּת ב, יד): "וַיֹּאמֶר בַּעֲזַי לְרוּת לָעֵת הָאֲכָל גִּשְׁי הַלֶּם" – "לָעֵת הָאֲכָל" דִּיקָא.

הִינֵנו: עַל־יָדֵי הָאֲכִילָה' – גִּשְׁי הַלֶּם' – דָּא יְחוּד קְדָשָׁא־בְּרִיךְ־הוּא וְשְׂכִינְתָהּ, בְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית מ"ד, יח): "וַיִּגַּשׁ אֵלָיו יְהוּדָה" – "דָּא תְקַרְבַּתְנָא מַלְכָא בְּמַלְכָא" (זהר ויגש ר"ו).

רַק הָאֲכִילָה צְרִיךְ לִהְיוֹת מֵאֲכָל אַחַר שְׁנַת־בְּרֵרָה, וְאִין בּוּ שׁוּם תַּעְרוּבוֹת! – כִּי עַל־יָדֵי מֵאֲכָל שְׂיִשׁ בּוּ תַעְרוּבוֹת, יוֹכֵל הָאָדָם לְחַטָּא.

וּכְשֶׁה' אֲמוּנָה' כָּל־כֶּף בְּשִׁלְמוֹת – אָזִי 'אֲכִילְתוֹ' הִיא יְקָרָה מְאֹד,

כִּי נִתְיַחַד קְדָשָׁא־בְּרִיךְ־הוּא וְשְׂכִינְתָהּ, בְּבַחֲיִנַת: "וַיֹּאמֶר בַּעֲזַי לְרוּת" וְכוּ'. אָזִי ה' אֲמוּנָה' מְמַלְצַת עַל הַרְחוּקִים לְפָנֵי הַשָּׁמַיִם־יִתְבָּרַךְ: "שִׁיקְרַב אוֹתָם בְּצַל כְּנָפָיו!"

וְזֶה הִיא מְלִיצָתָה: כִּי עַקֵּר טְעוּתָם שֶׁל הַרְחוּקִים מ'אֲמוּנַת הַשָּׁמַיִם־יִתְבָּרַךְ' – מַחֲמַת שְׁעַקֵּר יְדִיעַת אֱלֻקוֹתוֹ, אִינוּ אֵלָא מ'גְּלוּי' עַל ה'סְתוּם'.

וּמַחֲמַת שְׂרוּאִים מ'גְּלוּי': "שֶׁהִנְהַגְתָּ־הָעוֹלָם הוּא עַל־יָדֵי 'מַעֲרֻכַת־הַמְּזֻלוֹת"! – נִפְלוּ בְּטַעֲוִיּוֹת, כָּל־אֶחָד לְפָנֵי טְעוּתוֹ.

וַיִּשׁ חוֹשְׁבִים: שֶׁהַכֹּל עַל־פִּי הַטָּבַע, עוֹלָם כְּמִנְהַגוֹ נוֹהֵג.

וַיִּשׁ חוֹשְׁבִים: שְׁצָרִיךְ לַעֲבֹד אֶת ה'אֲמָצְעִי' – כְּמוֹ שְׁטַעוּ ב'עֲגָל', שְׂרָצוּ לַעֲשׂוֹת ה'עֲגָל' אֲמָצְעִי בֵּינָם לְבִין הַשָּׁמַיִם־יִתְבָּרַךְ, שְׂאֲמָרוֹ: "אֲשֶׁר יִלְכוּ לְפָנֵינוּ" (שְׁמוֹת ל"ב, א־כ"ג), בְּחִינַת אֲמָצְעִי.

וּבְטַעֲוִיּוֹת כְּזֶה, רַבִּים נִכְשָׁלִים – וְעוֹשִׂים אֶת ה'סְבוּת', אֲמָצְעִי בֵּינָם לְבִין הַשָּׁמַיִם־יִתְבָּרַךְ! – הִינֵנו: שְׂמֵאֲמִינִים בְּהַשָּׁמַיִם־יִתְבָּרַךְ, אֲבָל מֵאֲמִינִים גַּם־כֵּן ב'אֲמָצְעִי, וְאוֹמְרִים: "שְׁצָרִיךְ ל'סְבוּת'".

הִינֵנו: שְׂמֵאֲמִינִים לְמִשְׁלַל בְּה'סְפָה' שֶׁל 'פְּרִנְסָה', שֶׁהוּא ה'מִשְׁאֵל־וּמְתָן, וְאוֹמְרִים: "ה'סְפָה' שֶׁל 'מִשְׁאֵל־וּמְתָן' עַקֵּר"! – כָּאֵלּוּ חֲסִי־וְשָׁלוֹם בְּלֹא ה'סְפָה' שֶׁל 'מִשְׁאֵל־וּמְתָן, אִין יִכְלַת בְּיַד הַשָּׁמַיִם־יִתְבָּרַךְ לְתַן לָהֶם 'פְּרִנְסָה'.

וּבַה' סָבָה' שֶׁל ה'רְפוּאָה, שֶׁהוּא 'סָמִים',
 עוֹשִׂים מֵהֶם עֶקֶר! - כָּאֵלוֹ חֵס-
 וְשָׁלוֹם בְּלִי ה'סָמִים, אֵין יִכְלֹת בְּיַד הַשָּׁם-
 יִתְבָּרֵךְ לְרַפָּא.

וְאֵין הַדָּבָר כֵּן! - כִּי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 סָבַת כָּל הַסְּבוּת וְעֵלְת כָּל הָעֲלוֹת,
 וְאֵין צָרִיךְ לְשׁוּם סָבָה!

וְעַסְקֵנוּ בְּאֵלוֹ ה'סְבוּת: צָרִיךְ לְהֶאֱמִין
 בַּהַשָּׁם-יִתְבָּרֵךְ לְבַד! - וְלֹא
 לַעֲשׂוֹת מֵה'סְבוּת עֶקֶר!

וּכְשֶׁהַצְּדִיק מְבַטֵּל בַּתְּפִלָּתוֹ אֵיזָה חַיִּיב
 שֶׁל 'מַעֲרֻכַת-הַמְּזֻלוֹת' - אֲזִי
 נִתְיָדַע מֵה'גְּלוּי' עַל ה'סְתוּם: שֵׁישׁ אֱלֹקֵי
 נִמְצָא, שֶׁהוּא שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת הַצְּדִיק, וּמְשַׁדֵּד
 הַמַּעֲרֻכוֹת וּמְשַׁנֵּה הַטֶּבַע וְכוּ'.

וְזֶה (בְּרֵאשִׁית מֵד, יח): "וַיִּגַּשׁ אֵלָיו יְהוּדָא -
 דָּא תְּקַרְבַּתָּא דְּמַלְכָּא לְמַלְכָּא" -
 הֵינֵנו: יְחִוּד קַדְשָׁא-בְּרִיךְ-הוּא וְשְׂכִינְתֵיהּ.

אֲזִי: "וַיֹּאמֶר אֵלָיו בִּי אֲדוֹנִי" - הֵינֵנו:
 שֶׁה'שְׂכִינָה' שֶׁהִיא ה'אֱמוּנָה' מְבַקֶּשֶׁת
 רַחֲמִים מֵהַשָּׁם-יִתְבָּרֵךְ, עַל אֵלוֹ הַרְחוּקִים:
 "יְדַבֵּר נָא עִבְדְּךָ דְּבַר בְּאֲזִנֵי אֲדֹנִי" - שִׁיקְרַב
 אֶת הָאִישׁ הַזֶּה שֶׁתִּקַּן אוֹתָהּ וְהַעֲלָה אוֹתָהּ
 לְבַחֲיַנַּת פְּנִים-בְּפָנִים.

"בְּאֲזִנֵי אֲדוֹנִי" - הֵינֵנו: שֶׁהִיא מְמַלְצַת עַל
 הָאִישׁ הַזֶּה, שֶׁלֹּא יַעֲשֶׂה עוֹד
 אֲמָצְעִי בֵּינוֹ לְבֵין הַשָּׁם-יִתְבָּרֵךְ, וְכָל
 הַהֲצַטְרָכוֹת שֶׁלוֹ "יְדַבֵּר בְּאֲזִנֵי" - שֶׁלֹּא
 יִשְׁמַע אַחַר אֲמָצְעִי.

"וְאֵל יַחַד אִפְּךָ בְּעַבְדְּךָ" - עַל הָעֶבֶר,
 שֶׁהִיא מְלֵא פְּנִיּוֹת וְעַבּוּד-הַזֶּרֶה עַד
 עַכְשָׁו.

"כִּי כְמוֹד כְּפָרְעָה" - 'פָּרְעָה' לְשׁוֹן
 'הַתְּגֻלוֹת' - כִּי אִתָּה אֵינְךָ יָדוּעַ לְבִנְי-

אָדָם אֶלֶּא מֵה'גְּלוּי'. וּמַחֲמַת שְׂאִינְךָ יָדוּעַ
 אֶלֶּא מֵה'גְּלוּי' - לְפִיכֵךְ טָעוּ כָּל-אֶחָד לְפִי
 טָעוּתוֹ, שֶׁרָאָה ב'מַעֲרֻכַת-הַשָּׁמַיִם' הַמְּנַהֲיָגִים
 אֶת הָעוֹלָם.

אָבֵל עַל-יְדֵי 'שְׂדוּד-הַמַּעֲרֻכוֹת' לְעַתִּיד-
 לְבוֹא - יוֹדוּ הַכֹּל בְּבוֹרָא וּמְשַׁגִּיחַ
 וְכוּ'. וְכֵן 'עַכְשָׁו' כְּשֶׁרוּאִים כְּשֶׁהַצְּדִיק
 בַּתְּפִלָּתוֹ מְשַׁדֵּד הַמַּעֲרָכָה וְהַטֶּבַע - אֲזִי
 מוֹדִים: שֶׁ"לֹּה' הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ" (תְּהִלִּים כד, א).

וְזֶה (רש"י בְּרֵאשִׁית שָׁם; בְּרֵאשִׁית-רַבָּה צג, ו): "מֵה'
 פָּרְעָה גּוֹזֵר וְאֵינוֹ מְקַיֵּם" - 'פָּרְעָה'
 הֵינֵנו 'מַעֲרֻכַת-הַמְּזֻלוֹת' ה'גְּלוּיִים' גְּזַרְתָּם לְכָל
 - וְרוּאִים שֶׁגְּזַרְתָּם נִתְבַטֵּל - מִזֶּה יוֹדְעִים
 שֶׁ"אֵף אִתָּה גּוֹזֵר וְאֵינְךָ מְקַיֵּם" - כִּי
 "הַצְּדִיק מְבַטֵּל".

הֵינֵנו: כְּשֶׁאִתָּה מְבַטֵּל רְצוֹנְךָ בְּשִׁבִיל רְצוֹן-
 הַצְּדִיק, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חַז"ל (מוֹעֲד-קָטָן
 טז): "הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא גּוֹזֵר וְצְדִיק מְבַטֵּל"
 - אֲזִי יָדְעוּ מֵה'גְּלוּי' עַל ה'סְתוּם'.

כְּשֶׁרוּאִים שֶׁ'מַּעֲרֻכַת-הַמְּזֻלוֹת' מְחַיְבִים
 אֵיזָה גְּזֵרָה, וְ"צְדִיק מְבַטֵּל" -
 אֲזִי יָדְעוּ: שֵׁישׁ אֱלֹקֵי נִמְצָא, שֶׁהוּא עוֹשֶׂה
 רְצוֹן-הַצְּדִיק!

שִׁיּוּדְעִים עַל-יְדֵי-זֶה: שְׁגָם הַטֶּבַע שֶׁל
 'מַעֲרֻכַת-הַשָּׁמַיִם', הִיא בְּרֵצוֹן
 הַשָּׁם-יִתְבָּרֵךְ הִיתָה עַד עַכְשָׁו, וְעַכְשָׁו בְּטֵל
 הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא גְּזַרְתּוֹ וְרְצוֹנוֹ מַחֲמַת
 תְּפִלַּת הַצְּדִיק.

ב.

(ח"ב עט - ר'אשי-פְּרָקִים' שֶׁל רַבֵּנוֹ ז"ל)

"וַיִּגַּשׁ אֵלָיו יְהוּדָה" (בְּרֵאשִׁית מֵד, יח)
 "תְּקַרְבַּתָּא מַלְכָּא בְּמַלְכָּא" (זֶהר
 ויגש רז). "נְתַאֲחַדוּ" (זֶהר שָׁם) בְּמַצּוֹת. "כִּי

הנה המלכים" (תהלים מח, ה - בזהר שם), "אזי עברו כל מלאכי חבלה" (זהר שם רו:). "ידבר נא באזני" (בראשית שם), ולא יבלבלו את קולי (שיהיה קול דקדשה - עירשם בבאור מוהרנ"ת). "ואל יחר אפך" (בראשית שם), "בצר לך" (דברים ד, ל). "כפרעה" (בראשית שם), תשובה, "בפרוע פרעות בהתנדב" (שופטים ה, ב). "כי כמוך כפרעה" (בראשית שם), תשובת המשקל. "יוסף הטמין חרפתו" (על-פי בראשית ל, כג - "אסף אלקים את חרפתי").

(עין בפנים באור מוהרנ"ת ז"ל, על הראשי-פרקים של הפרשיות 'תולדות-ויצא' שם בהתורה).

ג.

(ח"ב צא)

דע: כי ההתקשרות באמת לצדיקים אמתיים, הוא תועלת גדול מאד. כי על-ידי-זה זוכין לתשובה שלמה ו'לכפרת עוון, ונמתקין הדינין ונתבטלין לגמרי, ונעשה על-ידי-זה 'יחוד-קדשא' בריך הוא ושכינתה'.

כי איתא בזהר-הקדוש (ויגש רו:): "כי הנה המלכים נועדו. תרין עלמין קדישין, עלמא עלאה ועלמא תתאה וכו', כד מתהברין כחדא, כדין כל אנפין נהירין, וכל חובין אתעברו וכו', עיר-שם.

כי דע: כי יש שני בחינות 'חכמה': א) 'חכמה-עלאה' ו'חכמה-תתאה'. ו'חכמה-תתאה' נמשך מ'חכמה-עלאה', ויונק ומקבל משם.

והוא כמו הרב' וה'תלמיד'! - כי מה שהרב' מלמד עם 'תלמידו', וה'תלמיד' מקבל ממנו - הוא בחינת 'חכמה-עלאה' ו'חכמה-תתאה'.

'חכמה-עלאה' - מה ש'הרב' מלמד לה'תלמיד'. ו'חכמה-תתאה' - מה ש'ה'תלמיד' מקבל ממנו.

ודע: כי 'כלל ה'תורה-הקדושה', הוא בחינת 'חכמה-עלאה'. ו'כלל החכמות שבעולם', נמשכין מבחינת 'חכמה-תתאה'.

וכשה'חכמות שבעולם' שיונקים מ'חכמה-תתאה' -

נפרדים מה'תורה' ומ'השם-יתברך', מבחינת 'חכמה-עלאה' - כמו ה'תלמיד' שאינו רוצה להבין מה ש'הרב' אומר - זה בחינת 'מעוטי-הלבנה'! בחינת 'גלות-השכינה'!

כי כל אדם באשר הוא שם - צריך לקשר שכלו ממקום שהוא, לה'תורה' ול'השם-יתברך', שהוא בחינת 'חכמה-עלאה'!

אבל אם מפריד שכלו וחכמתו חס-ושלום מהשם-יתברך - גורם חס-ושלום 'פגימת-הלבנה' - על-ידי שאינו מקשר 'חכמה-תתאה' ב'חכמה-עלאה' - דהינו: שאינו מקשר ה'חכמות של כל העולם, ל'השם-יתברך' ולה'תורה', שהוא בחינות 'חכמה-עלאה', כנ"ל.

אבל הצדיקים-אמתיים - מקשרים 'חכמה-תתאה' ב'חכמה-עלאה' וכו', על-ידי שיהתו וספורי-דבריו שמדבר עם המון-עם.

כי ה'שכל' של 'המון-עם' שאינם מקשרים אותו ל'השם-יתברך' - הוא נפרד מ'חכמה-עלאה'. אבל ה'צדיק-האמת' מקשר ה'שכל' של ה'המון', אפלו השכל ו'החכמה של הרשע, ל'השם-יתברך'.

וְעַל-כֵּן הָעֵקֶר לְקֹשֶׁר עֲצָמוֹ לְצַדִּיקִים-
 אֲמַתִּים! - כִּי ה' צַדִּיק' מִגְבִּיהַ
 וּמְקַשֵּׁר הַחֲכָמָה-תְּתָאָה לְחֲכָמָה-עֲלֵאָה -
 וְאִזִּי מוֹפְגִימַת-הַלְבָּנָה, נַעֲשֶׂה מְלוּוֵי-
 הַלְבָּנָה.

וְזֶהוּ (זהר שם): "כִּי הִנֵּה הַמְּלָכִים נוֹעְדוּ
 עִבְרוּ יַחְדוֹ - כִּד מְלָכִים אֲזַדְמִנו
 תְּרוּיָהוּ בְרַעוּתָא חֲדָא, כְּדִין וְכוּ' כִּלְהוּ
 מְאִרֵי דְדִינָא אֲתַכְפִּין וְאֲתַעְבְּרוּ מֵעֲלָמָא
 וְכוּ'".

וְאִזִּי הוּא בְּחִינַת (מְלָכִים-א ה, י): "וְתִרְב
 חֲכָמַת שְׁלֹמָה", וְתִרְגוּמוֹ:
 "וְאֲתִרְבִּיאַת סְהָרָא", דְּהִינּוּ: שְׁנַת־מֵלָא
 'פְּגִימַת-הַלְבָּנָה'. וְאִזִּי נִמְתַּקִּין כָּל הַדִּינִים,
 וְנִתְכַפְּרִין כָּל הָעוֹנוֹת.

שְׁעֵקֶר 'הַמְתַּקַּת-הַדִּינִים', וְכַפְּרַת-
 הָעוֹנוֹת, וְשְׁלֵמוֹת כָּל הָאֹרוֹת,
 וְמְלוּוֵי פְּגִימַת-הַלְבָּנָה, וְתַקוּן כָּל הָעוֹלָמוֹת'
 - הַכֹּל הוּא: עַל-יַדֵּי שְׁנַת־חֲפֵר 'עוֹלָם-
 הַתְּחִתּוֹן' בְּ'עוֹלָם-הָעֲלִיּוֹן', בְּחִינַת 'חֲכָמָה-
 תְּתָאָה' וְ'חֲכָמָה-עֲלֵאָה'.

וְכַל-זֶה: עַל-יַדֵּי ה' צַדִּיק' שְׁמַקְשֵׁר
 'חֲכָמָה-תְּתָאָה' בְּ'חֲכָמָה-עֲלֵאָה'
 - עַל-יַדֵּי שִׁיחָתוֹ, שְׁמַלְבִּישׁ 'אֹרֶת-הַתּוֹרָה'
 בְּ'סְפוּרֵי-דְבָרִים'.

ד.

(חיי-מוהר"ן תרי)

פַּעַם-אַחַת אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל לְהַרְב יוֹדֵל,
 חָתַן הָרַב לִיבֵל מְטָרָא־סְטִינְץ,
 שֶׁהָיָה מְקַרֵב לְהָרַב הַצַּדִּיק הָרַב פִּינְחָס
 מְקַאֲרִיץ: הֲגִידוּ לִי דְבַר מֵהָרַב הַצַּדִּיק הָרַב
 פִּינְחָס מְקַאֲרִיץ ז"ל?!

אָמַר לוֹ: כִּד אָמַר הָרַב פִּינְחָס הַזֶּה לֵּ: אֲנִי
 אֹמְרִים: "אֲשַׁמְנוּ בְּגַדְנוּ גְזַלְנוּ",

לְשׁוֹן רַבִּים, כִּי צַרִּיכִים לֹאמַר 'אֲשַׁמְתִּי וְכוּ',
 רַק אֲנִי אֹמְרִים כְּבִיכּוֹל בְּלְשׁוֹן טְעֵנָה לְהַשִּׁם-
 יִתְבָּרֵךְ: "אֲשַׁמְנוּ"! - דָּאִם שְׁלֵא נָתַתְּ לָנוּ כַּח
 וְרִשׁוֹת, לֹא הֵינּוּ יְכוּלִין לְחַטָּא!

אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל: אֲנִי גַם-כֵּן מְפָרֵשׁ כִּד
 (בְּרֵאשִׁית מֵד, יח):

"וַיִּגַּשׁ אֵלָיו יְהוּדָה" - כַּאֲשֶׁר אִישׁ יִשְׂרָאֵל
 נִגַּשׁ לְהַשִּׁם-יִתְבָּרֵךְ לְבַקֵּשׁ מְחִילָה
 עַל עוֹנוֹתָיו.

"וַיֹּאמֶר, בִּי אֲדֹנָי" - רְצוֹנוֹ-לֹאמַר: 'כַּחַד
 בִּי! - בָּאִם שְׁנַטְלַתְּ אֶת כַּח שְׁלֹךְ
 מִמֶּנִּי, לֹא יִכְלָתִי לְחַטָּא.

וַיִּדְמָה הָאָדָם בְּנַפְשׁוֹ שֶׁהוּא פּוֹטֵר עֲצָמוֹ
 בְּטַעֲנָה זוּ?!

עַל-זֶה הוּא אֹמֵר: "יִדְבַר נָא עִבְדְּךָ דְבַר
 בְּאִזְנֵי אֲדֹנָי" - הִנְנִי מְדַבֵּר דְבָרִי,
 כְּדִי שֶׁתְּבוֹא תְּפִלָּתִי בְּאִזְנֶךָ! - אָבֵל: "אֵל יִחַד
 אִפְךָ בְּעִבְדְּךָ" - כִּי יִדְעֵתִי אֲשֶׁר אֲנִי הַחַיֵּב!

ה.

(ספר-הַמְדוּת, מְרִיבָה ח"ב כב; צַדִּיק ח"ב יח)

יֵשׁ שְׁנֵי צַדִּיקִים, שְׁאֶחָד דְּבוּרָיו הֵם
 בְּחַרִּישָׁה, וְהַשְּׁנִי דְבָרָיו בְּקַצִּירָה, או
 אֶחָד דְּבָרָיו הַקְּמַת-הַבְּרִית לְזוּגָה, וְהַשְּׁנִי
 דְּבָרָיו הֵם הַמְּשִׁיכִים אֶת הַזֶּרַע וּמְהוּיִם אֶת
 הַזֶּלֶד בְּבֶטֶן אִמּוֹ וּמְגַדְּלִין אוֹתוֹ. כֵּן כְּשִׁישׁ
 מִחֲלָקַת בֵּין שְׁנֵי צַדִּיקִים הָאֵלּוּ - אֵל יִתְעַרֵב
 זֶר בְּתוֹךְ דְּבוּרִים שְׁמוֹדְבָרִים זֶה עַל זֶה! כְּדִי
 שְׁלֵא יִקְלַקֵּל הַמְּכַוֵּן.

וְהָרַב מְטַשְׁעֵהֲרִין ז"ל צִין לְבְּרֵאשִׁית דְּבָה' צַג, ה:
 "וַיִּגַּשׁ אֵלָיו יְהוּדָה". "הִנֵּה יָמִים בָּאִים נָאִם ה', וְנִגַּשׁ
 חוֹרֵשׁ בְּקַצֵּר, וְדָרָה עֲנָבִים בְּמִשְׁחַ הַזֶּרַע, וְהַטִּיפוּ הַהָרִים
 עֵסִים" וְגו' (עֲמוֹס ט, יג).

"חֹרֵשׁ זֶה יְהוּדָה". "בְּקַצֵּר" זֶה 'יוֹסֵף', שְׁנֵאֲמַר (בְּרֵאשִׁית
 לז, ז): "וְהִנֵּה אֲנִי מְאֻלָּמִים אֲלֵמִים". "וְדוֹרָה עֲנָבִים", זֶה

‘יהודה’ - ‘כי דרכתי לי יהודה קשת’ (זכריה ט, יג).
 ‘במשך הזרע’, זה ‘יוסף’ - שמשך זרעו של אביו והורידו
 למצרים, כדכתיב (הושע יא, ד): ‘בחבלי אדם אמשכם’.
 ‘ויטפו הרים עסים’, אלו ה‘שבטים’ - אמרו: ‘מלכים
 מדינים אלו עם אלו, אנו מה אכפת לנו!’

והבאור (מספרי המדות עם מראה מקומות השלם): הרי שני
 הצדיקים ‘יהודה ויוסף’. ‘יהודה’ הוא ‘חורש’ - דבוריו הם
 ב‘חרישה’. ‘יוסף’ הוא ‘קוצר’ - דבוריו הם ב‘קצירה’. וכן
 ‘יהודה’ הוא ‘קשת’ - ‘כי דרכתי לי יהודה קשת’ - דבוריו
 הם הקמת הברית לזווג (בחינת ‘ורה כחץ’ - וענו לקוטי מוהר”ן
 ח”ב פג ע”ידי ‘תקון הברית’ שהוא ‘קשת’ וכו’). ‘יוסף’ הוא
 ‘מושך הזרע’ - דבוריו הם ממשיכין את הזרע וכו’.

ובמחלקת של שני צדיקים אלו, אמרו: ‘מלכים מדינים אלו
 עם אלו, אנו מה אכפת לנו!’ - דהינו: שלא יתערב זר בתוך
 דבורם, כדי שלא יקלקל את המקור.

ו.

(לקוטי הלכות, תשעה באב ושאר תעניות ד, הו”ז -
 יא - על פי לקוטי מוהר”ן ח”א סא, ‘חדי רבי שמעון’)

**‘מחלקת השבטים עם יוסף’, גרם הגלות
 והחרבן.**

כי ‘יוסף’ - הוא בחינת ה‘צדיקהאמת’.
 וה‘שבטים’ - אף על פי שהם כלם
 קדושים, אף על פי כן קפץ השטן ביניהם,
 והטעה אותם בעצות רעות כאלה, למכר
 את ‘יוסף הצדיק’.

**כי גם ‘צדיקים גדולים’, צריכים לשמר
 עצמם מאד, ולבקש מהשם יתברך
 מאד: להנצל מ‘עצות נבערות’** (ישעיה יט, יא).

**בפרט בענין ‘מחלקת’, ששם עקר
 ‘התגברות השטן’, שמכניס סברות
 בלב הצדיקים - עד שנדמה להם: שהם
 צריכים לרדף את הצדיקהאמת עד לחייו.**

**והכל נמשך מ‘עצת הנחש’, שהטעה את
 אדם הראשון וכו’.**

**ועל כן בשנתועדו השבטים עם יוסף -
 לא היה אפשר ליוסף לחזור**

ולהתחבר עמהם, עד שהביאו את ‘בנימין’.
**כי ‘בנימין’ הוא עקר בחינת ‘תקון העצה
 השלמה האמתית’, כי ‘רק הוא נולד
 בארץ ישראל’** (מכילתא יתרו), ששם ה‘בית-
 המקדש, ששם עקר העצה פנ”ל, וכו’.

**ועל כן כשבאו אחי יוסף למצרים, וראה
 שהם שבים בתשובה על מכירתו,
 ואזי צריכים לחזור ולהתחבר עמהם, ואז
 יהיה נגמר ונשלמת העצה - על כן לא רצה
 להתודע להם עד שהביאו את בנימין. וגם אז
 הוסיף לצערם - כדי שישובו בתשובה
 שלמה ביותר.**

**והיה מצערם על ידי ‘בנימין’ דיקא וכו’ -
 זה רמז להם מה שפגמו על ידי
 ‘מכירת יוסף הצדיק’, שהוא בחינת ‘פגם
 אמונת חכמים’, שגרמו על ידי זה ‘פגם-
 העצה פנ”ל, שעקר הפגם מגיע ל‘בנימין
 הצדיק’, שהוא עקר ‘שלמות העצה’, כי
 ה‘בית המקדש’ בחלקו.**

**כי ‘בנימין’ היה נקי לגמרי מ‘פגם העצות
 רעות’ שנמשכין מ‘עצת הנחש’, שגרם
 מיתה לעולם, כי “הוא מת בעטיו של נחש
 לבד”** (שבת נה: בבא בתרא יז.).

**ועל כן זכה באמת “שנבנה בית המקדש
 וקדשי קדשים בחלקו”** (מגלה טז:)
 דיקא, ששם עקר ‘תקון העצה’.

**ועל כן רמז להם יוסף הפגם - על ידי
 ‘בנימין הצדיק’, שפגמו על ידי
 ‘פגם אמונת חכמים’ - שעקר הפגם מגיע
 לבחינת ‘בנימין’, בחינת ה‘בית המקדש’,
 שהוא עקר בחינת ‘שלמות העצה’.**

**גם הראה להם, שעל ידי ‘פגם אמונת-
 חכמים’ גורמים: שמעלילים על**

ה'צדיקיאמת' שהם 'בעלי עצה' באמת, כמו שפיתוב (אבות פ"ו מ"א): "ונהנין ממונו עצה".

גורמים שבודין עליהם פזבים, פאלו הם גנבים ורמאים חס־ושלום, פאלו פל הנהגתם בשביל גנבה ורמאות חס־ושלום.

ואז הפירו השבטים גדל פגמם, עד היכן מגיע פגמם, ואז שבו בתשובה בשלמות, כמו שאמרו (בראשית מד, טז): "מה נאמר מה נדבר מה נצטדק, האלקים מצא את עון עבדיך" וכו'.

ואז זכו לתקן על־ידי־זה, ואז התודע להם יוסף, וחזרו ונכללו יחד, שזה מרמז על סוף התקון האחרון בשיבוא משיח, שאז יתתקן העצה בשלמות, שאז יחזר ויתאחד מלכות בית דוד' שנהלקה תחלה, שהוא בחינת 'תקון פגם העצה הנ"ל, בחינת (יחזקאל לז, כב): "ולא יחצו לשתי ממלכות עוד".

כי 'חלקת מלכות בית דוד', ו'חלקת עצה' - הם בחינה אחת, כמו שפיתוב במקום - אחר (לקוטי־הלכות, הושענא־רבה ב, ד).

ועל־פן קורין הפטרה זאת ב'פרשת ויגש', שמדברת מ'התחברות מלכות בית ישראל', כמו שפיתוב שם: "ולא יחצו לשתי ממלכות עוד" וכו' - כי מלכות בית דוד', זה בחינת 'תקון העצה' השלמה, שזהו בחינת מלכות משיח בן דוד'.

כי עקר 'תקון־העצה' בשלמות, שלא תתחלק לשתיים חס־ושלום - זהו בחינת 'התאחדות המלוכה' של 'דוד

משיח', שלא תתחלק עוד מלכותו לשתיים, בחינת: "ולא יחצו לשתי ממלכות".

ועל־פן נקרא 'משיח' (ישעיה ט, ה): "פלא יועץ", וכתוב (שם יא, ב): "ונהח עליו רוח ה', רוח חכמה ובינה, רוח עצה וגבורה".

כי עקר התקון, הוא 'תקון־העצה', שהוא עקר 'שלמות־התורה', בשזוכין על־ידי צדיק־אמת, לקבל משם 'עצות־אמתיות', פל אחד ואחד לפי בחינתו, באפן שיוכל "להציל נפשו מני שחת" (על־פי איוב לג, ל), ולזכות על־ידם להצלחה הנצחית.

ועל־זה צריכין להתפלל הרבה להשם - יתברך שיזכה לעצות אמתיות פאלו.

וזהו (בראשית מד, יח): "ויגש אליו יהודה" - הם בחינת 'כלל־ישראל', שנקראים 'יהודים' על־שם 'יהודה' (בראשית־רבה צח, ו).

שהם נגשים אל 'יוסף', בחינת ה'צדיק־האמת', ושבים בתשובה על מכירתו - שהוא בחינת 'פגם אמונת־חכמים', בחינת 'חלקת־העצה'.

כי 'מכירת יוסף', הוא בחינת 'חלקת מלכות בית דוד', שהוא בחינת 'חלקת־העצה', פמוכן ב'הפטרה של ויגש' שמדברת מזה, כמו שפיתוב (יחזקאל לז, כב): "ולא יחצו לשתי ממלכות עוד", וכנ"ל.

כי 'פרשת ויגש', מדברת מ'תקון מכירת יוסף', שהוא בחינת 'פגם העצה' פנ"ל - ששבים בתשובה, ומפייסים אותו, ומבקשים ממנו: "שימחל להם, ויחזר ויתקנם בעצה שלמה וטובה באמת!"

וְזָהוּ: "וַיֹּאמֶר אֵלָיו בִּי אֲדֹנָי, יִדְבַר נָא עֲבָדְךָ דָּבָר בְּאָזְנֵי אֲדֹנָי". וּפְרַשׁ רַש"י: "יִכְנָסוּ דְבָרֵי בְּאָזְנֶיךָ" - שְׁמִבְקָשִׁים אוֹתוֹ: "שִׁישְׁמַע הֵיטֵב, וַיִּכְנָסוּ דְבָרֵינוּ בְּאָזְנוֹ וּבִלְבּוֹ הֵיטֵב"! - כִּי "שְׁמִיעָה בְּלִבָּא תִלְיָא" (תְּקוּנַיִיזְהָר צב.).

הֵינּוּ: "שִׁירַחַם עֲלֵינוּ, וַיִּשִׁים לָבוֹ הֵיטֵב הֵיטֵב, מִזֶּה נַעֲשֶׂה עִמָּנוּ בְּזֶה הָעוֹלָם, וַיִּתֵּן לָנוּ עֲצָה כְּרֵאוּי, לְכָל אֶחָד וְאֶחָד, בְּאִפְּן שְׁנוּכָל לְהַצִּיל עַצְמָנוּ, כָּל-אֶחָד מִמֶּה שְׁצָרֶיךָ לְהַנְצִיל, שְׁלֹא תֵאבֵד תְּקוּנָתְנוּ חֲלִילָה!"

כִּי זֶה כָּלֵל (מִפּוֹת י): "שְׁפָדְרָךְ שְׁאֲדָם רוֹצֶה לִילָחַ, מוֹלִיכִין אוֹתוֹ", וְכִמוֹ שְׁשׂוֹאֲלִים אֶת הַצְּדִיק - בֵּן הוּא מְשִׁיב.

וּמִזֶּה בָּאִים כָּל הָעֲצוֹת-הַמְּקַלְקְלוֹת, שְׁנֹדְמָה לוֹ: שְׁמֵאת הַשֵּׁם הֵם, אוֹ שֶׁהַצְּדִיק יַעֲזֵר לוֹ בָּךְ.

וּבַאֲמֹת: הַכֹּל מִמָּנוּ בְּעֲצָמוֹ, כְּמוֹ שְׁפִתּוֹב (מִשְׁלֵי יט, ג): "אוֹלֵת אָדָם תִּסְלַף דְּרָבוֹ" וְכוּ', שְׁדָרְשׁוּ רַז"ל (תְּעִנִּית ט.) מִקְרָא זֶה: "עַל הַשְּׁבָטִים שְׁפָגְמוּ בְּעֲצָה", כַּנֶּ"ל.

עַל-כֵּן מִי שְׁרוּצָה לְחוּס עַל-עֲצָמוֹ בְּאֲמֹת - צָרִיךְ לְבַקֵּשׁ מְאֹד בְּתַחֲנוּנִים רַבִּים, אֶת הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ, וְאֶת הַצְּדִיק-יְאֲמֹת: "שִׁישְׁיִמוּ לָבָם הֵיטֵב עַל מִזֶּה שְׁנַעֲשֶׂה עִמּוֹ!" - בְּאִפְּן שְׁיִתְּנוּ לוֹ עֲצָה אֲמִתִּית וְנִצְחִית, שְׁיִצְלִיחַ עַל-יְדֵהּ לְנַצַּח בְּאֲמֹת.

וְזָהוּ: "וְאֵל יִחַר אַפֶּךָ בְּעֲבָדֶךָ" - הֵינּוּ: שְׁיִתְּבַטֵּל כָּל מִינֵי חֲרוֹן-אַף וְדִינִים כַּנֶּ"ל.

שְׁעַל-יְדֵי ה'תְּשׁוּבָה' עַל פְּגָם אָמוּנַת-חַכְמִים, נִתְּבַטְּלִים כָּל מִינֵי

דִּינִים שֶׁהֵם חֲרוֹן-אַף - כִּי נִכְלָלִין בְּבַחֲיַנַּת 'קְדָשֵׁי-קְדָשִׁים', שְׁמִשָּׁם כָּל הַהִמְתַּקּוֹת שְׁבָעוֹלָם.

וְכַל-מָה שְׁנִמְתַּק הַדִּין בְּיוֹתֵר - נִשְׁלָמָה הָעֲצָה בְּיוֹתֵר, עַד שְׁזוֹכָה בְּכָל-פַּעַם לְעֲצָה שְׁלָמָה, הַנִּמְשָׁכַת מִ'הַצְּדִיק-הָאֲמֵת' - שְׁיִוְכַל לְעַמֵּד עַל-יְדֵהּ, כִּנְגַד כָּל מִינֵי 'עֲצוֹת-מְקַלְקְלוֹת' שֶׁהַפְּעַל-דְּבָר מְסַבֵּב בְּלָבוֹ בְּכָל יוֹם וּבְכָל-עֵת.

וְזָהוּ: "כִּי כְמוֹךָ כְּפָרְעָה" - פְּרַעַה זֶה בַּחֲיַנַּת 'בְּטוֹל וְקַלְקוֹל הָעֲצָה-הַקְּדוּשָׁה', בְּבַחֲיַנַּת (מִשְׁלֵי א, כה): "וְתַפְרְעוּ כָּל עֲצָתִי" - שְׁעַל-יְדֵי-זֶה הָיָה כָּל 'גְּלוּת-מִצְרַיִם', "שְׁבוּלָל כָּל הַגְּלוּת" (בְּרֵאשִׁית-דְּרָבָה טז, ד).

כִּי "פְּרַעַה עוֹמֵד אֲצֵל הָעֵר"ף" (שְׁעַר-הַפְּסוּקִים וְלְקוּשִׁי-תוֹרָה, פְּרַשַׁת וַיֵּשֶׁב; פְּרִיעֵץ-חַיִּים, חֲגֵי-הַמִּצּוֹת פ"א), וְרוֹצֶה לְעַכֵּב הַמַּחֲוִין שְׁלֹא יִרְדּוּ לְמַטָּה, שְׁיִתְּהוּ מִהֶם 'עֲצוֹת-טוֹבוֹת' לְהַפִּיר הַבוֹרְאֵי-תִּבְרָךְ עַל-יָדָם, שְׁזָהוּ עֵקֶר סוּד 'גְּלוּת-מִצְרַיִם' [עֵינן בְּפִנּוֹת (פְּרִיעֵץ-חַיִּים שָׁם), וְהִבּוֹ הֵיטֵב].

וְעֵקֶר הַתְּקוּוֹ: עַל-יְדֵי 'קַבְּלַת-הַתּוֹרָה' שְׁזָכִינוּ בְּעֵת 'צִיאַת-מִצְרַיִם', שֶׁהוּא "תְּרִי"ג עֵטִין דְּאוֹרִיתָא" (זֶהָר יִתְרוֹ פב), בַּחֲיַנַּת (מִשְׁלֵי ח, יד): "כִּי עֲצָה וְתוֹשִׁיָה", בַּחֲיַנַּת 'תְּקוּוֹ-הָעֲצָה', כַּנֶּ"ל.

וְהָעֵקֶר הוּא: לְקַבֵּל עֲצוֹת מִהַצְּדִיק-הָאֲמֵת' - בְּאִפְּן שְׁיִוְכַל לְעַמֵּד עַל-יָדָם בְּכָל-פַּעַם, כִּנְגַד קַלְקוֹל וּבְלָבוֹל הָעֲצוֹת שֶׁל הַפְּטָרָא-אֲחָרָא, שֶׁהֵם בַּחֲיַנַּת 'פְּרַעַה', כַּנֶּ"ל.

וְזָהוּ: "כִּי כְמוֹךָ כְּפָרְעָה" - הֵינּוּ: כִּפִּי מִזֶּה שְׁפְרַעַה, שֶׁהוּא 'קַלְקוֹל-הָעֲצָה',

מתגבר בנבליו וערמימיותיו - כמו־כן אתה יודע לתן 'עצות' בכל־פעם, להנצל מערמימיותיו, ולשוב ולהתחזק לשאר על עומדו - להתחזק עצמו בה' תורה־הקדושה, שהוא עקר ה'עצה־השלמה'.

וזהו: "כי כמו־ה פפרעה" - כי "שני ה'כפיי'ן, מורין על הדמיון ממש" (רש"י חגי ב, ג).

הינו: כי זה עקר נפלאות מעשה הצדיק "כי נזרא הוא" (על־פי שמות לד, י) - כי יודע ומחזק כל אדם, כפי מה שהוא, בכל מדרגה שהוא, בכל יום ויום, ב'עצות עמקות אמתיות', שהם מכוונים ממש כפי 'קלקולי־העצה' שרוצה הבעל־דבר להתגבר עליו בתחבולותיו.

על־כן העקר הוא: 'תקון אמונת חכמים אמתיים', שעצתם בחינת (משלי כ, ח): "מים עמקים עצה בלב איש", שאי־אפשר לקלקל אותם בשום־אופן בעולם.

כי הם עומדים כנגד כל מיני 'קלקול העצה של הסטרא־אחרא', בבחינת (בראשית מד, יח): "כי כמו־ה פפרעה" כנ"ל.

כי מאד עמקו מחשבותיהם, כי עצתם הוא "עצת ה' אשר לעולם תעמד" (תהלים לג, יא), כי "אתה מרום לעלם ה'" (שם צב, ט).

וכלל הדבר: שכל ה'מחלקת שהיה בין יוסף והשבטים, הוא בחינת 'חלקת מלכות בית־דוד', שנחלק על־ידי 'ירבעם', שבא על־ידי 'עצות־מקלקלות של רחבעם', ששמע ל'עצת הילדים' (מלכים־א יב, יד).

ומכל־שכן 'ירבעם', שנפל לעצות רעות מאד, כמו שכתוב (מלכים־א שם, ח): "ויועץ המלך" וכו'.

וכל־זה נשתלשל: מהמחלקת של השבטים על יוסף.

ועל־כן 'פרשת ויגש', שמדברת מ'התחברות השבטים עם יוסף' - מפטירין אז (יחזקאל לז, טז): "ואתה קח לך עץ אחד" וכו', שמדבר מ'התחברות מלכות בית ישראל' - "ורועה אחד יהיה לכם, ועבדי דוד מלך עליהם" וכו' (שם שם, כד).

וכל־זה הוא בחינת 'התאחדות־העצה' כנ"ל, בחינת: "ולא יחצו לשתי ממלכות עוד", וכנ"ל.

ועל־כן כל ענין התורה הנ"ל (ח"א סא) שמדברת מ'תקון־העצה' - מרמז בפרשה זאת, וכנ"ל.

ועל־כן מרמז 'תקון־העצה' שלא תתחלק, בפסוק: "ולא יחצו לשתי ממלכות עוד" - שמדבר מ'תקון ואחדות מלכות בית־דוד' - כי הכל אחד וכנ"ל.

כי עקר 'תקון מלכות בית דוד', יהיה על־ידי 'משיח' שביא במהרה בימינו, שאז יתקיים (שם שם, כד־כה): "ורועה אחד יהיה לכם למלך וכו', ודוד עבדי נשיא להם לעולם וכו'".

ו'ביאת משיח' יהיה: על־ידי שישוּבו ישראל לאביהם שבשמים, כי "אין הדבר תלוי אלא בתשובה, כמו שכתוב (ישעיה נט, כ): "ויבא לציון גואל ולשבי פשע" וכו' (יומא פו:).

"וּנְפֹשׁוּ קְשׁוּרָה בְּנַפְשׁוֹ" (בראשית מד, ל)

ז.

(ח"א קלה)

עקר ה'התקשרות', הוא 'אהבה' - שיאהב את הצדיק אהבה שלמה, כמו שכתוב (בראשית מד, ל): **"וּנְפֹשׁוּ קְשׁוּרָה בְּנַפְשׁוֹ"**, ותרגומו: **"חביבא לה כנפשה"**, וכמו שכתוב (שמואל-א יח, א): **"וּנְפֹשׁ יְהוֹנָתָן נִקְשְׂרָה בְּנַפְשׁ דָּוִד"**.

וְאֶהְבֶּתוּ אֶת הַצְּדִיק, יְהִיָּה יוֹתֵר מֵאֲהַבַת נָשִׁים, כמו שכתוב (שמואל-ב א, כו): **"נִפְלְאָתָה אֲהַבְתָּ לִּי מֵאֲהַבַת נָשִׁים"**.

"וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל אָחָיו אֲנִי יוֹסֵף" (בראשית מה, ג)

ח.

(ספורי-מעשיות, מעשה י מבערגער ועני, בסוף)

אחר-כך אמרה לה האמת: "אני אני היא!" - והודיעה לה: **"שגם החתן שלה בן הבערגער, הוא גם-כן בכאן!"** וכו' - והיתה ה'חתנה' וה'שמחה' בשלמות, והמלוכה והקיסרית קבלו הזוג הזה, ומלכו בכבה.

ט.

(ספורי-מעשיות, מעשה יא מבן-המלך)

ובן-השפחה שנתחלפו, בסוף)

ענה ואמר ה'בן-מלך האמת' שנעשה עתה מלך, אל 'בן-השפחה האמת': "עתה אני מבין, שאני בן-המלך באמת, ואתה בן השפחה באמת!"

י.

(ספורי-מעשיות, מעשה יב מבעל-תפלה, בסוף)

אחר-כך בא אליהם הגבור, והוציא אותם: (מן התפירות והקברים) **ואמר להם: בואו עמי! כי עתה אינכם צריכים להתירא עוד מן הגבור, (שהיו כל בני המדינה של עשירות מתיראים ממנו), כי אני אני הוא הגבור!**

"ועתה אל תעצבו" (בראשית מה, ה)

- להתרחק מ'עצבות' ולהיות ב'שמחה' -

"ועתה אל תעצבו" - שמאחר שזוכים להתמקד יחד אל הצדיק-האמת, בחינת 'יוסף' - בודאי אין להתעצב עוד, רק צריכין לשמח הרבה וכו'. (לקוטי-הלכות, ברפת-הודאה ו, מב)

"גם ראוי לכם לשמח בי - מה שזכיתם שיהיה לכם רבי כזה!" (שיחות-ה'רן קעז)

יא.

(ח"א כה, ה)

כדי להכניע ה'קלפה' המסבבת שבכל מדרגה, צריך שיעזרר 'שמחה של מצוה' על-עצמו.

הינו: 'שישמח', על-ידי שיזכר שזכה להתקרב להשם-יתברך, וזכה להתקרב לצדיקים המקרבין אותו להשם-יתברך. ועל-ידי ה'שמחה' זו - הוא משפר ה'קלפה', ונכנס למדרגה שניה.

יב.

(ח"א פט)

כל מה שחסר לאדם ברוחני ובגשמי, החסרון הוא בהשכינה. אך כשידע זאת, בודאי יהיה לו צער גדול ועצבות, ולא יוכל לעבד השם-יתברך בשמחה.

לכך צריך להשיב לעצמו: "מה אני ומה היי בי המלך בעצמו מספר לי

החסרון שלו, וכי יש פבוד גדול מזה!" - מתוך כך בא לשמחה גדולה, ונתחדשו המחין שלו.

יג.

(ח"א קנה)

'עצבות' הוא מדה רעה מאד. ומה שהאדם אינו נוסע להצדיק, הוא מחמת 'עצבות' ו'כבודות'. וכן מה שאינו מתפלל פראוי, הוא מחמת 'עצבות' ו'עצלות'. הינו מחמת 'חסרון-אמונה'.

כי בודאי אם היה לו אמונה-שלמה, והיה מאמין: "שהשם-יתברך עומד עליו! ושומע כל דבור ודבור שיוצא מפיו! ומאזין לקול תפלתו!" - בודאי לא היה לו שום 'עצבות' ו'עצלות' ו'כבודות' בתפלתו, ובודאי היה מתפלל פראוי.

אך עקר 'בלבול התפלה' בא, מחמת 'חסרון-אמונה', ועל-כן נופל עליו 'עצלות' ו'עצבות', ומבלבל את תפלתו. כי עקר ה'עצבות' וה'עצלות', הוא מחמת 'חסרון-אמונה'.

כמו למשל: כשמניחין 'חטה' בארץ טובה - אזי הוא גדל וצומח יפה, ואינו מזיק לו שום רוח ולא זיקים ורעמים, וזה מחמת שיש 'פח הצומח' ו'כח הגודל', על-כן אינו מזיק לו שום דבר.

אבל כשנותנין ה'חטה' בארץ שאינה טובה לזריעה - אזי הוא נרקב בארץ, מחמת שאין לו 'פח הצומח' ו'כח הגודל' וכו'.

ועל-כן פשיש לו אמונה, שהיא בחינת 'פח הגודל' ו'כח הצומח' - אזי: אין מזיק לו שום דבר! ואינו ירא משום

אדם ושום דבר! ומתפלל בחיות פראוי! ונוסע להצדיק! - כי אינו מתירא ומתפחד משום ענין שבעולם.

אבל פשיש 'חסרון באמונה' - אזי אין לו 'פח הגודל' ו'כח הצומח' - ואזי הוא נרקב ממש, כמו החטה הנ"ל, ועל-כן יש לו 'עצבות' ו'עצלות' ו'כבודות', והוא נרקב ממש.

יד.

(ח"א קפט)

צריך לזהר מאד מ'עצבות' ו'עצלות' - כי עקר 'נשיכת הנחש' הוא 'עצבות' ו'עצלות', בבחינת (ישעיה סה, כה): "ונחש עפר לחמו" - 'עפר' היא בחינת 'עצבות' ו'עצלות', שהם באים מ'יסוד-העפר' (שערי-קדשה ח"א שער ב).

טו.

(ח"ב כג)

בענין ה'שמחה'! - על-פי משל: שלפעמים פשבני-אדם שמחים ומרקדים, אזי חוטפים איש אחד מבחוץ, שהוא בעצבות ומרה-שחרה, ומכניסים אותו בעל-כרחו לתוך מחול המרקדים, ומכריחים אותו שיהיה שמח עמהם גם-כן.

כן יש בענין ה'שמחה'! - כי פשאדם שמח, אזי המרה שחרה ויסורים נסתלקים מן הצד. אבל מעלה יתרה: להתאמץ לרדף אחר המרה-שחרה וקא, להכניס אותה גם-כן בתוך השמחה, באפן שהמרה-שחרה בעצמה תתהפך לשמחה - שיהפך המרה-שחרה וכל היסורין, לשמחה!

בדרך הבא לתוך השמחה - שאז מגדל השמחה והחדוה מהפך כל

הדאגות והעצבות והמרה-שחרות שלו לשמחה! - נמצא: שחוטף המרה-שחרה, ומכניס אותה בעל-פירה לתוך השמחה, כמשל הנ"ל.

וזה בחינת (ישעיה לז, י): "ששון ושמחה ישיגו ונסו יגון ואנחה" - שה'גון' ואנחה' שהם הסטרא-אחרא, שאינם רוצים להיות מרכבה אל הקדשה - בורחים ונסים מן השמחה!

כי בעת השמחה, דרך היגון-ואנחה לעמד מן הצד הנ"ל. אבל צריך לרדף אחריהם דיקא, ולהשיגם ולהגיעם, להכניס אותם דיקא לתוך השמחה הנ"ל.

וזהו: "ששון ושמחה ישיגו" וכו' - שה'ששון-ושמחה' ישיגו ויתפסו את היגון-ואנחה' שנסים ובורחים מן השמחה, להכניס אותם בעל-פירה לתוך השמחה, הנ"ל.

טז.

(ח"ב כד; שיחות-הר"ן מא)

מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד, ולהתגבר להרחיק העצבות והמרה-שחרה בכל כחו.

וכל ה'חולאת' הבאין על האדם, כלם באין רק מ'קלקול-השמחה'! - כי יש עשרה מיני נגינה' שהם בחינת 'שמחה', והם באין בתוך 'עשרה מיני דפיקין' ומחייך אותן.

וכשיש קלקול ופגם בה'שמחה', בה'יו"ד מיני נגינה' - על-ידי-זה באין 'חולאת' מן ה'יו"ד מיני דפיקין' שנתקלקליו על-ידי-זה.

וגם 'חכמי-הרופאים' האריכו בזה: "שכל ה'חולאת' על-ידי מרה-שחרה ועצבות!" וה'שמחה' הוא רפואה גדולה!

ולעתיד תתגדל ה'שמחה' מאד וכו'. ובשביל-זה נקראין השמחה והרקודין: 'חולה' (עין בפנים) - כי הם 'תקון-החולאת'.

והכלל: שצריך להתגבר מאד בכל הכחות, להיות אף שמח תמיד.

כי טבע האדם למשך עצמו למרה-שחרה ועצבות, מחמת פגעי ומקרי הזמן, וכל אדם מלא יסורים.

על-כן צריך להכריח עצמו בנח גדול, להיות בשמחה תמיד, ולשמח עצמו בכל אשר יוכל, ואפלו ב'מלי-דשטותא'.

אף שגם 'לב-נשבר' הוא טוב מאד - עם-כל-זה הוא רק באיזו שעה! - וראוי לקבע לו 'איזה שעה' ביום, לשבר לבו ולפרש שיחתו לפניו יתברך! - אבל כל היום פלו, צריך להיות בשמחה!

יז.

(שיחות-הר"ן כ)

ענה ואמר: כפי הנראה: שאי-אפשר לבוא לשמחה, בייאם על-ידי עניני 'שטות', לעשות עצמו פשוטה, ולעשות עניני צחוק ושטות!

[לקוטי-הלכות, נפילת-אפים ד, ה: ועקר השמחה אי-אפשר להיות, בייאם על-ידי 'מילי-דשטותא', כמו ששמעתי מפיו ז"ל שאמר בזה-הלשון: "ס'האט א פנים, אז מקען מער נישט פרייליך זיין, נאר מיט נאריש מאכן זיך"!].

יח.

(שיחות-ה'ר"ן מג)

על-ידי 'מרה-שחורה' ועצבות, אינם יודעים משמו.

ואמר בדרך צחות: שה'מת' כששואלין אותו שיאמר שמו, הוא שוכח את שמו! - כמובא (מדרש חבוט-הקבר ב, מובא בר'אשית-הקמה' שער-היראה פי"ב; שער-הגלגולים פכ"ג). וזה מחמת שהמת הוא בעצבות' ו'מרה-שחורה' מאד, על-כן אינו יודע משמו.

והכלל: שצריך לזהר מאד מאד להיות בשמחה תמיד. ואפלו אם הוא כמו שהוא, דהינו שהוא חסוֹשֶׁלום רחוק מאד מהשם-יתברך - אף-על-פי-כן יש לו לשמח מאד שלא עשהו גוי וכו'.

יט.

(ח"ב מח)

ישמח מאד, ויחזק עצמו בשמחה תמיד, כי עצבות מזיק מאד מאד.

ודע: שתכף כשאדם רוצה לכנס בעבודתו יתברך, אזי תכף היא עברה גדולה כשיש לו 'עצבות' חסוֹשֶׁלום, כי "עצבות היא סטרא-אחרא" (זהר נח עא), והשם יתברך שונא אותה וכו'.

והעקר להיות בשמחה תמיד, וישמח עצמו בכל מה שיוכל, ואפלו על-ידי מלי-דשטותא, לעשות עצמו כשזוטה, ולעשות עניני שטות וצחוק, או קפיצות ורקודים, כדי לבוא לשמחה, שהוא דבר גדול מאד.

כ.

(שיחות-ה'ר"ן קעז)

חזק אחד להיות בשמחה! - ואמר: "שראוי לו לשמח בהשם-יתברך!" - ואף-על-פי שאין אתם יודעים מגדלת השם-יתברך, ראוי לכם לסמוך עלי, כי אני יודע מגדלתו יתברך!

"גם ראוי לכם לשמח בי, מה שזכיתם שיהיה לכם רבי כזה!"

גם חזק אחד: "שישמח עצמו אפלו בעסקי הל'" - ואמר לו: "בודאי כן הוא, שבתחלה צריכין לשמח עצמו במלי-דעלמא בכל מה שיכולין! ואחר-כך באין לשמחה אמיתית!"

כא.

(חי' מוהר"ן תקצג)

המרה-שחורה והעצבות, מתגבר על האדם יותר מן הכל! - וקשה לשברה יותר מכל המדות! - ומזקת להאדם מאד יותר מהכל! - וכל עקר התרחקות כל אדם מהשם-יתברך, היא רק מחמת עצבות ומרה-שחורה!

על-כן צריכין לראות לשמח עצמו בכל הפחות, בכל מה דאפשר, אפלו בעת שצר להאדם ודחוק לו מאד בנשמיות וברוחניות, הן בפרנסת-הנפש, הן בפרנסת-הגוף - אף-על-פי-כן צריך לראות: "לבטח בהשם תמיד, שסוף כל סוף לא יעזב אותו לנצח חלילה!" - ולשמח עצמו בכל מה דאפשר!

מכל-שכן כשהשם-יתברך מרחיב לו בעת צרתו ודחקו קצת, ויש לו איזה ניהא בעלמא - בודאי צריך להיות בשמחה תמיד ולהגדיל השמחה ביותר.

כב.

(ימי-מוהרנ"ת ח"ב לז)

וְאַחֲרֵיכֵן נִזְכַּרְתִּי: שְׁעַבַר יוֹם חֲמִשָּׁה-
עָשָׂר-בְּשַׁבָּט' בְּלִי שְׂמֹחָה
כָּרְאוּי, וְהִתְחַלְתִּי לְשִׂמְחַ עֲצָמִי, וְהָיָה שֵׁם רַבִּי
יִשְׁעִיָּה מְטַשְׁעֶרְקָאס אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי-שְׁלוֹמְנוּ,
וְחִטַּפְתִּי אוֹתוֹ לְתוֹךְ הַשְּׂמֹחָה, וְרַקְדַּתִּי עִמּוֹ
בְּעַל-כֶּרְחוּ.

וּבִתְחִלָּה לֹא הָיָה מְרֻצָּה כָּל־כָּל - אֲבָל אֲנִי
הִכְרַחְתִּי אוֹתוֹ הַרְבֵּה, וְלֹא הָיָה
יָכוֹל לְשִׁנּוֹת רְצוֹנִי - וְעַל-יְדֵי-זֶה נִמְשָׁךְ עָלָיו
שְׂמֹחָה אַחֲרֵיכֵן בְּאַמֶּת - וְכַמְבָּאָר אֲצִלְנוּ מִזֶּה
(ח"ב כג): "שְׂמֹחָה לְרִיבֵיכֵן לְהַכְרִיחַ עֲצָמוֹ
לְשְׂמֹחָה, וְאַחֲרֵיכֵן בָּא הַשְּׂמֹחָה בְּאַמֶּת!"

וְאֵלּוֹ מָעַט הִרְקוּדִין וְהַשְּׂמֹחָה בְּאוֹתוֹ
הַלִּילָה, הָיָה יָקָר בְּעֵינֵי מְאֹד מִפְּזֵ
וּמִפְּנִינִים! - כִּי נִתְיַאֲשַׁתִּי מִלְשִׂמְחַ בְּאוֹתוֹ
הַעֵת, כִּי כָּבֵד נִרְדַּמְתִּי!

וְהַשֵּׁם הָיָה בְּעֲזָרִי לְבוֹא לְשְׂמֹחָה אֲזַ,
שֶׁהוּא אֲצִלִּי דָבָר גָּדוֹל - כִּי כָּל זְמַן
שָׂאֲנִי זוֹכֵה לְהִיּוֹת בְּשְׂמֹחָה, אֲפֹלוּ בְּחַל,
הוּא אֲצִלִּי יָקָר מְאֹד, וּמִצְוָה גָּדוֹלָה!

כִּי רַבְּנוּ ז"ל הִזְהִירָנִי מְאֹד מְאֹד: "לְהִיּוֹת
אֶךְ שְׂמֹחַ תָּמִיד! וְלֹהַכְרִיחַ עֲצָמְנוּ בְּכָל
הַפְּחוֹת לְהִיּוֹת בְּשְׂמֹחָה תָּמִיד! וְהַעֲקֹר
לְשִׂמְחַ אֶת-עֲצָמוֹ עַל-יְדֵי 'מַלְיָד-שְׁטוּתָא'
דִּיקָא וְכו'.

וְעַל-יְדֵי הַשְּׂמֹחָה הַזֹּאת הַנִּלְעַל, עַל-יְדֵי-זֶה
זָכִינוּ לְשִׂמְחַ אַחֲרֵיכֵן גַּם בְּשַׁבַּת-
קָדֵשׁ וְכו'.

כג.

(לקוטי-הלכות, ברפת-הודאה ו, מב)

"וְעַתָּה אֵל תַּעֲצֹבוּ" (בראשית מה, ה) -
שְׂמֵאֲחַר שִׁזְזִים לְהַתְּקַבֵּץ יַחַד

אֵל הַצְּדִיקֵי-הָאֱמֶת, בְּחִינַת 'יוֹסֵף' - בְּוִדְאִי
אֵין לְהַתְּעַצֵּב עוֹד, רַק צְרִיכִין לְשִׂמְחַ הַרְבֵּה,
בְּבַחֲיִנַת (מְשָׁלִי כט, ב): "בְּרַבּוֹת צְדִיקִים יִשְׂמַח
הָעָם".

כִּי כָּל מִי שֶׁבָּא אֵל הַצְּדִיק בְּתוֹךְ כָּל־כָּל
הַקְּבוּץ, הוּא בְּכָל־צְדִיק, כִּי "עִמּוֹ בְּכָל־
צְדִיקִים" (ישעיה ס, כא) - שְׂאֲצֹלָם 'מְקוֹר
הַשְּׂמֹחָה', בְּחִינַת (תְּהִלִּים צז, יב): "שְׂמֹחֵהוּ
צְדִיקִים בַּה'", "רַבְּנוּ צְדִיקִים בַּה'" (שם לג, א).

רַק מִחֲמַת מְרִירוֹת הַגְּלוּת בְּכָל־כָּל וּבַפְּרָט -
נִעְצָם בְּחִינַת צְדִיק שֵׁישׁ אֲצֹל כָּל אֶחָד.

אֲבָל תִּכְבֵּד בְּשִׂמְחָה בְּצִדִיק אֵל הַצְּדִיק שֶׁהוּא
"אִישׁ אֲשֶׁר רוּחַ בּוֹ" (בראשית מא, לח
אֲצֹל 'יוֹסֵף-הַצְּדִיק' - בְּמִדְבַר כז, יח) - מְאִיר בְּחִינַת
נִקְדַּת צְדִיק שֵׁישׁ אֲצֹל כָּל אֶחָד.

וְעַל-יְדֵי-זֶה נִתְרַבֵּה הַשְּׂמֹחָה, בְּבַחֲיִנַת
(מְשָׁלִי יג, ט): "אֹר צְדִיקִים
יִשְׂמַח" (וְכַמוֹ שְׂמֵבָאָר בְּהַתּוֹרָה "חֲדֵי רַבִּי שְׂמַעוֹן"
בְּסִימָן סא עַל פְּסוּק זח).

וְעַל-כֵּן אַז "וַתְּחִי רוּחַ יַעֲקֹב אֲבִיהֶם"
(בראשית מה, כז), בְּחִינַת 'חֵיוֹת
וְשְׂמֹחָה', וְכַמוֹ שֶׁכְּתוּב שֵׁם (פְּסוּק כח): "רַב
עוֹד יוֹסֵף בְּנֵי חַי", וּפְרָשׁ רַש"י: "רַב לִי עוֹד
שְׂמֹחָה וְחֲדוּחָ" וְכו'.

כד.

(ספר-המדות - עניני 'שְׂמֹחָה' ו'הִרְחַקְתָּ הָעֲצָבוֹת')

[א] עַל-יְדֵי רְנָה שֶׁל שְׂמֹחָה, תִּהְיֶה בְּרִדְעַת
(דַּעַת לב).

[ב] עַל-יְדֵי הַצֵּעַר וְהָעֲצָבוֹת, בָּא מְרִיבָה
בְּעוֹלָם. וְעַל-יְדֵי הַשְּׂמֹחָה, בָּא שְׁלוֹם בְּעוֹלָם
(מְרִיבָה ח"ב יג; עֲצָבוֹת ח"ב ג).

[ג] הַשְּׂמֹחָה תְּמִידִית, מְסַגֵּל לְהַצְּלָחָה (מְמוֹן
זז).

[ד] מי שיש לו עצבות, יסתכל על הצדיקים, ויבא לו שמחה בלב (עצבות ו).

[ה] על-ידי עצבות, אדם נחלש (עצבות ח).

[ו] על-ידי עצבות, הקדוש-ברוך-הוא אין עמו (עצבות יד).

[ז] על-ידי עצבות, רואה קרי (עצבות טו).

[ח] עצבות, בא על-ידי פעם (עצבות טז).

[ט] מי שאין לו עצבות, והוא תמיד בשמחה, בודאי יתנשא (עצבות כ).

[י] קרבת הצדיקים, משמח את הלב (עצבות כו).

[יא] אנדה, משמח את האדם (עצבות לו).

[יב] על-ידי קלקול השמחה, בא חלאים עָלוּ (עצבות ח"ב ד).

[יג] סגלה להסיר העצבות, על-ידי הרחמנות (עצבות ח"ב ה).

[יד] כשאדם עושה מצוה בשמחה, זה סימן שלבו שלם לאלקיו (שמחה א).

[טו] מחמת שמחה, נפתח הלב (שמחה ב).

[טז] השמחה של מצוה, היא מעז לאדם (שמחה ה).

[יז] על-ידי 'עצות-טובות' שתתן, תזכה לשמחה (שמחה ז).

[יח] על-ידי הרקודין והתנועות שאתה עושה בגוה, נתעורר לך שמחה (שמחה ח).

[יט] על-ידי פונות הלב, בא שמחה (שמחה יב).

[כ] על-ידי זמר, תבא לידי שמחה והתלהבות (שמחה יד).

[כא] כשתשמח את הצדיק, תוכל לעבד את השם-יתברך בשמחה (שמחה טו).

[כב] מי שמפרסם את הצדיק, זוכה לשמחה (שמחה טז).

[כג] על-ידי בטחון, בא שמחה (שמחה יז).

[כד] על-ידי שמחה, תפיסת המוח נתגדל (שמחה כא).

[כה] השמחה, היא סימן שהוא: "זרע ברוך ה'" (ישעיה סא, ט). (שמחה כב).

[כו] על-ידי שמחה של מצוה, הקדוש ברוך הוא מסוכך עליו (שמחה כד).

[כז] על-ידי שמחה, נתגלה כבודו של אדם, גם יזכה לדעת (שמחה כז).

[כח] מי שהוא שמח תמיד, על-ידי-זה הוא מצליח (שמחה ח"ב א).

[כט] על-ידי שמחה, תבא תפלתך בהיכל מלך (תפלה ע).

"פי פי המדבר אליכם" (בראשית מה, יב)

"בלשון הקדש" (רש"י; בראשית-רבה צג, י)

כה.

(ח"א יט, ג)

'יוסף', על-ידי שהיה לו 'שלמות לשון-הקדש', כמו שכתוב (בראשית מה, יב): **"פי פי המדבר אליכם"** - **"בלשון הקדש"** (רש"י; בראשית-רבה צג, י; תרגום-יונתן) - על-כן כתוב בו (שם מא, לח): **"הנמצא כזה איש אשר רוח אלקים בו"**.

"רוח אלקים" - הינו 'תקון-הברית', בבחינת (יהושע ב, יא - שאמרה 'רחב הזונה'): **"ולא קמה עוד 'רוח' באיש"**, כמו שדרשו [על-זה] רז"ל (זבחים קטז: - שאפילו 'רחב

הזונה, אחר שזנתה כל המ' שנה שהיו ישראל במדבר, נתגירה כשיצאו ממצרים).

כי ב'לשון-הקדש' תלוי 'תקון-הברית' וכו'. הינו: 'תקון-הברית' ו'שלמות לשון-הקדש' תלויים זה בזה.

נו.

(ח"א לד, ח)

וזהו כשנולד 'יוסף-הצדיק', אמרה ר'חל' (בראשית ל, כג): **"אסף אלקים את הרפתי"** - כי כשנתגלה ה'נקדה' ששם 'אהבה הקדושה' - אזי נתבטל ה'חרפות', הינו 'ערלת לב', הינו 'אהבות רעות'.

וזה שכתוב אצל 'יוסף' (שם מה, יב): **"כי פי המדבר אליכם", ופרש רש"י: "כפי כן לבי"**.

הינו: **שהאיר ה'נקדה' שלו ב'א"ו' שלו - שהאיר "פי ידבר חכמות" (תהלים מט, ד - בחינת יו"ד, ה'נקדה, ה'פה), ב"הגות לבי תבונות" (שם - בחינת וא"ו, ה'לב), וכתוב בו (שם נ, כא): "וידבר על לבם", פרש רש"י: "דברים המתישבין על הלב" - הינו: שהאיר ה'נקדה כלליות' שלו, ב'לב כל ישראל'.**

נמצא: שעל-ידי 'שלוש בחינות אלו' - הינו: א) 'התקשרות הצדיקים' - והם יאירו בו, כי הם ה'נקדה כלליות ישראל', ויעוררו את לבו. ב) וגם על-ידי 'שידבר עם חברו' - יכול גם-כן כל אחד ואחד להאיר ולעורר לב חברו. ג) וגם על-ידי 'עצמו, שמדבר בינו לבין קונו' - יכול גם-כן לעורר את לבבו, על-ידי "פי ידבר חכמות", ויסיר ממנו 'ערלת לב'.

נז.

(ת"י-מוהר"ן, השמטות בסוף הספר - נדפס בסוף ספורי-מעשיות דפוס ראשון שנת תקע"ה)

אמרו רז"ל (מגלה יח): "מלי בסלע, משתוקא בתרי".

וזהו מי שאינו יכול לדבר פראוי כמו שצריכין לדבר בקדשה ובטהרה - ואז שתיקותו יפה מדבורו.

אבל מי שיכול לדבר בתקונו - בודאי דבורו שוה שני סלעים.

וזה בחינת 'יוסף' - כי 'יוסף' זכה ל"מלכות שנקרא פה" (תקוני-זוהר יז, פתח-אליהו). הינו: כי 'יוסף' הוא בבחינת 'דבור בקדשה בשלמות'. ועל-כן זכה יוסף לפתח חלומות, כי "כל החלומות הולכין אחר הפה" (ברכות נה: וכו').

ועל-כן אמר יוסף (בראשית מה, יב): "כי פי המדבר אליכם" - כי הוא זכה ל'דבור בשלמות' כנ"ל.

וזהו שאמרו רז"ל (שבת י: מגלה טז): **"על משקל שני סלעים מילת, נתגלגל הדבר וירדו אבותינו למצרים"**.

"משקל שני סלעים מילת" - הינו בחינת "מלי", בחינת 'דבורים' "ששנים שני סלעים" - על-ידי-זה נתקנאו בו אחיו וירדו למצרים' - כי "עקר גלות-מצרים' היה, לתקן פגם הדבור, שפגמו בו דוד הפלגה שקלקלו ב'דבור' ואמרו (בראשית יא, ג): 'הבה נלבנה לבנים'" (שערי-הכפונות פסח).

יכול לילך במרוצה, רק 'פסיעות-קטנות',
וצריכין לחזק אותו.

כך כשאדם מתחיל בשבת לילך ב'דרכי
השם-יתברך' - צריך עוד 'סעד'
לתמוכו, וזה 'סעד' הזה הוא בחינת 'אמת' וכו',
בחינת 'דגל שלישי' וכו'.

אך עדין צריכין לברך ה'ש"ש רגלים',
ולתן פח בהם, כדי שיוכלו לילך היטב
- והוא: על-ידי 'צדקה' שעושה בשבת! -
הינו: שנותן לאדם על שבת! או שמאכסן
עני על שלהנו!

וה'צדקה' נותן פח לבחינת 'רגליך',
שנאמר (תהלים פה, יד): "צדק
לפניו יהלך" - שה'צדקה' עושה לו 'הליכה'
וכו'. (ועין-שם הפרוש בזה בהזמר 'כל מקדש' לליל-
שבת: "פוסעים בו פסיעה-קטנה" וכו'. ועין עוד בתורה
ח"א פה).

ל.

(ח"א רכו)

בשבת נשלים האור, בבחינת (ברכות מג:):
"פסיעה-גסה נוטלת מאור עיניו
וכו', ומתדרא לה בקדושא דבי שמשא" -
פי בשבת' הוא בחינת 'תקון-הראות'
בשלמות. בבחינת (זמר 'כל מקדש' לליל-שבת):
"פוסעים בו פסיעה-קטנה".

לא.

(ח"א רעו)

'אכילת-שבת', אינה בשביל שביעה
כלל, רק "בגין דיתברכון
בלהו שתא יומין" (זמר ותרנו פת.) - פי
מ'אכילת-שבת' נשפעין ונתברכון כל ששת
הימים.

"אל תרגזו בדרך" (בראשית מה, כד)
- ענין 'פסיעה גסה' - וענין האסור
לפסע 'פסיעה-גסה' בשבת-קדש -

"אל תתעסקו בדבר הלכה, שלא תרגז עליכם
הדרך. דבר-אחר: אל תפסיעו פסיעה-גסה"
(רש"י; תענית י: בראשית-דברה צד, ב)

כח.

(ספר-המדות, דעת ח"ב טו; דרך ח"ב ז)

ה'פסיעה-גסה', מבלבלת את
המחשבה מלעין.

[הרב מטשעהרין צין ל'מדרש' הנ"ל, בראשית-
רבה צד, ב: "אל תרגזו בדרך - אל תפסיעו פסיעה-גסה,
ואל תעמידו עצמכם מדברי-תורה".

וגם צין ל'מתנות-כהנה' שם: "ואל תעמידו וכו', אל
תפסקו מדברי-הלכה". - פרושו (מספר-המדות עם מראי-
קקומות השלם): אל תפסיעו פסיעה-גסה, בכדי שלא
תבלבל מחשבתכם מלעין, ועל-ידי-זה לא תפסקו
מדברי-הלכה].

כט.

(ח"א פו)

הנה ידוע (זמר תרומה קלה): "פי בימי-החל
הוא 'שליטת-החיצונים', וערב-
שבת-קדש בין-השמשות אין להם שליטה
כלל".

ועקר שליטה שלהן בימי-החל, הוא
בבחינת 'רגליך' - שאין מניחין
לאדם לילך ב'דרכי השם-יתברך' וכו'.

ובשבת-קדש, חוזרין להם פח
ההליכה, כמו שפכתוב
(ישעיה נח, יג): "אם תשיב משבת רגלך" -
שבשבת-קדש יכול לילך ב'דרכי השם-
יתברך'.

אך למשל: תינוק כשמתחיל לילך, עדין
צריך סעד לתמוכו, ואף-על-פי-כן אינו

כי עקר השביעה בשבת - כי "סומא אין לו שבע" (יומא עד:), ו"פסיעה-גפה נוטלת מאור עיניו של אדם, ומהדר לה בקדושא דבי-שמשי" (ברכות מג:). נמצא: שעקר שלמות מאור-עינים הוא בשבת - ועל-כן אז השביעה, כי השביעה על-ידי 'ראית עינים'.

וזה (זמר 'כל מקדש' לליל-שבת): "פוסעים בו פסיעה-קטנה, סועדים בו לברך שלש פעמים".

הינו: שבשבת פוסעים 'פסיעה-קטנה' - שעל-ידי-זה ה'מאור-עינים' בשלמות, שעל-ידי-זה השביעה.

ועל-כן מה ש"סועדים בו שלש פעמים" - הוא רק "לברך" - דהינו: "בגין דיתברכון כל שתא יומין" כנ"ל. אבל בשביל שבת עצמו, לא היה צריך לאכל כל-כך שלש פעמים - כי בשבת השביעה'. והוא רק "לברך".

לב.

(ח"א רעז)

ודע: שעקר כבוד שבת, היא ה'אכילה', כמו שכתוב (שמות טז, כה): "אכלוהו היום" - כי 'אכילת שבת' יקרה מאד, כי הוא כלו אלקות, כלו קדש. ועל-כן מצוה גדולה להרבות בסעודת-שבת.

והוא תקון ל'חלול-שבת' - כי מ'חלול-שבת' אי-אפשר לזהר, כי בקל אפשר להכשל ב'חלול-שבת' חסו-שלום. והתקון הוא: על-ידי ה'אכילה של שבת'.

כי 'חלול-שבת' הוא בחינות 'חלל', בחינת 'הסתלקות' וכו', בחינות: "כי ימצא חלל באדמה" (דברים כא, א).

ו"מי שמתה אשתו ראשונה, פסיעותיו מתקצרות" (סנהדרין כב.), ו'שבת' היא בחינת 'אשתו ראשונה', כמו שאמרו רז"ל (בראשית-דבא יא, ח): "שאמרה שבת לפני הקדוש-ברוך-הוא: 'לכל נתת בן-זוג ולי לא נתת!' - והשיבה השם-יתברך: 'שכנסת-ישראל הוא בן-זוג שלך!'".

נמצא: ש'חלול-שבת' הוא בחינות 'פסיעות קצרות', בחינות "פסיעותיו מתקצרות" כנ"ל.

והנה מצינו להפך: שאדרבא רז"ל אסרו (שבת קיג:): "לפסע בשבת פסיעה-גסה", וצריך דוקא לפסע פסיעה קטנה!?

אך דע: כי ב'חל' כשעושין מצוה וכו' - יש מקומות שהסטרא-אחרא יונקת מהם, והן ה'רגלין של המצוה' וכו'.

וב'שבת' - עולין ה'רגלין' מן הקלפות, בבחינות (ישעיה נח, יג): "אם תשיב משבת רגלך" - שבשבת משיבין ה'רגלין של מצוה' אל הקדשה, ואזי מתחלת לילך לפני השם-יתברך.

והנה: בודאי בתחלת ההליכה, אינה יכולה לעשות 'דרך-כבושה', רק הוא עדין 'שביל-דקיק', 'פעמי-ה'רגלין'!

אך הוא כמשל התינוק כשמתחיל לילך: שבתחלה אינו יכול להלך יפה - וכשעושה איזה דבר קטן, או מדבר איזה דבור, אף שאינו חכמה כלל, עם-כל-זה, האב מחמת גדל אהבתו ושעשועיו עם בנו, הוא עושה מ'פעמי-רגליו' - 'דרך'! - והוא מחבב הדרך, ומגדילו ומרחיבו ועושה מזה דבר גדול.

כְּמוֹ-כֵן הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ: כְּשֶׁהַמְצוּה מִתְחַלֶּת לִילָךְ, אוּ בְשֹׂאֲדָם עוֹשֶׂה אֵיזָה 'דְּרֹד־חֲדָשׁ' לְהַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ, אַף שֶׁבִּתְחִלָּה הוּא 'שְׁבִיל־דִּקְקוּק', עִם-כָּל־זֶה מַחֲמַת גְּדֹל שְׁעִשׂוּעֵיו יִתְבָּרֵךְ מִזֶּה, הוּא עוֹשֶׂה מ'פְּעַמִּי-רַגְלָיו' - 'דְּרֹד־כְּבוֹשָׁה' וְכוּ'.

וְכִלְזֶה נַעֲשֶׂה עַל-יְדֵי 'אֲכִילַת-שַׁבָּת', שְׁמִשָּׁם מְקַבְּלִין 'פֶּח הַרְגְּלִין' וְכוּ'.

וְזֶה בְּחִינּוֹת (זְמַר 'כָּל מְקַדָּשׁ לְלִיל-שַׁבָּת): "פּוֹסְעִים בּו פְּסִיעַה-קֶטְנָה, סוֹעְדִים בּו לְבָרֵךְ שְׁלֹש פְּעָמִים". הֵינּוּ: "שַׁבְּשַׁבַּת פּוֹסְעִים פְּסִיעַה-קֶטְנָה".

וְהוּא תְמוּנָה לְכַאוֹרָה: כִּי הֲלֹא אֲדַרְבָּה, "מִי שִׁמְתָה אֶשְׁתּוֹ הָרֵאשׁוֹנָה פְּסִיעוֹתָיו מִתְקַצְרוֹת", וְ'שַׁבָּת' הוּא בְּחִינּוֹת אֶשְׁתּוֹ הָרֵאשׁוֹנָה 'כַּנ"ל - וְהָיָה רָאוּי שִׁיְהִיָּה בּו פְּסִיעוֹת-גְּדוֹלוֹת וְרַחְבּוֹת!?

אָדָּ: "סוֹעְדִים בּו לְבָרֵךְ" וְכוּ' - הֵינּוּ: 'שְׂאוּכָלִים סְעֵדַת-שַׁבָּת! - וְעַל-יְדֵי-זֶה בְּאֵמַת נִתְתַקְנִין ה'פְּסִיעוֹת-קֶטְנוֹת', וְנִתְרַחֲבִין וְנַעֲשֶׂה מֵהֶם 'דְּרֹד־כְּבוֹשָׁה'.

וְעַל-כֵּן עַל-יְדֵי 'אֲכִילַת-שַׁבָּת' - נִתְתַקֵּן 'חֲלוּל־שַׁבָּת', שֶׁהוּא בְּחִינּוֹת 'פְּסִיעוֹת-קֶצְרוֹת' - כִּי עַל-יְדֵי 'אֲכִילַת-שַׁבָּת', נַעֲשֶׂה מ'פְּסִיעוֹת-קֶצְרוֹת' - 'רַחְבּוֹת' - וְנַעֲשֶׂה מֵהֶם 'דְּרֹד־כְּבוֹשָׁה', כַּנ"ל.

"בְּאוֹר פְּנֵי מִלְךְ חַיִּים", בְּחִינַת 'שְׁמֹחָה', כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים טז, יא): "שִׁבְעַ שְׁמֹחוֹת אֶת פְּנֵיךְ". וְכָתִיב (בְּרֵאשִׁית מו, כז): "וַתְּחִי רוּחַ יַעֲקֹב" - זֶה בְּחִינַת 'שְׁמֹחָה'. - וַיֵּשׁ 'פָּנִים דִּסְטְרָא-אַחֲרָא' וְכוּ'.

לד.

(ח"א עח)

'רוּחַ-הַקֹּדֶשׁ' הוּא בְּחִינּוֹת 'מַלְכוּת' וְכוּ', וּבְחִינַת 'תְּחִיָּה' גַם-כֵּן, כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַש"י עַל פְּסוּק (בְּרֵאשִׁית מו, כז): "וַתְּחִי רוּחַ יַעֲקֹב" - "שִׁשְׂרֵתָה עָלָיו רוּחַ-הַקֹּדֶשׁ" (תַּנְחוּמָא וַיֵּשֶׁב ב). וְזֶהוּ בְּחִינָה שֶׁל 'מְשִׁיחַ' וְכוּ'.

"אֲנֹכִי אֲרַד עִמָּךְ מִצְרִימָה, וְאֲנֹכִי אֲעִלְךָ גַם עִלָּה" (בְּרֵאשִׁית מו, ד) - עֲנִין 'יְרִידָה תְּכִלִּית הָעֲלִיָּה' -

לה.

(ח"א כב, יא)

'יְרִידָה' הִיא 'תְּכִלִּית הָעֲלִיָּה', כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (עֲבוּדָה-זָרָה ד): "כֹּל הָיָה דוֹד רָאוּי לְאוֹתוֹ מַעֲשֶׂה וְכוּ'; לֹא הָיוּ יִשְׂרָאֵל רְאוּיִים לְאוֹתוֹ מַעֲשֶׂה" - אֲפֹל שְׁנַתֵּן הַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ לָהֶם 'מְכַשׁוּל' לְטוֹבַת הָעוֹלָם, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ שָׁם (ה): "לְהוֹרוֹת תְּשׁוּבָה".

וְזֶה (שַׁבָּת קִיט; קכ. חֲגִיגָה יד. גִּיטִין מג. עַל יִשְׁעִיה ג, ו): "וְהַמְכַשְׁלָה הַזֹּאת תַּחַת יָדֶךָ - אֵלּוּ דְבַר־תּוֹרָה, שְׂאִין אָדָם עוֹמֵד עֲלֵיהֶם אֲפֹל אִם-כֵּן נִכְשַׁל בָּהֶם" וְכוּ' - כִּי 'לְעֵלוֹת מִדְּרָגָא לְדְרָגָא', צָרִיךְ 'יְרִידָה' תַּחֲלָה, שֶׁהִיא ה'מְכַשׁוּל'.

וְזֶה (יִרְמְיָה ג, ט): "בֵּינִים הֵהוּא יִבְקֹשׁ עוֹן יִשְׂרָאֵל וְאִינְנוּ" - כִּי לְעֵתִיד יִהְיֶה כְּלוֹ

"וַתְּחִי רוּחַ יַעֲקֹב אֲבִיהֶם" (בְּרֵאשִׁית מו, כז)

לג.

(ח"א כג, א)

יֵשׁ 'פָּנִים-דְּקֹדֶשׁה', שֶׁהֵם 'אֲנִפִּין-נְהוּרִין', בְּחִינַת 'חַיִּים', כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (מְשָׁלִי טז, טו):

תשובה, ועל־ידי התשובה "זדונות נעשין זכיות" (יומא פ"א), ויהיה נעשה מעברות ישראל תורה. ועל־כן יבקשו אז העונות - כי יבקשו ויחפשו אז אחר עונות ישראל: איך לוקחין עוד איזה עון, כדי לעשות מפננו תורה!

וזהו: "ואיננו" - פי יהיו כל העונות נכללין ב'אין', הינו: ב'אין־סוף', ששם העונות נתהפכין ל'זכיות' על־ידי התשובה, שזהו בחינת ירידה תכלית העליה הנ"ל.

וזה (הושע י"ב): "שובה ישראל וכו', פי כשלת בעונך" - הינו: על־ידי התשובה, יהיה נעשה מהעברות - בחינת מבשלה, שהוא התורה, פנ"ל.

לו.

(ח"ב יב)

ויש שנפילתו גדולה מאד מאד רחמנא לצלן, שגופל לספקות והרהורים, ומחרהר אחר השם־יתברך, אף־על־פי־כן הנפילה והירידה היא תכלית העליה וכו'.

ועל־כן בשאדם נופל חס־ושלום לבחינת מקומות־המטנפים, ונופל לספקות והרהורים ובלבולים גדולים.

ואזי מתחיל להסתפל על עצמו, ורואה שרחוק מאד מפבודו יתברך, ושואל ומבקש: "איה מקום פבודי"! (קדשת מוסף לשבת; זהר־הקדוש) - מאחר שרואה בעצמו שרחוק מפבודו יתברך, מאחר שנפל למקומות פאלו רחמנא לצלן.

זהו עקר תקונו ועליתו, בבחינת ירידה תכלית העליה המובא בספרים וכו'.

לז.

(שיחות־הר"ן פו)

ה'פריסטאקעס' (פזוז וכרכור) שעושין בשעת דקוידין - זה בחינת (בראשית מו, ד): "אנכי ארד עמך מצרימה, ואנכי אעלך".

פי "גלות־מצרים היה, בשביל לברר ניצוצי קרי של אדם־הראשון" (פריי־עץ־חיים, חג המצות פ"א), והחתנה היא תקון ויחוד הברית, שהיא בחינת: "אנכי אעלך גם עלה".

לח.

(לקוטי־הלכות, שבת ו, כא)

וכן מתנהגים הצדיקים־האמתיים עמנו: שפשרואים חלישות העולם לקבל אורם הגדול - אזי מקטינים עצמם בכמה הקטנות ובכמה בחינות, ונוסעים והולכים להעולם כדי להחיותם ולעוררם!

ואחר־כך יש פח בהעולם, לילך ולנסע אליהם, לקבל אורם במקומם!

וזהו בחינת (בראשית מו, ד): "אנכי ארד עמך מצרימה, ואנכי אעלך גם עלה" - שבתחלה מוריד עצמו השם־יתברך לישראל, ואחר־כך הוא מעלה אותם על־ידיזה בעליה אחר עליה, בבחינת "אעלך גם עלה".

וזה צריך כל אדם לידיע: שכל הרמזים והמחשבות של תשובה שבאים עליו בכל יום - כליזה נמשך מאור השם־יתברך והצדיקים־האמתיים שמורידין עצמם אליו, להאיר בו במקומו.

ואם יתעורר איזה התעוררות - יוכל אחר־כך לעלות אל אור־הצדיק

למקומו, בבחינת: "אנכי ארד עמך מצרימה, ואנכי אעלה גם עלה" - שזה נוהג בכל אדם ובכל זמן. והבן היטב.

ירחם עליו השם יתברך ויושיעו ויקרבו אליו וכו'.

לט.

(לקוטי הלכות, חנפה ו, ז)

"אנכי ארד עמך מצרימה, ואנכי אעלה גם עלה" (בראשית מו, ד). על-ידי בחינת 'אנכי' שיזכר האדם בכל מקום שהוא: תבת 'אנכי', הינו: "אנכי ה'" (שמות כ, ב), כי השם יתברך נמצא בכל מקום.

ולבאר הדבר יותר: כי איתא: שיש שם שיוצא מפסוק זה: "אנכי ארד עמך מצרימה", שהוא 'אמ"י נצ"א' וכו' - פמוכא ב'תפלות שבספר שער-ציון, וב'תפלות שאומרים בליל הושענא-רבה אחר תהלים, שתקנו לבקש ולהתפלל להנצל מכל מיני צרות, בכח השם הקדוש היוצא מפסוק זה: "אנכי ארד עמך" וכו', עין-שם.

אזי בכל מקום שהוא, יכול להתקרב להשם יתברך - על-ידי שידבר הדבור באמת לפי מדרגתו.

וענין יציאת השם הקדוש הזה הוא כך: כי בפסוק זה יש שלשים אותיות מן "אנכי" עד "גם עלה", ומחלקים אותם לשלשה חלקים של י' אותיות.

ואזי זה הדבור האמת יאיר לו, כי אמת הוא אור השם יתברך בעצמו. וזהו: "ואנכי אעלה גם עלה".

דהינו: א) "אנכי ארד עמך" - הוא י' אותיות. ב) "מצרימה ואנכי", עד הי"ד של "ואנכי" - הם י'. ג) הי"ד של "ואנכי", ותבות שלאחריו "אעלה גם עלה" - הם י' אותיות.

מ.

(לקוטי הלכות, שלוח-הקן ה, כג-כד)

"אנכי ארד עמך מצרימה, ואנכי אעלה גם עלה" (בראשית מו, ד), מוכן בספרים (זהר שמות טז): "שבזה הפסוק מרמז כל סוד גלות ישראל!"

ומחברין אות אחד מכל חלק וחלק משלשה חלקים הנ"ל, ועל-ידי זה יוצא השם הנ"ל. דהינו: האל"ף של "אנכי", והמ"ם של "מצרימה", והי"ד של "ואנכי" הנ"ל - ויוצא השם 'אמ"י'. וכן אחר-כך: הנ' של "אנכי", והצ' של "מצרימה", והא' של "אעלה" - וכן כלם.

ועקר הוא גלות-הנפש, כל העליות והירידות העוברים על איש הישראלי - שזה עקר סוד הגלות והגאולה, שהכל בבחינת: "אנכי ארד עמך מצרימה, ואנכי אעלה גם עלה" - שזהו בחינת "ירידה תכלית העליה", פמוכא (לקוטי-מוהר"ן ח"א כב).

והסדר הוא כך:

א	א	נ	כ	י	א	ר	ד	ע	פ	ך
ב	מ	צ	ר	י	מ	ה	ו	א	נ	כ
ג	י	א	ע	ל	ך	ג	ם	ע	ל	ה

והעקר הוא 'התחזקות' - שצריכין להתחזק מאד מאד בתקופת התגברות מרירות הירידה, עד שנדמה שבמעט כמעט חסו-שלום - שדיקא משם

והשם-יתברך מצפה בכל יום למהר לגאלנו, על-פן מתגבר ביותר בכלל ובפרט, בידוע.

וזוה מרמז: בסוד השם של הפסוק הנ"ל, שמרמז על כל הגליות וגאלתם בכלל ובפרט כנ"ל - פי החלק השני הוא: "מצרימה ואנכי" עד היו"ד האחרונה של "ואנכי" - פי "ואנכי" השני, הוא בחינת התקנה לישועה, בחינת: "ואנכי אעלה גם עלה".

אך תכף בשמתחיל בתוך הגלות, צמיחת קרן ישועה, שנמשך מן: "ואנכי השני" - אזי הסטרא-אחרא והבעל-דבר מתגברין להעלים גם זאת, ורוצים לתפס גם בחינה זאת לתוך הגלות, בסוד גלות-השכינה'.

שזהו בחינת: שאותיות האמצעיים הם: "מצרימה ואנכי" - פי גלות-מצרים' שכולל כל הגליות, רוצה להתגבר גם על: "ואנכי השני" - להעלים הצמיחת קרן ישועה שנמשך משם.

ומגדל התגברותם מאד מאד עד שמעלימין ומסתירין הכל, היה כמעט אפס תקנה חסו-שלום - "לולא ה' עזרתה לנו", שפשמתפשטין ביותר על הקדשה, ורוצים להעלים לגמרי וכו', בבחינת (תהלים לו, לב): "צופה רשע לצדיק ומבקש להמיתו" - אזי דיקא: "ה' לא יעזבנו בידו".

וזוה סוד: היו"ד אחרונה של "ואנכי" השני - שהוא שיכה ל'חלק השלישי', ומצטרפת לתבות "אעלה גם עלה".

לרמז: שפשמתפשטין גם על "ואנכי" השני, ורוצים להעלים הצמיחת

והמשים לב: יוכל להבין מזה רמזים נפלאים לענין הנ"ל - להתחזק תמיד להיות מצפה לישועה גדולה בכל אשר יעבר עליו.

פי יש בפסוק הזה 'שלשה חלקים' - שהם בחינת: א) הירידה לתוך הגלות. ב) והגלות בעצמה. ג) והעליה מתוך הגלות.

שהם: א) "אנכי ארד עמו" - שהוא בחינת: הירידה לתוך הגלות. וצריכין לידע ולהאמין: שגם בעת הירידה בעצמה, השם-יתברך עמו, בבחינת "אנכי" בעצמי בביכול - "ארד עמו".

ב) ואחר-כך החלק השני הוא: "מצרימה ואנכי" עד היו"ד - לרמז: על הגלות' בעצמה, שהוא בחינת "מצרימה", שכולל כל הגליות.

ג) ותכף כשבאים בתוך הגלות שהוא הירידה - תכף מתחיל העליה, ועל-פן נכתב מיד: "ואנכי אעלה".

נמצא: ש"אנכי" הראשון, מרמז: על הירידה לתוך הגלות. ו"אנכי" השני, מרמז: על העליה מתוך הגלות.

אך בשעת הגלות והירידה, בשמתחיל צמיחת קרן ישועה שנמשך מבחינת "ואנכי" השני, שהוא בחינת העליה, בחינת: "ואנכי אעלה" וכו' - אזי הבעל-דבר רוצה להתגבר ביותר.

בדרך שני אנשים הנלחמים זה בזה, שפשוואה שהאחד מתגבר בנגדו, אזי הוא מתחזק בנגדו בהתגרות והתגברות יותר, כמובא בדברינו כמה פעמים.

וזוה עקר תקף מרירת הגלות של עכשו, מחמת שהוא עכשו בעקבות-משיחא,

קָרַן יְשׁוּעָה' הַנְּמַשֵּׁךְ מִשָּׁם, כְּדֵי שְׂיִשְׁתַּקְּעוּ
בְּגִלּוֹת חֶסֶד וְשָׁלוֹם.

אָבֵל הַשָּׁם-יִתְבָּרֵךְ לֹא יַעֲזֹבֵנוּ בְיָדָם וְכוּ',
וְעַל-יְדֵי-זֶה נִתְהַפֵּךְ הַכֹּל לְעֲלִיָּה
גְּדוּלָה. וְהֵבֵן הַדָּבָר הַיָּטֵב.

כִּי אִף-עַל-פִּי שְׂמַחֲלָקִים הַפְּסוּק לְשִׁלְשָׁה
חֲלָקִים' כַּנִּל, שָׁהֵם: א) הִירִידָה לְתוֹךְ
הַגִּלּוֹת. ב) וְהַגִּלּוֹת בְּעַצְמוֹ. ג) וְהַעֲלִיָּה מִתּוֹךְ
הַגִּלּוֹת. אָבֵל בְּאַמְתּוֹ: הַכֹּל נִכְלָל בְּשִׁתֵּי
בְּחִינּוֹת - כִּי תִכַּף כְּשֶׁבָאִים בְּתוֹךְ הַגִּלּוֹת -
תִּכַּף מִתְחִיל 'צְמִיחַת קָרַן יְשׁוּעָה', כִּי מִתְחִיל
מִיַּד הָעֲלִיָּה.

שְׁזָהוּ בְּחִינַת 'מְלוּי פְּגִימַת הַלְּבָנָה', שֶׁתִּכַּף
כְּשֶׁבָאָה לְתַכְלִית הַמַּעוֹט - מִתְחַלֵּת
לְהַתְּמַלְאוֹת מִיַּד, שְׁזָה מְרִמָּז עַל הַגְּאֻלָּה
מִתּוֹךְ תִּקְוַת הַגִּלּוֹת, כִּידוּעַ. וּבְאַמְתּוֹ לְאַמְתּוֹ
הַכֹּל אֶחָד - כִּי הִירִידָה בְּעַצְמָהּ, הִיא הָעֲלִיָּה,
בְּבְחִינַת: "יִרִידָה תַכְלִית הָעֲלִיָּה".

כִּי בְּאַמְתּוֹ הַכֹּל לְהַפְּךָ, כִּי הַשָּׁם-יִתְבָּרֵךְ
עִמָּנוּ תָמִיד - א) בֵּין בְּעַת הִירִידָה. ב)
בֵּין בְּהַגִּלּוֹת בְּעַצְמָהּ. ג) בֵּין בְּעַת הָעֲלִיָּה.
כַּמְּפָרֵשׁ בַּפְּסוּק זֶה בְּעַצְמוֹ: "וְאֲנֹכִי אֶרְדָּ
עִמָּךְ מִצְרִימָה וְאֲנֹכִי אֶעֱלֶךָ גַם עִלָּה".

וְאִם תִּדְקֹדֵק יוֹתֵר, תִּרְאֶה נִפְלְאוֹת: כִּי
הֲלֹא הִי"ד שֶׁל "וְאֲנֹכִי" הִנֵּל
שֶׁמִּצְטָרֶפֶת לְתַבַּת: "אֶעֱלֶךָ גַם עִלָּה",
שֶׁמִּשָּׁם עֹקֵר הָעֲלִיָּה, כִּי הוּא שֶׁעֲמָדָה לָנוּ
וְלֵאבוֹתֵינוּ בְּגִלּוֹתֵנוּ, שְׂאִינָה מִנַּחַת שֶׁתִּתְפַּשֵּׁט
הַסְטֵרָא-אֲחָרָא גַם עֲלֶיהָ וְכוּ' וְכַנִּל - זֹאת
הִי"ד בְּעַצְמָהּ, מִצְטָרֶפֶת בְּהַשָּׁם הָרִאשׁוֹן
הַיּוֹצֵא מִפְּסוּק זֶה שֶׁהוּא 'אִמִּי' - שֶׁהוּא
הָאֵלֶּף שֶׁל "אֲנֹכִי" הָרִאשׁוֹן, וְהַפִּי שֶׁל
"מִצְרִימָה", וְהִי"ד הַזֹּאת הִנֵּל, כַּנִּל.

נִמְצָא: שְׁגָם ב'הַתְּחַלַּת הִירִידָה לְתוֹךְ
הַגִּלּוֹת', שֶׁהוּא בְּחִינַת: "אֲנֹכִי אֶרְדָּ
עִמָּךְ". וּמ'הַתְּחַלַּת הַגִּלּוֹת' הָרִאשׁוֹן בְּעַצְמוֹ,
שֶׁהוּא בְּחִינַת הַפִּי, שֶׁהִיא אוֹת רִאשׁוֹנָה
שֶׁל "מִצְרִימָה", שֶׁהוּא 'הַתְּחַלַּת הַגִּלּוֹת'.

תִּכַּף-וּמִיַּד נִצְטָרֵף עִמָּם הִי"ד הִנֵּל,
שֶׁהִיא יו"ד הָאֲחֵרוֹנָה שֶׁל
"וְאֲנֹכִי" הַשֵּׁנִי הִנֵּל, שֶׁמִּשָּׁם הַתְּקוּהָ
וְהַעֲלִיָּה כַּנִּל, וְנַעֲשֶׂה הַשָּׁם 'אִמִּי' כַּנִּל.

כַּלִּיזָה לְהוֹדִיעַ וְלְהוֹרוֹת: שְׁגָם בְּתַחֲלַת
הִירִידָה לְתוֹךְ הַגִּלּוֹת, וּבְהַתְּחַלַּת
הַגִּלּוֹת - תִּכַּף עֲמָדָה לָנוּ הִי"ד הִנֵּל שֶׁמִּשָּׁם
הָעֲלִיָּה. וְהִיא בְּעַצְמָהּ עֲמָדָה לָנוּ בְּהַתְּחַלַּת
הִירִידָה וְהַגִּלּוֹת בְּעַצְמָהּ, לְשִׁמְרָנוּ וְלְהַצִּילָנוּ
שֶׁלֹּא נִשְׁתַּקְּעוּ שָׁם חֶסֶד וְשָׁלוֹם וְכוּ'.

מא.

(לקוטי-הלכות, אשורת ד, יג)

"אֲנֹכִי אֶרְדָּ עִמָּךְ מִצְרִימָה, וְאֲנֹכִי אֶעֱלֶךָ
גַם עִלָּה" (בראשית מו, ד).

הִינּוּ: שְׂדִיקָא עַל-יְדֵי שֶׁתִּרְדָּ לְ'מִצְרַיִם',
'מְקוֹם-הַקְּלָפוֹת', בְּחִינַת 'הִיכָלִי'
הַתְּמוֹרוֹת, שֶׁיִּשְׂרָאֵל הָיוּ צְרִיכִין לְהִיזוֹת שָׁם
בְּגִלּוֹת, כְּדֵי לְבַרֵּר הַקֶּדְשָׁה מִשָּׁם.

אֲזִי: "וְאֲנֹכִי אֶעֱלֶךָ גַם עִלָּה" - שֶׁאֶעֱלֶךָ
בְּעֲלִיָּה אַחַר עֲלִיָּה, עַד שֶׁתִּזְכָּה
לְהַשְׁגַּת הַתְּשׁוּעָה-הִיכָלִין וְכוּ', שֶׁמִּשָּׁם
נִמְשָׁךְ 'קַבְלַת-הַתּוֹרָה'.

מב.

(לקוטי-הלכות, מתנה ה, יא-יד - על-פי
לקוטי-מוהר"ן ח"א כב, 'חותם בתוך חותם')

הַכֹּלֵל: שֶׁכֹּל אָדָם בְּכֹל זְמַן, צָרִיךְ שִׂיחָיָה
לוֹ כַּמָּה וְכַמָּה עֲלִיּוֹת וִירִידוֹת כָּל
יְמֵי חַיָּיו.

כי אי־אפשר לעלות מדרגא לדרגא, כי־
 אם על־ידי ירידה שקדם העליה, כי
 ה"ירידה היא תכלית העליה", כמובא (לקוטי־
 מוהר"ן ח"א כב).

ומחמת אלו הירידות, הרבה נכשלו ונפלו
 מאד, כי צריך אז התחזקות גדול
 וכו'.

וזו בחינת אריכת הגלות של כלל־
 ישראל, כי 'כלל־הגלות' הוא בחינת
 'ירידה שקדם העליה'.

בבחינת מה שאמר השם־יתברך ליעקב
 בפשיה צריך לירד למצרים
 בגלות: "אנכי ארד עמך מצרימה, ואנכי
 אעלה גם עליה" (בראשית מו, ד). ובפרט
 הגלות האחרון הזה, שעליו נאמר (איכה א,
 ט): "ותרד פלאים" וכו', וכנ"ל.

וכל־זה עובר על כל אחד ואחד
 בפרטיות! - כי יש מי שאינו
 מתעורר כלל לעלות מירידתו! ויש
 שמתעורר קצת! - אך מרבוי הירידות
 שעוברין עליו לטובתו כדי שיעלה מדרגא
 לדרגא, הרבה נפלו על־ידי הירידות, וכמובא
 מזה.

על־כך צריך שתדע: שצריכין התחזקות
 הרבה ועקשנות גדול בלי שעור! -
 שכל־זה הוא בחינת 'עזות־קדשה',
 שמקבלין על־ידי 'שמחה', שנמשך מבחינת
 "נעשה ונשמע" (שמות כד, ז) וכו'.

וזו בחינת מה שאמרו רז"ל (שבת פח:):
 "שהמלאכים אמרו: 'אשר תנה הודך
 על השמים' (תהלים ח, ב), שיתן להם את
 התורה, והשיב להם השם־יתברך: למצרים
 ירדתם? יצר הרע יש ביניכם? וכו'!"

כי "גם המלאכים מקדימין נעשה
 לנשמע" (שבת פח.), על־כך שאלו:
 "שיתן להם את התורה!"

כי עקר 'כלל־התורה', הוא בחינת "נעשה
 ונשמע", נגלה ונסתר. הינו: שעל־ידי
 התורה זוכין לעלות מדרגא לדרגא וכו'.

על־כך ראוי שתנתן להם התורה, כדי
 שהם יזכו לעלות ל"נעשה
 ונשמע" גבה מעל גבה וכו', כנ"ל.

והשיב להם השם־יתברך: שאי־אפשר
 להם לבוא לזה! - כי אי־אפשר
 לעלות מדרגא לדרגא, כי־אם על־ידי שיהיה
 'ירידה קדם העליה', כי "הירידה תכלית
 העליה"; ואתם, מחמת שאין לכם יצר־הרע,
 אין שיה אצלכם ירידה!

וזוהו שאמר להם: "למצרים ירדתם?" -
 'ירדתם' דיקא! - מרמז: על הירידות
 שצריכין קדם העליה, שכלם כלולים
 בבחינת (בראשית מו, ד): "אנכי ארד עמך
 מצרימה" וכו' - "שכולל כל הגליות"
 (בראשית־רבה טז, ד), שהם 'פגליות הירידות'
 שקדם העליות.

ומאחר שאין שיה אצלכם 'ירידות
 מצרים', כי אין בכם יצר־הרע -
 אינכם יכולים לקבל את התורה, לזכות
 ל"נעשה ונשמע" הגבה ביותר, שזה עקר
 'קבלת־התורה' - כי אי־אפשר לעלות
 מדרגא לדרגא, כי־אם על־ידי ירידה שקדם
 העליה, וכנ"ל.

מג.

(לקוטי־הלכות, אבדה־ומציאה ג, יג)

ועל־כך הכרח יעקב אבינו להורידם
 למצרים, ו'משה רבנו' הוציאם.

"וַיָּבֵאוּ מִצְרַיִם יַעֲקֹב וְכָל זָרְעוֹ אֹתוֹ"
(בְּרֵאשִׁית מו, ו)

מו.

(ח"א ז, א; ח"א ט, ה)

כְּשֶׁפָּגַם אַבְרָהָם "בַּמָּה אֲדַע" (בְּרֵאשִׁית טו, ח), וּבָזָה פָּגַם בִּירֶשֶׁת אֶרֶץ, שֶׁהִיא בְּחִינַת 'אַמוּנָה', בְּחִינַת 'תְּפִלָּה' - הִיא גְלוּת-מִצְרַיִם.

וְדוֹקָא "יַעֲקֹב וּבָנָיו יָרְדוּ מִצְרַיִם" (יחושע כד, ד - בְּהַגְדָּה שֶׁל פֶּסַח) - **כִּי "הֵם בְּחִינַת שְׁנַיִם-עָשָׂר נִסְחָאוֹת הַתְּפִלָּה"** (שַׁעַר-הַכְּפֻנּוֹת, דְּרוּשֵׁי עֲלִינוּ לְשַׁבַּח א), וְהוֹרִיד אוֹתָם בְּגְלוּת. ו'מִצְרַיִם' הוּא 'הַפֶּה הַנְּסִים', כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שְׁמוֹת יד, כז): "וּמִצְרַיִם נָסִים לְקָרְאוֹתוֹ" - שָׁאִין שֵׁם 'מְקוֹם הַנְּסִים', וְאִין שֵׁם 'מְקוֹם הַתְּפִלָּה', כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (שָׁם ט, כט): "וְהָיָה כִּצְאָתִי אֶת הָעִיר אֶפְרַשׁ אֶת כַּפִּי".

"וְכָל הַגְּלוּת מְכַנֵּים בְּשֵׁם מִצְרַיִם, עַל-שֵׁם שֶׁהֵם מִצְרַיִם לְיִשְׂרָאֵל" (בְּרֵאשִׁית-רַבָּה טז, ד). וְכִשְׁפוֹגְמִין בְּ'אַמוּנָה', בְּתְפִלָּה, בְּ'אַרְץ-יִשְׂרָאֵל' - יוֹרְדִין לְגְלוּת.

[חַיִּי-מוֹהַר"ן ג: בְּאוֹתָהּ הָעֵת שֶׁאָמַר תּוֹרָה ז; ט; וְקִי"ב - סֵפֶר: שֶׁהָיָה אֶצְלוֹ הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב ז"ל, וְאָמַר לוֹ: "כִּשְׁפוֹגְמִין בְּאַרְץ-יִשְׂרָאֵל נֹפְלִין בְּגְלוּת", וְסִימָן: "מִשֵּׁם רוּעָה אֲבֵן יִשְׂרָאֵל" (בְּרֵאשִׁית מט, כד). וְשָׂאֵל אוֹתָנוּ לֹאמַר לוֹ פְּרוּשׁ עַל אוֹתוֹ הַמְּרָאָה, וְלֹא יִדְעֵנוּ לְהַשִּׁיבוֹ דְּבָר.

אַחֲרֵיכֵן הִרְאִיתִי לוֹ הַתּוֹרָה (קִי"ב) "צַהַר תַּעֲשֶׂה לְתַבְּחָה", וְרָאָה וְהִסְתַּכַּל בָּהּ - עָנָה וְאָמַר: "וּמִתְלַמְּדֵי יוֹתֵר מִבְּלָט" (תַּעֲנִית ז. מִכּוֹת י). - כְּלוֹמֵר: שֶׁעֲתָה הַבֵּין עַל-יְדֵי פְרוּשׁ עַל הַמְּרָאָה הַנִּזְכָּר.

וְאַחֲרֵיכֵן גָּמַר תּוֹרָה ז, וְשֵׁם מְדַבֵּר מְאַמוּנָה וְאַרְץ-יִשְׂרָאֵל - "שֶׁכִּשְׁפוֹגְמִין בְּ'אַרְץ-יִשְׂרָאֵל', בְּ'אַמוּנָה', יוֹרְדִין לְגְלוּת מִצְרַיִם! וְשָׂאֵלְתִי אוֹתוֹ: "אֵם זֶה שִׁיבָה לְמְרָאָה הַנִּזְכָּר?! - הַשִּׁיב: "שֶׁעֲנִין הַמְּרָאָה כְּבָר גָּמַר מִקְדָּם לְהַשִּׁיב הָעֲנִין בְּשִׁלְמוֹת!"

כִּי "יְרִידַת יִשְׂרָאֵל לְמִצְרַיִם, נִמְשָׁךְ מִבְּחִינַת עֵבוֹר" (שַׁעַר-הַכְּפֻנּוֹת פֶּסַח; וְעוֹד), שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת 'יַעֲקֹב'.

אַבְל ה'יְרִידָה' הוּא בְּשִׁבִיל ה'עֲלִיָּה', כִּי אֵם אִין 'עֵבוֹר' אִין 'לָדָה', וְכִמוֹ שֶׁכָּתוּב (בְּרֵאשִׁית מו, ד): "אֲנֹכִי אֵרַד עִמָּךְ מִצְרַיִם, וְאֲנֹכִי אֶעֱלֶךָ גַם עִלָּה".

כִּי עַל-יְדֵי-זֶה זָכוּ אַחֲרֵיכֵן לְגֵאֲלָה עַל-יְדֵי 'מִשְׁעָה', שֶׁהִמְשִׁיךְ וְנָתַן לָנוּ אֶת ה'תּוֹרָה', שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת 'לָדָה'.

"וְיוֹסֵף יָשִׁית יָדוֹ עַל עֵינָיֶךָ" (בְּרֵאשִׁית מו, ד)

מד.

(ח"א נד, ו)

לְהַכְנִיעַ ה'פַּחַח-הַמְדָּמָה', הוּא עַל-יְדֵי בְּחִינַת 'יָד' וְכוּ', וְ'יָד' הֵינּוּ בְּחִינַת 'שְׂמֻחָה' וְכוּ', וְתַקּוּנּוֹ הוּא 'יוֹסֵף' וְכוּ'.

וְזֶה שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ (בְּרֵאשִׁית מו, ד): "וְיוֹסֵף יָשִׁית יָדוֹ עַל עֵינָיֶךָ" - שֶׁעַל-יְדֵי ה'יָד', נִשְׁמָר ה'עֵינ' מ'פַּחַח-הַמְדָּמָה'.

מה.

(טִיחוֹת-הַר"ן פו)

ה'שׁוֹשְׁבֵיין' מְלַבֵּישׁ ה'קִיטָל' לְהַחֲתֵן' - זֶה רֵמֵז (בְּרֵאשִׁית מו, ד): "וְיוֹסֵף יָשִׁית יָדוֹ עַל עֵינָיֶךָ" - כִּי 'יוֹסֵף' הוּא 'שׁוֹשְׁבֵיין', וְ'קִיטָל' הוּא 'בְּגָד מֵתִים'.

"כָּל הַנֶּפֶשׁ לְבֵית יַעֲקֹב הַבָּאָה מִצְרַיִם שְׁבַע יָמִים"
(בראשית מו, כז) - עֲנִין 'שְׁבַע יָמִים נֶפֶשׁ'

מח.

(ח"א לו, א-ב)

זֶהוּ כָּלִל: כִּי כָּל נֶפֶשׁ מִיִּשְׂרָאֵל, מִשְׂרֵשׁ
בְּשִׁבְעֵים-נֶפֶשׁ שֶׁל בֵּית יַעֲקֹב,
וְשִׁבְעֵים-נֶפֶשׁ שֶׁל בֵּית יַעֲקֹב, מִשְׂרֵשִׁים
בְּשִׁבְעֵים-פָּנִים שֶׁל תּוֹרָה."

וְזֶה לְעֵמֶת זֶה עֲשֵׂה הָאֱלֹקִים" (קהלת ג, יד)
- שְׁכַנְגַּד 'שְׁבַע יָמִים נֶפֶשׁ שֶׁל בֵּית
יַעֲקֹב, הֵם 'שְׁבַע יָמִים לְשׁוֹן, שְׁכָל לְשׁוֹן'
וְלְשׁוֹן יֵשׁ לָהּ 'מִדָּה רָעָה' בְּפִנְיֵי-עֲצָמָהּ, מִה
שָׂאִין בְּחִבְרָתָהּ, וּמְחַמֵּת הַמִּדּוֹת הָאֵלוּ הֵם
מְרַחֲקִים מִ'שְׁבַע יָמִים פָּנִים' שֶׁל תּוֹרָה.

וּכְשֶׁה"נֶפֶשׁ שֶׁל בֵּית יַעֲקֹב" בָּאָה בְּגִלּוֹת
תַּחַת יַד 'שְׁבַע יָמִים לְשׁוֹנוֹת',
הֵינּוּ: בְּמִדּוֹתֵיהֶם הָרָעִים' - אֲזִי הִיא רָאמֶת
'שְׁבַע יָמִים קָלִין', כִּי לְדַת שְׁקָדִים הַלְּדָה
"שְׁצוּעֶקֶת שְׁבַע יָמִים קָלִין" (זֶהר פִּנְחָס רמט:).

וְזֶהוּ כָּלִל: שְׁכָל נֶפֶשׁ מִיִּשְׂרָאֵל, קָדֵם
שֵׁי שֶׁלָּה הַתְּגִלּוֹת בְּתוֹרָה וּבַעֲבוּדָה,
אֲזִי מְנַסִּין וּמְצַרְפִּים אֶת הַנֶּפֶשׁ בְּגִלּוֹת שֶׁל
'שְׁבַע יָמִים-לְשׁוֹן', הֵינּוּ: בְּתַאֲזוּתֵיהֶן.
וּכְשֶׁהִיא בָּאָה בְּמִדּוֹתֵיהֶן בְּגִלּוֹת, אֲזִי רָאמֶת
'שְׁבַע יָמִים קָלִין'.

כִּי 'הַתְּגִלּוֹת' הִיא בְּחִינַת 'לְדָה' וְכוּ'. כִּי
הַ'קְלָפָה' קָדְמָה לְפָרִי, וּמִי שְׂרוּצָה
לְאָכַל הַפָּרִי, צָרִיךְ לְשַׁבֵּר מִקֵּדָם
הַ'קְלָפָה'.

לְכֵן קָדֵם הַתְּגִלּוֹת, מְכַרַח הַנֶּפֶשׁ לְבוֹא
בְּגִלּוֹת, הֵינּוּ בְּמִדּוֹתֵיהֶם, כְּדִי
לְשַׁבֵּר, וּלְבוֹא אַחֲרֵי כֵן לְהַתְּגִלּוֹת'.

וְאַחֲרֵי כֵן קִבְּלֵתִי מִמֶּנּוּ תּוֹרָה ט', וְגַם שָׁם נִכְלָל הַתּוֹרָה
ק"ב הַנ"ל, וְשָׁם בְּסוּפּוֹ מְבָאָר גַּם-כֵּן: "כְּשִׁפּוּזֵימִים בְּאַרְצֵי-
יִשְׂרָאֵל, יוֹרְדִין לְגִלּוֹת". וְשָׁם מְבָאָר בְּסוּפּוֹ הַפְּסוּק: "מִשָּׁם
רָעָה אֲבֹן יִשְׂרָאֵל", עַל בְּאוּר הַפְּסוּק (שְׁמוֹת טו, ה): "יִרְדּוּ
בְּמַצּוֹלֹת כְּמוֹ אֲבֹן". - וְעַתָּה יְכוּלִים לְהַבִּין מַעֲט, פְּרוּשׁ
הַמִּדְרָא הַנ"ל].

מז.

(שיחות-ה'ר"ן פה)

כְּשֶׁרוּאָה אָדָם נְסִיעָה לְפָנָיו, אֵין לוֹ
לְהַתְּעַקֵּשׁ לְמַנַּע מִזֶּה לְיִשָּׁב
בְּבֵיתוֹ דּוֹקָא, כִּי בְּכָל-מְקוֹם שְׁנוּסַע לְשָׁם,
מִתְקַן שָׁם אֵיזָה דְבַר, רַק שִׁיזְהַר לְהִיּוֹת שְׁמוּר
מִן הָעֲבָרָה חֲסִידֵי-שְׁלוֹם, אֲפִלוּ אִישׁ פְּשׁוּט
לְגַמְרִי'.

כִּי בּוֹדְאֵי אִישׁ יִשְׂרָאֵלִי, אֲפִלוּ הַפְּחוֹת
שְׁבַפְּחוֹתִים, עַל-כָּל-פָּנִים הוּא עוֹשֶׂה
כְּמָה דְבָרִים שְׁבַקְדָּשָׁה בְּכָל-מְקוֹם אֲשֶׁר הוּא
שָׁם. וְעַל-כֵּן בּוֹדְאֵי הָאָדָם מְכַרַח מִן הַשָּׁמַיִם
לְהִיּוֹת שָׁם בְּאוֹתוֹ מְקוֹם דּוֹקָא, כְּדִי שִׁיתְקַן
שָׁם מַה שֶׁהוּא דִּיקָא צָרִיךְ לְתַקַּן שָׁם.

עַל-כֵּן הוּא טוֹבָה לְפָנָיו מַה שְׁנִזְדַּמֵּן לוֹ
נְסִיעָה לְשָׁם, כִּי אוֹלֵי יְהִיָּה מְכַרַח
לְבוֹא לְשָׁם בְּשִׁלְשָׁלוֹת שֶׁל בְּרִזְל', וְכְמוֹ
שְׁאֲמְרוּ רַז"ל עַל יַעֲקֹב אָבִינוּ' (שְׁבַת פט:):
"רְאוּי הָיָה יַעֲקֹב לִירֵד לְמִצְרַיִם
בְּשִׁלְשָׁלוֹת שֶׁל בְּרִזְל אֱלָא וְכוּ'".

כְּמוֹ-כֵן הוּא בְּכָל אָדָם - שֶׁהוּא טוֹבָה
לְפָנָיו מַה שְׁמִזְדַּמֵּן לוֹ נְסִיעָה
לְשָׁם - כִּי בְּלֹא זֶה, אוֹלֵי הָיָה מְכַרַח לִירֵד
לְשָׁם בְּשִׁלְשָׁלוֹת וְכוּ', חֲסִידֵי-שְׁלוֹם.

וְדַע: שְׁפָלְלוּת שֶׁל שְׁבַעִים-לָשׁוֹן, שֶׁל מְדוּתֵיהֶן הִרְעוּת הַלְלוּ, הִיא תִּאֲוַת-נְאוּף. וְהוּא 'תְּקוּן-הַכְּלָי' - מִי שֶׁמְשַׁבֵּר ה'תְּאוּהָ הַזֹּאת, אֲזִי בָקָל יְכוּל לְשַׁבֵּר 'כָּל הַתְּאוּוֹת'.

מט.

(ח"א קפא)

'יעקב' הוא בחינת ה'כבוד' - כִּי הוּא בְּחִינַת ה'נֶפֶשׁ', כִּמּוֹ שֶׁכְּתוּב (בְּרֵאשִׁית מו, כז): "כָּל הַנֶּפֶשׁ הַבָּאָה לְבֵית יַעֲקֹב".

נ.

(ח"ב ח, ה)

עַל-יְדֵי 'הַתְּגַלוּת הַכְּבוֹד', בָּא 'הַתְּפַשְׁטוּת הַנְּבוּאָה'. כִּי ה'נְבוּאָה' בָּאָה מִבְּחִינַת 'שְׂרָשֵׁי נִפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל', שֶׁהֵם בְּחִינַת 'שְׁבַעִים נֶפֶשׁ', בְּבְחִינַת (דְּבָרִים י, כב): "בְּשִׁבְעִים נֶפֶשׁ יִרְדּוּ אֲבוֹתֶיךָ", רֵאשֵׁי-תִבּוֹת נְבִי"א. וְשֶׁרֶשׁ הַנֶּפֶשׁוֹת הוּא בְּחִינַת 'כְּבוֹד' וְכוּ'.

נא.

(שִׁיחוֹת שְׂאֲחָרֵי סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת)

דַּע: שֵׁשׁ שְׁנֵי מֵינֵי פְּלִטִין שְׂדוּמִין זֶה לָזֶה. בְּאֶחָד דָּר 'מְלֻד', וּבַהַשְּׁנַי דָּר 'עֶבֶד'. וּבּוֹדָאֵי בְּאֵמַת הוּא חֲלוּק גְּדוּל בֵּינָם. רַק אֶף-עַל-פִּי-כֵן אֶפְשָׁר לְטַעוֹת בֵּינֵיהֶם.

כִּי יֵשׁ 'קֶשֶׁר' שֶׁמִּתְקַשְּׂרִין הַרְבֵּה נִפְשׁוֹת, עַד שֶׁנַּעֲשֶׂה מֵהֶם 'בֵּית וּפְלִטִין'. כִּי מִתְקַשְּׂרִין אֶחָד בְּאֶחָד וְאֶחָד בְּאֶחָד, עַד שֶׁנַּעֲשֶׂה מֵהֶם 'יסוד'. וְאַחֲרֵי-כֵן נַעֲשֶׂה 'אֶהָל', עַד שֶׁנִּבְנָה מֵהֶם 'בֵּית וּמְדוּר'.

וְזֶה ה'מְדוּר', הוּא 'מְדוּר' לְאֵמַת. וְכִשְׁצָרִיכִין לְבַקֵּשׁ אֵמַת, מוֹצֵאִין שָׁם

בְּאוֹתוֹ ה'מְדוּר'. הֵינּוּ: בְּתוֹךְ ה'קֶשֶׁר שֶׁל הַנֶּפֶשׁוֹת הַנִּלְכָּל, שֶׁמֵּהֶם נַעֲשֶׂה 'מְדוּר' לְה'אֵמַת'.

וְזֶה בְּחִינַת (בְּרֵאשִׁית מו, כז): "כָּל הַנֶּפֶשׁ הַבָּאָה לְבֵית יַעֲקֹב" - הֵינּוּ: שֶׁמֵּה'נֶפֶשׁוֹת', נַעֲשֶׂה 'בֵּית יַעֲקֹב', הֵינּוּ: 'בֵּית מְדוּר' לְאֵמַת, שֶׁהוּא בְּחִינַת 'יעקב'. כִּמּוֹ שֶׁכְּתוּב (מִיכָה כ, ז): "תִּתֵּן אֵמַת לְיעֲקֹב".

אָבָל דַּע: שֵׁשׁ פְּנֵגֵד זֶה 'קֶשֶׁר שֶׁל רְשָׁעִים', שֶׁמִּתְקַשְּׂרִין יַחַד הַרְבֵּה נִפְשׁוֹת שֶׁל רְשָׁעִים, וְנַעֲשֶׂה מֵהֶם 'בֵּית וּמְדוּר לְשִׁקְר'.

וְעַל-זֶה הַזְּהִיר הַנְּבִיא (ישעיה ח, יב): "לֹא תֵאמְרוּן קֶשֶׁר לְכָל אֲשֶׁר יֹאמַר הָעָם הַזֶּה קֶשֶׁר" - כִּי "קֶשֶׁר רְשָׁעִים אֵינּוּ מִן הַמְּנִין" (סִנְהֶדְרִין כו, וְכוּ'.

"וְאִם יִדְעַתָּה וְיֵשׁ בָּם 'אֲנָשֵׁי חֵיל', וְשִׁמְתָם שָׂרֵי מִקְנֶה" (בְּרֵאשִׁית מז, ו)

נב.

(ח"ב ד, יא)

'דוד' הִיָּה "אִישׁ חֵיל", וְעָמַד כְּנֶגֶד גְּלִית הַפְּלִשְׁתִּי וְכוּ'.

נג.

(ח"ב ז, י)

עַל-יְדֵי 'כְּלָלוּת בֵּין וְתַלְמִיד', עַל-יְדֵי-זֶה: מִי שֶׁהוּא "אִישׁ-חֵיל", וְאֵינּוּ הַהֶפֶךְ, שְׂקוּרִין: רַע-מְזֵל, שְׁלִימְזֵל - הוּא יְכוּל לְקַבֵּל בְּעַת הָאֲכִילָה ה'אֲרַת-הָרְצוּן'.

דְּהֵינּוּ: שְׂיֹאִיר לֹא ה'רְצוּן' בְּעַת ה'אֲכִילָה, וְיִשְׁתַּוְּקַק וְיִכְסֶּה מְאֹד אֶלָּו יִתְבַּרַךְ

בְּרִצּוֹן מִפְּלֶגֶה, בְּלִי שׁוּם יְדִיעָה, שְׁלֹא יָדַע
כָּלֵל מָה הוּא רוֹצֵה.

וּמָה שְׂמֵתֶנְּךָ 'הָאֶרֶת-הָרִצּוֹן' בְּעֵת
הָאֲכִילָה' דְּוָקָא - דַּע: כִּי מִי שְׂרוּצָה
לְחַגֵּר מִתְנִיּוֹ לְהִיזֵת מִפְּרִנְסָה, לְתַן פְּרִנְסָה
לְהִתְלוּיִים בּוֹ - הוּא צָרִיךְ שְׂיִהְיֶה "אִישׁ-
חֵיל".

וְלֹא יִהְיֶה הַהֶפֶךְ, שְׂקוּרִין: "רַעֲמָזֵל"
"שְׂלִימָזֵל".

כִּי צָרִיךְ שְׂיִהְיֶה לוֹ קֶצֶת מִמְשָׁלָה, כִּי כָּל
ה'פְּרִנְסָה' נִמְשָׁךְ מ'הַמְּלָכוּת' וְכוּ'. וְעַל-
כֵּן מִי שְׂרוּצָה לְקַבֵּל 'פְּרִנְסָה' - צָרִיךְ שְׂיִהְיֶה
לוֹ קֶצֶת מִמְשָׁלָה, כְּדֵי שְׂיִהְיֶה לוֹ אֵיזָה
שְׂיִכּוּת עִם ה'מְּלָכוּת'.

וְעַל-כֵּן בְּשֶׁהֵבֵעַל חוּגְר מִתְנִיּוֹ נִגַּד אֲשֶׁתּוֹ,
וּמַחֲיֵב עֲצֻמוֹ לְפְרִנְסָה, כְּמוֹ
שְׂפִתּוֹב בְּפִתְּפָה: "וְאֵנָּה אֶפְלָח וְאוֹקִיר
וְאִזּוֹן" וְכוּ'! - אֵז נוֹתְנִים לוֹ קֶצֶת מִמְשָׁלָה'
וְכוּ'.

נד

(ח"ב כא)

כְּשֶׁמְּחַדְשִׁין 'חֲדוּשֵׁי-תוֹרָה', וְאֵזִי יֵשׁ אֵלּוֹ
הַיְדוּעִים, הַמְּסֻתְּפָלִים
וּמִצְפִּים עַל-זֶה.

וְצָרִיךְ לְהַעֲמִיד "אִישׁ חֵיל" (בְּרִאשִׁית מִז, ו);
שְׂמוֹת יח, כא-כח), לְהַעֲמִידם לְפָנֵיהֶם
וּלְאַחֲרֵיהֶם, כְּדֵי שְׁלֹא יִתְקַרֵּב זָר.

וְזֶה נַעֲשֶׂה עַל-יְדֵי 'לְמוּד הַפּוֹסְקִים' -
שְׂצָרִיךְ לְלַמֵּד פּוֹסְקִים קִדְּם הַחֲדוּשׁ
שְׂמֻחַדְשׁ, וְאַחֲרֵיכֵן! - וְעַל-יְדֵי-זֶה נַעֲשִׂין
בְּחִינַת "אִישׁ חֵיל" מִלְּפָנֵיהֶם וּמִלְּאַחֲרֵיהֶם,
וְהַתּוֹרָה יוֹרֶדֶת וְהוֹלֶכֶת בֵּינֵיהֶם לְבִטָּה, כִּי

ה'אִישׁ חֵיל' עוֹמְדִים עִם ה'כְּלִי-זִין, וְאֵינָם
יְכוֹלִים אֵלּוֹ הֵנ"ל לְהִתְקַרֵּב.

"וַיְכַלְכֵּל יוֹסֵף אֶת אָבִיו, וְאֶת אָחָיו, וְאֶת כָּל
בֵּית אָבִיו, לֶחֶם לְפִי הַטָּף" (בְּרִאשִׁית מִז, יב)

נה

(ח"א ב, א-ב-ג-ד)

עֵקֶר כְּלִי-זִינוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ, הוּא ה'תְּפִלָּה'.
וְזֶה ה'כְּלִי-זִין' צָרִיךְ לְקַבֵּל עַל-יְדֵי
בְּחִינַת 'יוֹסֵף', הֵינּוּ: 'שְׂמִירַת-הַבְּרִית' וְכוּ'.

וּמִי שְׂזָכָה ל'חֶרֶב' הַזֶּה - צָרִיךְ לִידַע: אִיךְ
לְלַחֵם עִם ה'חֶרֶב', שְׁלֹא יִטָּה אוֹתָהּ
לְיָמִין אוֹ לְשְׂמָאל וְכוּ', וְזֶה אִי-אֶפְשָׁר אֶלּא
עַל-יְדֵי בְּחִינַת 'מִשְׁפָּט'.

וְעַל-יְדֵי 'צְדָקָה', אוֹחֲזִין בְּמִדַּת ה'מִשְׁפָּט'
וְכוּ' - כִּי 'צְדָקָה' הוּא עַל-יְדֵי
'מִשְׁפָּט', כְּמוֹ שְׂפִתּוֹב (תְּהִלִּים עה, ח): "אֶלְקִים
שֹׁפֵט, זֶה יִשְׁפִּיל וְזֶה יָרִים" - "שְׂמוֹרִישׁ לְזֶה,
וּמַעֲשִׂיר לְזֶה" (שְׂמוֹת-רַבָּה לֵא, יד; בְּמִדְּבַר-רַבָּה כב,
ז). "זֶה יִשְׁפִּיל" - שְׂמַחֲסֵר מְמוֹנֵנו. "וְזֶה יָרִים"
- שְׂמַעֲשִׂיר לְעֵנִי.

וְזֶה שְׂאֲמָרוֹ חֲז"ל (בְּבֵא-בְּתָרָא קכג): "לְמָה
נָתַן יַעֲקֹב אֶת הַבְּכוֹרָה לְיוֹסֵף,
בְּשִׁבִיל שְׂכַלְכָּל אוֹתוֹ. מִשָּׁל לְבַעַל-הַבַּיִת
שְׂגִדֵּל יְתוֹם בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ וְכוּ'" - כְּמוֹ שְׂפִתּוֹב
(בְּרִאשִׁית מִז, יב): "וַיְכַלְכֵּל יוֹסֵף אֶת אָבִיו וְאֶת
אָחָיו לֶחֶם לְפִי הַטָּף". כְּמוֹ (יְחִזְקֵאל כא, ב):
"הַטָּף אֶל דְּרוֹם" - לְשׁוֹן דְּבִוֵּר.

"לְפִי הַטָּף" - הֵינּוּ: "שְׂהִיָּה שְׂגוּרָה
תְּפִלָּתוֹ בְּפִיו" (בְּרִכּוֹת פ"ד מ"ג)
- עַל-יְדֵי ה'צְדָקָה'.

וְעַל-יְדֵי הַצְדָקָה שְׁעָשָׂה - נָתַן לוֹ
 'עֵקֶב' שֶׁהוּא בְּחִינַת 'מִשְׁפָּט':
 אֶת הַבְּכוֹרָה שֶׁהוּא בְּחִינַת 'תְּפִלָּה', כְּמוֹ
 שְׁפָתוֹב (בְּרֵאשִׁית מִז, כב): "וְאֲנִי נָתַתִּי לָךְ
 שְׁכֶם". "אֲנִי" דִּיקָא, שֶׁהוּא בְּחִינַת 'מִשְׁפָּט'.

"וְתַן זֶרַע וְנַחֲיָה" (בְּרֵאשִׁית מִז, יט)

נו.

(ח"א לט)

כְּשֶׁמִּשְׁבְּרִין אֶת הָעֶרְלָה, אֲזִי נִתְגַּלָּה
 "בְּרִית שְׁלוֹם". [יוֹסֵף הַצְדִּיק הָיָה

בְּחִינַת 'בְּרִית שְׁלוֹם', זֶהוּ מִקֶּץ קִצּוֹ: - וְעַיִן ב'פְּרִשְׁת פְּנִיחָס'
 בְּפִסּוּק (בְּמִדְבָר כה, יב): "הִנְנִי נָתַן לוֹ אֶת בְּרִיתִי שְׁלוֹם"].

וּכְשֵׁיט שְׁלוֹם לְמָטָה, יֵשׁ לוֹ 'שְׁלוֹם'
 לְמַעַלָּה בְּמִרוֹמוֹ. וּכְשֵׁיט 'שְׁלוֹם'
 לְמַעַלָּה, אֲזִי נִתְגַּלָּה וְנִתְרַבָּה שְׁבַע גְּדוּל
 בְּעוֹלָם, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב גַּבֵּי יוֹסֵף (בְּרֵאשִׁית מִז,
 יט): "תֵּן זֶרַע וְנַחֲיָה".

"הָא לָכֶם זֶרַע" (בְּרֵאשִׁית מִז, כג)

נז.

(ח"א נג)

עֵקֶר הוֹלְדָה תְּלוּי בַּה"א, בְּבְחִינַת (בְּרֵאשִׁית
 מִז, כג): "הָא לָכֶם זֶרַע". "וְאֲבָרָהֶם
 וְשָׂרָה לֹא הוֹלִידוּ, עַד שֶׁהִגִּיעוּ לַה"א
 הַזֹּאת" (בְּרֵאשִׁית-דָּבָר מִז, י; קִלְת־רַבָּה ה, ד; פְּסִיקְתָא
 רַבְתִּי מַג).

כִּי עֵקֶר הוֹלְדָה, עַל-יְדֵי הַדְּעָת, בְּבְחִינַת
 (שֵׁם ד, כה): "וַיִּדַע אָדָם וְכוּ', וְ"קָטָן אִינוּ
 מוֹלִיד" (סִנְהֶדְרִין סח:). - וְעֵקֶר הַדְּעָת, הִינְנוּ:

שִׁישְׁתַּמֵּשׁ בְּדַעְתּוֹ, שִׁיּוּצִיא שְׂכָלוֹ מִכַּח אֶל
 הַפַּעַל.

וּמִי שֶׁהוּא שָׁלֵם בְּדַעְתּוֹ, שֶׁהוּצִיא אוֹתוֹ
 מִכַּח אֶל הַפַּעַל, וְהַשִּׁיג בְּדַעְתּוֹ מִה
 שֶׁאֲפָשֶׁר לְדַעַת הָאָדָם לְהַשִּׁיג בְּדַעְתּוֹ - אֲזִי
 הוּא קָרוֹב לְדַעַת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

וְאִין חֲלוּק בֵּין דַּעַת הָאָדָם לְדַעַת הַשֵּׁם-
 יִתְבָּרַךְ, אֲלֵא ה' דְּבָרִים, כְּמוֹבָא (עַיִן
 בְּפָנִים). וְאִז דַּעְתּוֹ יוֹנֵק מִדַּעַת הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ,
 שֶׁהִיא בְּחִינַת ה'"א' - וְאִז מוֹלִיד.

וְלִהְשָׁלִים אֶת דַּעְתּוֹ שִׁיְהֵא שָׁלֵם בְּדַעַת -
 אִי-אֲפָשֶׁר אֲלֵא עַל-יְדֵי עֵסֶק
 שְׁעוֹסֵק עִם בְּנֵי-אָדָם לְקַרְבָּם לְעַבּוּדַת הַשֵּׁם-
 יִתְבָּרַךְ וְכוּ'.

וּבְשִׁבְל־זָה: "תְּלַמִּידִים נִקְרָאִים בְּנִים"
 (סְפָרֵי פְרִשְׁת וְאֶתְחַנֵּן), כִּי עַל-
 יָדָם בָּא ה' הוֹלְדָה.

וּבְשִׁבְל־זָה: אֲבָרָהֶם וְשָׂרָה טָרְחוּ עַצְמָן
 לְגִיר גָּרִים! - כִּי עַל-יְדֵי-זָה
 הַשְּׁלִימוּ דַעְתָּם, וְנִתְקַרְבוּ לַה"א הַזֹּאת,
 הִינְנוּ: לְדַעַת הַשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ! וְזָכוּ לְבָנִים וְכוּ'!

אֲבָל מִי שֶׁאִין שָׁלֵם בְּדַעְתּוֹ, וְהוּא רְחוּק
 מִדַּעַת הָאָדָם, כָּל שֶׁכֵּן מִדַּעַת הַשֵּׁם-
 יִתְבָּרַךְ, שֶׁהוּא בְּחִינַת ה'"א' - אֲזִי הוּא 'קָטָן',
 וְאִין מוֹלִיד.

נח.

(ח"א נח, ו-ז-ח)

עַל-יְדֵי ה'צוּם, אוֹיְבֵיו נוֹפְלִים לְפָנָיו!
 וְדַע: שְׁלִבְטָל וְלֹהֲכֵנִיעַ ה'אוֹיְבִים, דִּי
 ה'צוּם, אוֹ 'אֲכִילַת שַׁבָּת' לְבַד. אֲבָל
 לְרַב ה'שְׁלוֹם, צָרִיךְ גַּם לְהִרְבּוֹת ב'צְדָקָה'.

וְדַע: שִׁישׁ חֲלוּק בֵּין ה'שְׁלוֹם שֶׁל הַתַּעֲנִית
 שֶׁל הַל' - שֶׁאִין לוֹ בְּחִינַת 'דְּבוּר'

וכו, וביין ה'שלום של ענג שבת' - ששנשלום
ה'דבור' לשלום.

וזזהו החלוק: שבחינת 'שלום שיש לו
פה', הוא במעלה על 'שלום שאין לו
פה', כמו מעלת 'מדבר' על 'חי'. כי ה'חיות'
הם חיים כמו בני-אדם, אבל ה'אדם' יש לו
מעלה, שיש לו 'פח הדברי'.

וזזהו החלוק בין 'חמץ' ל'מצה' -
ש"החלוק הוא בין 'חי"ת' ל'ה"א"
(זהר פנחס רנב).

'חמץ' הוא ב'חי"ת' - זה בחינת 'שלום
שאיין לו פה', בחינת 'חי' - שאיין
לו 'פח הדברי', כמו 'חיות השדה', בחינת
(איוב ה, כג): "וחית השדה השלמה לך".

ו'מצה' היא ב'ה"א' - זה בחינת 'ה'
מוצאות הפה' - בחינת 'פח
הדברי'.

וזזה בחינת (בראשית מז, כג): "הא לכם זרע",
בחינת (הושע י, יב): "זרעו לכם
לצדקה", בחינת: (ישעיה לב, יז): "מעשה
הצדקה שלום".

נט.

(ח"א צז)

ה'שפע' נקראת ה', כמו שכתוב (בראשית
מז, כג): "הא לכם זרע".

ס.

(ח"ב פא)

"מי שאין לו בנים, ישמח את אשתו בדבר
מצוה" (בבא-בתרא י:).

כי 'אשה' נקראת 'רגל', כמו שכתוב
(שמואל-א ב, ט): "רגלי חסידיו ישמור".
נמצא: שעל-ידי ה'שמחה' - הוא מעלה

ומקשר אותה לבחינת 'צדק', הנקרא 'ה"א'.
ושם עקר ה'זרע', כמו שכתוב (בראשית מז, כג):
"הא לכם זרע".

גם: "ברא פרא דאבוה" (ערובין ע:).

"ויאמרו החיתנו" (בראשית מז, כה)
- הענין: שכלם מקבלין 'חיות' מן הצדיק
אפלו הרחוקים ואמות-העולם -
- והענין: להגיד "החיתנו" להצדיק -

"חיתנו" אין פתיב כאן, אלא "החיתנו" - נתת
לנו 'חיים' בעולם-הזה, ו'חיים' בעולם-הבא.
(בראשית רבה צו)

סא.

(ח"א חב)

אך מאין מקבלין ה'רוח-חיים'? - דע:
שעקר ה'רוח-חיים' מקבלין
מ'הצדיק והרב שבדור' - כי ה'צדיק'
ממשיך ומשלים ה'רוח-חיים' של כל אחד
ואחד.

סב.

(ח"א רכד)

אפלו הרחוקים מן הצדיק, הם מקבלין
חיות והארה מן הצדיק וכו'.

סג.

(ח"ב עח)

דע: כי כל אלו ה'פשוטים' - דהינו: זה
ה'למדן' בשעה שבטל מן התורה,
שאז הוא 'איש פשוט'.

וכן יש 'איש פשוט' ממש שאינו למדן
כלל ואף-על-פי-כן הוא איש פשוט
וירא-שמים, ובדאי מקבל חיות מן התורה.

וְכַן וְאָפְלוּ הַנְּמוּכִים לְמַטָּה יוֹתֵר, וְאָפְלוּ
 'אֲמוֹת־הָעוֹלָם' - גַּם הֵם מְקַבְּלִים
 בְּיָדָאִי גַם־כֵּן חַיּוֹת מִן הַתּוֹרָה.

וְכָל אֵלוֹ ה'פְּשׁוּטִים' - צְרִיכִין שְׂיִהְיֶה
 עֲלֵיהֶם 'אִישׁ פְּשׁוּט' גָּדוֹל, שְׂכַלָם
 יִקְבְּלוּ עַל־יָדוֹ 'חַיּוֹת'.

כִּי כָל ה'פְּשׁוּטִים' הַנ"ל - כָּלָם צְרִיכִין
 לְקַבֵּל אִיזָה 'חַיּוֹת' מִה'תּוֹרָה, שֶׁהִיא
 'עֵקֶר הַחַיִּים', כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב: "כִּי הוּא חַיֵּיךָ
 וְאַרְךָ יָמֶיךָ" (דְּבָרִים ל, ב).

וּבְאַמֶּת הֵם רְחוּקִים מִהַתּוֹרָה, כִּי הֵם
 'אֲנָשִׁים פְּשׁוּטִים' (שְׁקוֹרִין
 פְּרֶאֶסְטֶאֶקֶס) - עַל־כֵּן צְרִיכִין שְׂיִהְיֶה עֲלֵיהֶם
 'אִישׁ פְּשׁוּט גָּדוֹל', שֶׁעַל־יָדוֹ הֵם מְקַבְּלִין
 חַיּוֹת מִהַתּוֹרָה.

וְעַל־כֵּן מְכַרַּח הַצְּדִיק הַגָּדוֹל לִירֵד וּלְפַל
 לְתוֹךְ 'פְּשִׁיטוֹת', וּלְהִיּוֹת 'אִישׁ
 פְּשׁוּט' מִמֶּשׁ אִיזָה עֵת - כִּי עַל־יָדֵיהֶּנּוּ הוּא
 מְחַיֶּה אֶת כָּל הַפְּשׁוּטִים הַנ"ל, יִהְיֶה מִי
 שְׂיִהְיֶה, וְאָפְלוּ אֲמוֹת הָעוֹלָם!

כִּי הוּא מְחַיֶּה עֲצָמוֹ בְּבַחֲנִיַת ה'תּוֹרָה־
 הַנְּעֻלָּמַת בְּעִשְׂרֵה־מְאֻמְרוֹת, הַמְּלַבְּשִׁין
 בְּתוֹךְ הָעוֹלָם, וּמְמַנְּו מְקַבְּלִין 'חַיּוֹת' כָּל
 ה'פְּשׁוּטִים' הַנ"ל.

וְכָל אֶחָד כִּפִּי קְרוּבּוֹ יוֹתֵר אֶל הַקֹּדֶשׁ
 וְאֶל הַצְּדִיק הַנ"ל - כֵּן הוּא מְקַבֵּל
 מִמֶּנּוּ חַיּוֹת גְּבוּהָ יוֹתֵר.

וְהַכֹּלֵל: כִּי אֲסוּר לִיָּאֵשׁ עֲצָמוֹ! - כִּי אָפְלוּ
 מִי שֶׁהוּא אִישׁ פְּשׁוּט וְאִינוּ יָכוֹל
 לְלַמֵּד כָּלָל, אוֹ שֶׁהוּא בְּמִקּוֹם שְׂאִי־אֲפָשֶׁר לוֹ
 לְלַמֵּד וּכְיֹצֵא בָּזֶה - אֶף־עַל־פִּי־כֵן גַּם בְּעֵת
 פְּשִׁיטוֹתוֹ צְרִיךְ לְהַחֲזִיק עֲצָמוֹ בִּירֵאת־הַשֵּׁם
 וּבַעֲבוּדָה פְּשׁוּטָה לְפִי בַחֲנִינְתּוֹ.

כִּי גַם אִזּוֹ הוּא מְקַבֵּל חַיּוֹת מִהַתּוֹרָה כַּנ"ל,
 עַל־יָדֵי 'אִישׁ פְּשׁוּט הַגָּדוֹל', הֵינּוּ
 ה'צְדִיק הַגָּדוֹל', שֶׁהוּא לְפַעְמִים 'אִישׁ
 פְּשׁוּט', שֶׁהוּא מְחַיֶּה אֶת כָּלָם כַּנ"ל וְכו'.

סד.

(יְמֵי־מוֹהַרְנ"ת ח"א ה)

וְכָל יְמֵי חַיָּיו הַקְּדוּשִׁים הֵינּוּ רְגִילִים תָּמִיד
 לֹאמֹר: "אֲשֶׁרֵי עֲבָדֶיךָ, וְאֲשֶׁרֵי אֲנָשֶׁיךָ
 הַעוֹמְדִים לְפָנֶיךָ, הַשּׁוֹמְעִים אֶת חֲכָמְתְּךָ"
 (מְלָכִים־א י, ח), אֲשֶׁרֵינוּ שֶׁזְכִּינוּ לָזֶה, זֶה חֲלָקְנוּ
 מִכָּל עַמְלָנוּ!

סה.

(עֲלִים־לְתַרּוּפָה, מִכְּתָב מוֹהַרְנ"ת ז"ל לְרַבֵּנוּ ז"ל)

"וְאִין לָנוּ לִינֵק וְלִשְׂאֵב שֶׁפַּע וְלִקְבֵּל
 חַיּוֹת, כִּי־אֵם עַל־יָדֵי אֲדוֹנֵנוּ מוֹרְנוּ
 וְרַבֵּנוּ, הוּא חַיֵּינוּ וְאַרְךָ־יָמֵינוּ".

הַפְּטַרַת פְּרִשְׁת וַיִּגַּשׁ

"ולא יחצו עוד לשתי ממלכות עוד. ולא יטמאו עוד בגלוליהם" (יחזקאל לז, כב-כג)

א.

(ח"א סא א' דה)

על-ידי 'אמונת-הקמים', יכולין להוציא משפטנו לאור וכו'.

דהינו: שיקבל וילמד מכל הלמודים שלומד - משפטי הנהגות ישראל, שידע איך להתנהג, הן לעצמו, הן לאחרים שמתנהגים לפי דעתו וכו'.

אבל כשפוגם ב'אמונת-הקמים' - אזי נדון ב'יגיעת בשר' (קהלת יב, יב), הינו ב'מוותרות' וכו'.

ועל-ידי-זה אין לו 'עצה שלמה' לעולם, ותמיד אינו יכול לתת 'עצה' לנפשו, והוא תמיד מספק.

כי כל 'עצותיו' בבחינת 'עצות נבערות' (ישעיה יט, יא), 'עצת נשים', כי ה'טנפת של המותרות' עולה אל ה'לב', בבחינת (יחזקאל יד, ג): "העלו גלוליהם על לבם".

ונעשה 'לבו' מטנף, כמו 'בית-הכסא', שהוא 'מקום עצת הנשים', כמאמר רב עילש (גטין מה): "נשי כל מלי מסדרין בבית הכסא", ששם כל עצתם.

אך מי שכבר נשקע באלו ה'מוותרות' - יש 'מים' שהוא מטהר מזאת הטנפת, בבחינת (יחזקאל לו, כה): "וזרקתי עליכם מים טהורים, וטהרתם מכל טמאותיכם, ומכל גלוליהם אטהר אתכם".

ואזי בא ל'עצה שלמה', בבחינת (שם לז, כב-כג): "ולא יחצו לשתי ממלכות עוד, ולא יטמאו עוד בגלוליהם" - שעל-ידי שנטהרין מה'גלולין' וה'טנפת' הנ"ל - על-ידי-זה: "ולא יחצו לשתי ממלכות" - בבחינת 'עצות', כמו שכתוב (דניאל ד, כד): "מלכי ישפר עלך" - הינו: שזוכה ל'עצה שלמה'.

כי על-ידי ה'מים' הנ"ל, נעשים אצלו 'עצות שלמות', בבחינת (משלי כ, ה): "מים עמקים עצה בלב איש".

ב.

(לקוטי-הלכות, ראש-חדש ז, מז - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א סא, 'חדי רבי שמעון')

בענין ה'מחלקת על הצדיק' - יש פמה בחינות.

כי יש מחלקת מ'גלות העכו"ם', ו'מתנגדים רשעים' וכו'.

אבל יש גם מחלקת, שבין הפשרים והצדיקים בעצמם, שהבעל-דבר מתגרה בנכלי ערמימיותיו, ומרבה מחלקת ביניהם, שעל-ידי-זה חוזרים ונפגמים כל הפגמים, שעקרם הוא 'חלקת-העצה'.

שזה נמשך מהמחלקת שבין השבטים עם יוסף, שעל-ידי-זה גרמו 'חלקת' מלכות בית דוד, על-ידי 'רבעם בן נבט' שחטא והחטיא את הרבים.

שעל-ידי-זה כל הצרות וכל הגליות של ישראל, כמובן בהתורה

הנ"ל (ח"א סא), שמיביא הפסוק (יחזקאל לו, כב):
 "ולא יחצו לשתי מלכות עוֹד", לענין
 'שלמות העצה' - כי הם בחינה אחת.

כי 'קלקול העצה' שנגחצית לשתיים, הוא
 על-ידי 'פגם אמונת-הכמים' שנגפגם
 על ידי ה'מחלקת', שהוא בחינת 'חלקת
 מלכות בית-דוד', שנגחלקה על-ידי

ה'מחלקת שבין השבטים עם יוסף' (כמונבא
 בדברי רז"ל).

ג.

(לקוטי-הלכות, תשעה-בבאב ושאר-תעניות ד, ז-ח-יא
 - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א סא, 'חדי רבי שמעון')

נמצא לעיל באריכות בפסוק (בראשית מד,
 יח): "ויגש אליו יהודה ויאמר בי
 אדני".

לקוטי תפלות

פרשת ויגש

מפתח התפלות: [א] "ונפשו קשורה בנפשו" - להיות קשורה בנפש הצדיק. [ב] "ועתה אל תעצבו" - להתרחק מ'עצבות' ולהיות ב'שמחה'. [ג] "אנכי ארד עמך מצרימה, ואנכי אעלה גם עלה" - שתהיה הירידה תכלית העליה. [ד] "כל הנפש לבית יעקב הבאה מצרימה שבעים" - להנצל מגלות ה'שבעים-אמות', ונהיה נכללים ב'שבעים נפשות של בית יעקב'.

ואזכה לאהב אותם באהבה גדולה כל-כך, עד שתגדל ותתפלא אהבתם אצלי מאהבת נשים, עד שיתבטל ממני אהבת נשים ותאות המשגל, על-ידי התגברות אהבת הצדיקים.

חום וחמל עלי, וזכני לאהבת הצדיקים באמת, ועל-ידי-זה אזכה להתקשר בהם בהתקשרות גדול וחזק.

ותהיה "נפשי קשורה בנפשם", בקשר אמין וחזק, מעתה ועד עולם, לעולמי עד ולנצח נצחים.

☪ [א] לקוטי-תפלות ח"א צט ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א קלה, 'כי אקח מועד')

"ונפשו קשורה בנפשו" (בראשית מד, ל)

שנזכה להתקרב לצדיקים-אמתיים, ולהתקשר בהם באהבה רבה ועזה, בהתקשרות גדול וחזק, שתהיה "נפשי קשורה בנפשם", בקשר אמין וחזק

יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו, שתזכני ברחמיך הרבים, להתקרב באמת לצדיקים-אמתיים.

וללהתקשר בהם באמת, בלב ונפש חפצה, באהבה רבה ועזה, מנקדה שבלב באמת.

☪ [ב] לקוטי-תפלות ח"ב כא ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב כג, 'בענין השמחה - ששון ושמחה ישיגו; וח"ב כד, 'מצנה גדולה להיות בשמחה תמיד')

"ועתה אל תעצבו" (בראשית מה, ה)

שנזכה להתרחק מ'עצבות' ולהיות ב'שמחה', ולהתחזק ולהתגבר בשמחה גדולה כל-כך, עד שנזכה להפך כל מיני יגון ואנחה לשמחה

רבוננו של עולם, מלא רחמים, אדון השמחה והחדוה אשר השמחה במעונך, ואין לפניך שום עצבות כלל, כמו שכתוב: "הוד והדר לפניו עז וחדוה במקומו".

ובני ברחמיך הרבים ובחסדיך העצומים, שאזכה להיות בשמחה תמיד, כאשר גלית לנו על-ידי צדיקיך האמתיים: ששמחה היא סטרא-דקדשה, ועצבות ומרה-שחורה היא הסטרא-אחרא, והקדוש-ברוך-הוא שונא אותה.

וכל קדשת איש הישראלי, הוא על-ידי שמחה דיקא. וכל ההתרחקות שלנו ממך, והתגברות התאות, הכל היא על-ידי עצבות ומרה-שחורה.

אבל אתה ידעת: כמה אני רחוק משמחה, כי קלקלתי ופגמתי הרבה מאד.

על-כן באתי לפניך מלא רחמים, שתהיה בעזרי, ותשמחני בישועתך, ותאיר בי ותגלה לי דרכי עצותיך האמתיות.

ותורני ותלמדני, שאזכה להפך כל מיני יגון ואנחה לשמחה,

שלא יהיה שום כח להסטרא-אחרא, שהוא היגון ואנחה, להכניס בי עצבות חסוֹשָׁלוֹם.

רק אדרבא, אזכה בכל-עת, להתחזק ולהתגבר בשמחה גדולה כל-כך, עד שאזכה להפך היגון ואנחה לשמחה. ולא אניח להעצבות והיגון ואנחה, להתאחז בי כלל.

רק בכל מה שרוצים להכניס בי עצבות חסוֹשָׁלוֹם, על-ידי רבוי החטאים והעונות העצומים שעשיתי ופגמתי הרבה מאד בלי שעור, אזכה להפך כל-זה לשמחה.

על אשר אף-על-פי-כן חמל השם-יתברך עלי, ושם נפשי בחיים, ולא נתן למוט רגלי, וזכני להיות בכלל-ישראל, ולא עשני גוי.

ואני זוכה לקים כמה מצות גדולות בכל יום ויום, להתעטף בציצית, ולהניח תפלין, ולקרוא קריאת-שמע, ולקבל שבת ויום-טוב, ולשמע קול שופר בראש-השנה, ולהתענות ביום-הכפורים, ולישב בסכה, ולטל ארבעה מינים, ולאכל מצה בפסח.

ובן שארי כל המצות הקדושות, אשר אנחנו עם קדשך מקימים בכל-עת, אפלו הפחות-שבפחותים והקל-שבקלים.

מה רב טובך אשר עשית עמנו, "מה יקר חסדך אלהים". מה גדלו, מה רבו, מה עצמו רחמיך וחסדיך עלינו,

אשר הכתרת אותנו בכתרים קדושים
כאלה.

ובתקת גלותינו ועצם התרחקותנו
ממך, על-ידי רבוי פשעינו
נגדך, עדין אהבתך קשורה בנו. ואתה
מזכה גם אותי, לעשות פמה מצות בכל
יום.

ובוהאי ראוי לי להגדיל השמחה בכל-
עת, ולהפך כל היגון ואנחה
לשמחה.

כי אדרבא, זהו שמחתי: שמרחק
ופגום וחוטא כמוני, יזכה לגע
בדברים קדושים ונוראים כאלה, ליחד
שמך בכל יום, ולהתעטר בעטרת תפארת
התפלין הקדושים והנוראים בכל יום,
ולהתעטף בציצית להתלבש בלבושין
דמלכא בעטופא דמצוה, ושאר המצות.

וכל מה שרוצים להתגבר להכניס
בדעתי ולבי עצבות, חס-ושלום,
מרבוי פשעי ועונותי - על-ידי כל-זה
דיקא, אגדיל השמחה.

ואומר ללבי: אדרבא, זהו שמחתי,
זהו חדותי הגדולה, שאנכי
המרחק כל-כך זוכה לגע בקדשות כאלה.
"הקיצותי ועודי עמך. פי דפיתנו במקום
תנים, ותכס עלינו בצלמות. אם שכחנו
שם אלהינו, ונפרש כפינו לאל זר. אני
לדודי ודודי לי". אחזנוך ולא נרפך.

מרא דעלמא פלא, שמחת ישראל,
"שמח נפש עבדך, פי אליך אדני
נפשי אשא". זכני להשיג באמת דרכי

השמחה האמתית, באפן שאזכה לחטף
היגון ואנחה לתוך השמחה, להפך כל
מיני עצבות ויגון ואנחה לשמחה.

זכני להתחזק ולהתגבר בשמחה גדולה
תמיד. ואזכה להמשיך עלי קדשת
כל ה'עשרה מיני נגינה', שהם 'כלליות
השמחה הקדושה'.

ותרגילני לשמח את נפשי בכל-עת,
על-ידי נגון של שמחה,
ואגיל ואשמח ביהוה, בשיר והלל ורגן
וזמרה ונגון, ואזכה להיות בשמחה
תמיד.

ועל-ידי-זה יהיה נמשך עלי רוח-
חיים דקדושה, לתוך כל
ה'עשרה מיני דפיקין' שבקרבי.

ועל-ידי-זה תשמרני ותצילני מכל
מיני חלאים ומכאובים
ומחוששים בגשמיות ורוחניות, אשר כלם
באים על-ידי מרה-שחורה ועצבות חס-
ושלום.

ותרפאני אותי ואת כל עמך ישראל,
ותחלימני ותחיניני על-ידי
שמחה וחדוה שתמשיך עלי תמיד, אשר
משם כל הרפואות של כל מיני חלאים
שבעולם, פי שמחה היא עקר חיות
האדם.

ואתחזק בשמחה גדולה בכל-עת, בכל
מיני דרכים ונתיבות ועצות
ותחבולות שאפשר לשמח את הלב על-
ידם.

הן על-ידי ה'נקדות-טובות' שאני מוצא בעצמי עדין, הן על-ידי 'מלי-דשטותא', לשנות את טעמי ולעשות עצמי כשוטה, ולהרגיל עצמי ב'מלי-דבדיחותא', כדי לבא לשמחה שהיא עקר הקדשה ועקר חיות האדם.

מלא רחמים, בורא רפואות, אדון הנפלאות, חדות ישועות יעקב, תן שמחה בלבי.

כי אתה יודע תעלומות לב, ואתה יודע בכמה דרכים ובכמה תחבולות מתגבר הבעל-דבר וחילותיו עלינו בכל-עת, להמשיך עצבות חס-ושלום עלינו, והוא בתחבולותיו "ערם יערים הוא" ומרמה אותנו, ומתלבש עצמו במצות. עד שנדמה לנו, שיש לנו עצבות מעונותינו.

ובאמת בכל-זה, הוא פורש רשת ורגלינו. כי כבר למדתנו: שעל-זה צריכין ליחד שעה אחת ביום, לשבר לבנו ולפרש שיחתנו לפניך, על כל מה שעבר עלינו, אבל כל היום כלו צריכין להתחזק בשמחה, ולהכריח עצמנו בכל כחותינו לבא לשמחה גדולה, שהוא עקר קדשת ישראל.

על-בין רחם עלינו למען שמך, והודיענו אורחות חיים, שנזכה להבין ולהשיג הדרכים והנתיבות והשבילים והעצות האמתיות, איך לבא לשמחה תמיד.

ותעשה את אשר בחקיך אלך ואת מצותיך אשמר, "בשמחה ובטוב לבב מרב כל".

עד שאזכה לשמחה של עתיד, ואזכה לראות בשמחת המחול שתעשה לצדיקים לעתיד-לבא, וכל אחד יהיה מראה באצבעו ויאמר: "זה יהיה".

כמו שכתוב: "ואמר ביום ההוא, הנה אלהינו זה קוינו לו ויושיענו, זה יהיה קוינו לו, נגילה ונשמחה בישועתו".

וקיים לנו מהרה מקרא שכתוב: "ופדויי יהוה ישובון, ובאו ציון ברנה, ושמחת עולם על ראשם, ששון ושמחה ישיגו, ונסו יגון ואנחה".

ונאמר: "כי בשמחה תצאו, ובשלום תוכלון, הקרים והגבעות יפצחו לפניכם רנה, וכל עצי השדה ימחאו-כף".

ונאמר: "ושאבתם מים בששון ממעיני הישועה". ונאמר: "כי נחם יהוה ציון, נחם כל חרבותיה, וישם מדברה כעדן וערבתה כגן יהוה, ששון ושמחה ימצא בה, תודה וקול זמרה". "שמחו ביהוה וגילו צדיקים, והרנינו כל ישרי-לב".

ואזכה לצאת ולעלות מהרה, מפל המקומות המטנפים שנפלתי בהם בעונותי הרבים, ולעלות בתכלית העליה, ולשוב בתשובה שלמה לפניך, באמת ובלב שלם, כרצונך הטוב. ואזכה להתקרב לכבודך הגדול והקדוש.

ג] לקוטי תפלות ח"ב יב

(על-פי לקוטי מוהר"ן ח"ב יב, 'איה מקום כבודו')

"אנכי ארד עמך מצרימה, ואנכי אעלה גם עלה"
(בראשית מו, ד)

שנזכה למצא השם יתברך אפלו בתכלית תכלית הירידה, על-ידי החפוש והבקשה: "איה", ועל-ידי-זו נזכה שתהיה הירידה תכלית העליה

רבנו של עולם, רבנו של עולם, עיני תלויות לך, עיני צופיות אליך. כי אתה יודע האמת, עצם הרחמנות שעלי עד אין-סוף ואין תכלית. זפני, עזרני, שאזכה לבקש ולחפש את כבודך באמת, עד שאמצאך באמת.

חנני חנני, כשם שגברו רחמיך עלינו, והודעתנו מרחוק תורה הגבוהה הזאת: שיכולין למצא אותך אפלו בתכלית תכלית הירידה, על-ידי החפוש והבקשה: "איה"!

איה איפוא הוא! - איה קדשתי! - איה טהרתי! - איה נפשי ורוחי ונשמת! - "איה יהוה אלהי אבותינו המעלה אותנו מארץ מצרים" מערות הארץ! - "איה המעלה אותנו מים" - "איה מקום כבודו"! - שעל-ידי-זה זוכין שתהיה הירידה תכלית העליה.

כן ברחמיך הרבים, תעזרנו ותזכנו, שנזכה לקים את כל דברי התורה הזאת באמת, כרצונך וכרצון צדיקיך-האמתיים שגלו זאת התורה הגנוזה בעולם! - באפן שנזכה למצא אותך באמת תמיד, ותהיה הירידה תכלית העליה.

ד] לקוטי תפלות ח"א לו

(על-פי לקוטי מוהר"ן ח"א לו, 'בקרב עלי מרעים')

"כל הנפש לבית יעקב הנאה מצרימה שבעים"
(בראשית מו, כז)

שנזכה להנצל מגלות התאוות ומדות רעות של כל ה'שבעים-אמות', ובפרט מהרע-הכולל שלהם 'תאוה-הכלליות'; ושנזכה שיעלה ויראה קולנו לפני השם יתברך, כאלו אנחנו צועקים 'שבעין קלין' רצופים; ושנזכה שתהיה נפשנו נכללת בתוך ה'עיני' נפשות של בית-יעקב, ולהכלל על-ידי-זה ב'עיני' פנים של התורה הקדושה; ושנזכה לתקן פגם ה'עינין', ולשמר העינים מכל מיני פגם-הראות

רבנו של עולם, "צירים אחרוני, כיולדה אפעה, כמו הרה תקריב ללדת תחיל תזעק בחבליה, כן היינו מפניך יהוה".

כי "אתה ידעת את כל התלאה אשר מצאתנו", פי מנעורינו עד היום הזה, התגבר עלינו מאד על הגלות המר של כל ה'שבעין-אמות', שהם תאוותיהם ומדותיהן הרעות.

ובפרט תאוה הרעה ביותר, שהוא הרע הכולל של כל ה'שבעין-אמין', שהיא 'תאות-המשגל', אשר זאת

התאווה הרעה והמרה מאד, התגברה והתפשטה עלינו מאד.

ואתה ידעת את כל אשר עבר עלינו על-ידי-זה. "אם אמרתי אספרה כמו", יכלו המון יריעות. וכמה פעמים צעקתי אליך, בכמה מיני קולות ואנחות ותפלות ותחנונים, ועדין אין לי ישועה שלמה.

הן אמת ידעתי: שעדין לא התחלתי לצעק כלל, חלק אחד מאלף ורכבה פראוי לי לצעק.

אך מה אעשה אבי שבשמים, כי אתה יודע: שאי-אפשר לי כלל לזעק קול הראוי לי, כי כל הקולות שבעולם, אינם מספיקים לי, לצעק ולזעק על צרות נפשי המרבים מאד.

ועתה אשר באתי אליך יהוה אלהי ואלהי אבותי, אלהי הראשונים והאחרונים, שתחס ותחמל עלי כגדל חסדך, ותעשה עמי כגדל נפלאותיך.

ותוציאני ותצילני ותעלני מן הגלות והמר הזה של 'שבועין-אמין', ותרחק ותגרש ותבטל ממני כל תאותיהם ומדותיהם הרעות. ובפרט 'תאות-נאוף', תרחק ותגרש ותשבר ותבטל ממני כבטול גמור.

ותאזין קולי הפגום, ותקשיב שועתי המקלקלת, ותשמע צעקתי, ותחמל על אנחתי, אשר אני נאנח ונדכא מאד ב'שברון מתנים'.

ותתן בלבי, שאזעק ואצעק אליך תמיד, "קול גדול ולא יסף", ולא אתן דמי לך, עד שתענני ותחמל עלי, ותושיעני ותצילני, ותתן בלבי חכמה בינה ודעת דקדשה, ועצה וגבורה למלחמה.

באפן שאזכה לשבר ולבטל מעלי לגמרי, 'תאות-נאוף', עם-כל התאות ומדות רעות.

ואזכה ברחמיה, להוציא ולמלט את נפשי, מגלות של 'שבועים-אמות', לטהרה ולקדשה ולזככה, מפל תאותיהן ומדותיהן הרעות, ובפרט מ'תאוה-הכלליות', שהיא 'תאות-המשגל'.

אנא יהוה, שמע קולי הפגום, הטה אזנה לקול צעקתי, לקול אנחתי, לקול דמעתי, לקול תחנוני.

בכל מיני קולות אני צועק אליך. שומע צעקה, שמע קול צעקתנו.

ויעלה ויראה קולי המר והפגום והמקלקל, לפניך יהוה אלהי ואלהי אבותי מלא רחמים תמיד - פאלו אני צועק לפניך 'שבועין קלין' רצופים, כמו היולדת קדם הלדה.

"קולי אל יהוה אזעק, קולי אל יהוה אתחנן. קולי אל אלהים ואצעקה, קולי אל אלהים והאזין אלי. הצילה מחרב נפשי מיד כלב יחידתי".

"אליך שטחתי את כפי", הצל הצל הושיעה הושיעה, הושיעה

אֲדוּנֵי הַמֶּלֶךְ, עֲזֹרְנֵי אָבִי שְׁבַשְׁמִים, מְלֻטְנֵי
אָבִי אֲב הַרְחֲמֵן, רֵאֵה "דְּמַעַת
הַעֲשׂוּקִים", רֵאֵה בְּעֶלְבוֹן עֲלוּבִים.

עֲזֹר וְהַצַּל נִרְדָּף כְּמוֹנֵי, עֲלוּב כְּמוֹנֵי,
אֲשֶׁר אֲנִי נִרְדָּף מִמֶּנִּי בְּעֲצָמִי, וְאֶף-
עַל-פִּי-כֵן אֵינִי יוֹדֵעַ כָּלֵל אֵיךְ לְהַצִּיל אֶת
עֲצָמִי, לְמַלֵּט נַפְשִׁי מִנִּי שְׁחַת.

רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם,
"דְּלוּ עֵינַי לְמָרוֹם, יְהוָה עֲשֶׂקָה
לִי עֲרַבְנֵי. עֲרַב עִבְדְּךָ לְטוֹב, אֵל יַעֲשֶׂקוּנֵי
זְדִים".

קוֹמָה יְהוָה חֲלֹצָה נַפְשִׁי, מִגְּלוֹת הַמַּר
שֶׁל 'שְׁבַעֲיַן-אֲמוֹת', שֶׁהֵם
מְדוּתֵיהֶם וְתַאֲוֹתֵיהֶם הָרָעוֹת, וּבִפְרֹט
מִ'תַּאֲוָה הַזֹּאת', שֶׁהִיא 'תַּאֲוָה-הַכְּלָלִיּוֹת'
שֶׁלָּהֶם.

כִּי כוֹנֵנְתָךְ הִיְתָה לְטוֹבֵתֵינוּ, וְהַכֹּנֶסֶת
אוֹתָנוּ בְּגִלוֹת הַזֶּה שֶׁל תַּאֲוֹתֵיהֶן
וּמְדוּתֵיהֶן הָרָעוֹת, כְּדֵי לְנַסּוֹת וּלְצַרֵּף
נַפְשָׁנוּ עַל-יְדֵי הַגְּלוֹת הַזֶּה, כְּדֵי שֶׁנִּזְכָּה
לְעַמֵּד בְּנִסְיוֹן וְצָרוּף הַזֶּה שֶׁל תַּאֲוֹתֵיהֶן
וּמְדוּתֵיהֶן.

וּבִפְרָט בִּ'תַּאֲוָה-הַכְּלָלִיּוֹת', שֶׁהִיא עֶקֶר
הַנִּסְיוֹן וְהַצָּרוּף שֶׁל כָּל אָדָם
בְּעוֹלָם-הַזֶּה. וְאִי-אֶפְשָׁר לְזַכּוֹת לְשׁוֹם
הַתְּגָלוֹת בְּתוֹרָה וְעִבּוּדָה, כִּי אִם עַל-יְדֵי
שְׁנַתְנַסִּין וְנִצְטָרְפִין בִּ'תַּאֲוָה-הַכְּלָלִיּוֹת'
הַזֹּאת שֶׁהִיא 'תַּאֲוָה-נְאוּף'.

אֲבָל מָה אוֹמֵר מָה אֲדַבֵּר, כִּי "בְּחִנֵּת
לְבִי פִקְדָתָ לִילָה, צָרְפָתָנִי בַל
תִּמְצָא, זְמַתִּי בַל יַעֲבֹר-פִּי".

וְהִנֵּה בָאתִי בְּעֶמֶק הַגְּלוֹת, וְלֹא דִי שְׁלֹא
זְכִיתִי לְשִׁבְר הַקְּלִפָּה הַקּוֹדֶמֶת
לְפָרִי, וְלֹאכֵל הַפָּרִי אַחֲר־כֶּף לְזָכוֹת
לְ'הַתְּגָלוֹת-הַתּוֹרָה'.

אֲף גַם פִּגְמָתִי עַל-יְדֵי-זֶה מְאֹד, עַד
אֲשֶׁר "כָּלוּ בִּיגוֹן חַיִּי, וּשְׁנוֹתַי
בְּאַנְחָה, כָּשֶׁל בְּעוֹנֵי כַחֵי, וְעֲצָמֵי עָשָׂשׁוּ".

אֲבָל אֲנִי יֹדְעָתִי גּוֹאֲלֵי חַי, "וְאַחֲרוֹן עַל
עֶפֶר יָקוּם". וְעַדִּין יֵשׁ לִי תְקוּהָה גַם
עֲכָשָׁיו, וְאֵין שׁוֹם יֵאוֹשׁ בְּעוֹלָם כָּלֵל.

עַל-כֵּן כָּל עוֹד נַפְשִׁי בִּי, אֲצַעֵק אֵלֶיךָ.
כָּל עוֹד רוּחִי בְּקִרְבִּי, אֲצַפְצָף
לְרַחֲמֶיךָ. כָּל זְמַן שֶׁהַנְּשָׁמָה בְּקִרְבִּי, אֲצַפֶּה
וְאֶקְוֶה וְאֵיחָל לְתַשׁוּעָתְךָ.

וְתִמְשִׁיךְ עָלֵינוּ תְּמִיד, קִדְשַׁת מֹשֶׁה
רַבֵּנוּ, וּקְדֻשַׁת כָּל הַצַּדִּיקִים-
הָאֲמִתִּיִּים.

וְתִזְכְּנוּ מְהֵרָה, לְצֵאת מִגְּלוֹת שֶׁל
הַ'שְׁבַעֲיַן-אֲמוֹת', שֶׁהוּא
'תַּאֲוָה-נְאוּף', וְכָל שְׂאֵרֵי הַתַּאֲוֹת-רָעוֹת.
וְתַעֲזְרֵנוּ וְתוֹשִׁיעֵנוּ, לְשִׁבְר וּלְגֵרֶשׁ וּלְבַטֵּל
כָּלֵם, מִעָלֵינוּ וּמִעַל גְּבוּלָנוּ, חַיֵּשׁ קַל
מְהֵרָה.

וְתִזְכְּנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים, שֶׁתַּחֲזֹר נַפְשָׁנוּ
לְשָׂרְשָׁה, וְתִהְיֶה נַפְשָׁנוּ נִכְלָלָת
בְּרַחֲמֶיךָ, בְּתוֹךְ הַ"עֵי"ן נַפְשׁוֹת שֶׁל בֵּית-
יַעֲקֹב", בְּתוֹךְ שְׁנַיִם-עָשָׂר שְׁבַטֵי-יִשְׂרָאֵל, בְּתוֹךְ
הָאַרְבָּעִים-וְתַשַּׁע אוֹתִיּוֹת שֶׁל שְׁמוֹתֵיהֶם
הַקְּדוּשִׁים, אֲשֶׁר שֵׁם הוּא שָׂרֵשׁ נַפְשָׁנוּ
וְרוּחָנוּ וְנִשְׁמוֹתֵינוּ.

וְתִשְׁמַר אֶת עֵינַי תָּמִיד, מִכָּל מִינֵי פְגָם-
הָרְאוֹת'.

וְלֹא אֶסְתַּכַּל בְּשׁוֹם דְּבַר הַמְּבִיא לְיָדֵי
הַרְהוֹר חֲסִד־וְשְׁלוֹם. "הַעֲבַר עֵינַי
מִרְאוֹת שְׂוֹא, בְּדַרְכֵךְ חַיְנִי. גַּל עֵינַי,
וְאֲבִיטָה נִפְלְאוֹת מִתּוֹרָתְךָ."

עֲשֵׂה עִמִּי מַה שֶּׁתַּעֲשֶׂה, בְּאִפְן שְׂאֲזֹכָה
בְּחַיֵּי חַיֵּשׁ קַל מְהֵרָה, לְשִׁמְרֵת-
הַבְּרִית בְּאַמֶּת, מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם, בְּקִדְשָׁה
גְּדוּלָה.

וְאֲזֹכָה לְהַתְקַדֵּשׁ בְּקִדְשֶׁתְךָ הָעֲלִיזָה,
עַד שְׂאֲזֹכָה לְשִׁבְעִים פָּנִים שֶׁל
הַתּוֹרָה-הַקְּדוּשָׁה'.

בְּרַכְנוּ אֲבִינוּ כְּלָנוּ יַחַד בְּאוֹר פְּנִיךָ,
"הָאִירָה פְּנִיךָ עַל עַבְדְּךָ,
הוֹשִׁיעֵנִי בְּחֶסֶדְךָ. אֱלֹהִים יַחַנְנוּ וַיְבָרְכֵנוּ,
יָאֵר פָּנָיו אֶתְנוּ סֵלָה. פְּנִיךָ הָאֵר בְּעַבְדְּךָ,
וְלִמְדֵנִי אֶת חֻקֶיךָ". יִהְיוּ לְרִצּוֹן אִמְרֵי פִי,
וְהִגִּיזוֹן לְבִי לְפָנֶיךָ, יִהְיֶה צוּרִי וְגוֹאֲלִי.

וְאֲזֹכָה עַל-יְדֵי-זֶה, לְהַכְּלִל בְּתוֹךְ
הָעֵי"ן פָּנִים שֶׁל הַתּוֹרָה-
הַקְּדוּשָׁה'. וְתִזְכְּנֵי לְבָא מְהֵרָה, לְהַתְגַּלּוֹת
גְּדוּל בְּתוֹרָה וְעִבּוּדָה, בְּקִדְשָׁה וּבְטָהֳרָה
גְּדוּלָה, בְּאַמֶּת וּבְאַמוּנָה שְׁלֵמָה.

וְתֵאִיר עֵינַי בְּתוֹרָתְךָ, וְתִזְכְּנֵי לְחַדֵּשׁ
בְּתוֹרָה תָּמִיד, חֲדוּשִׁים
אַמִּתִּיִּם, חֲדוּשִׁים הַנִּמְשָׁכִין מֵעֵי"ן פָּנִים
שֶׁל הַתּוֹרָה-הַקְּדוּשָׁה', חֲדוּשִׁים הַמְּבִיאִין
לְיָדֵי מַעֲשִׂים-טוֹבִים.

חֲדוּשִׁים שֵׁשׁ לָהֶם כַּח לְהוֹצִיא אֶת
הָאָדָם מִגְּלוֹת שֶׁל עֵי"ן-
אֲמוֹת', מִתְאַוִּתִּיחֵן וּמִדּוֹתִיחֵן הָרְעוֹת.
וּלְקָרְבוֹ אֶל הַתּוֹרָה וְאֶל הָעִבּוּדָה.

חֲדוּשִׁין שְׁנִמְשָׁכִין עַל-יָדָם נִשְׁמוֹת
חֲדָשׁוֹת, לְכָל הַשּׁוֹמְעִין אֶת
הַחֲדוּשִׁין הַלָּלוּ.

וְתַעֲזְרֵנִי לְתַקֵּן פְּגָם הָעֵינַיִן, וְלֹא
אֶתּוֹר אַחַר לְבָבִי וְאַחַר עֵינַי.

עֲשָׂרָה בְּטִבֵּת

"בשמונה בטבת נכתבה התורה יונית בימי
תלמי-המלך, והיה חשך בעולם שלשה ימים"
(שלקר-ערוך ארז-חיים תקפ"ב)

א.

(ח"א פא)

לפְעָמִים מְדַבֵּר הַצַּדִּיק עִם הָעוֹלָם
'שִׁיחַת חֲלִין'. וְהוּא טוֹבָה גְדוֹלָה
לָהֶם - כִּי יֵשׁ בְּנֵי-אָדָם שְׂרָחוּקִים מֵהַתּוֹרָה
וְהִדְעַת מְאֹד, עַד שְׂאִי-אֶפְשֶׁר לְקַרְבָּם עַל-יְדֵי
'דְבַר-תּוֹרָה', כִּי אִם עַל-יְדֵי 'שִׁיחַת חֲלִין'
דִּיקָא שֶׁהַצַּדִּיק מְלַבֵּשׁ בָּהֶם אֶת הַתּוֹרָה.

כִּי עַל-יְדֵי 'תּוֹרָה וְתַפְלָה', אִי-אֶפְשֶׁר
לְקַשֵּׁר אֶל שְׂרָשָׁם, מִחַמַּת שָׁהֶם
רְחוּקִים מִן הָאֱמֶת.

כְּדֹאִיתָא בְּתַלְמֵי-הַמֶּלֶךְ (מגלה ט):
"כְּשֶׁהוֹשִׁיב ע"ב זְקָנִים לְכַתֵּב לוֹ
סֵפֶר-תּוֹרָה, וְכַתְּבוּ בָלֶם 'אֱלֻקִּים בְּרָא
בְּרֵאשִׁית" וְכוּ'. כִּי הוּא רְחוּק מִן הָאֱמֶת,
וְהַצַּדִּיק לְהַפִּיךָ אֶת ה'צְרוּפִים'.

כִּי הַצַּדִּיק שְׂרוּצָה לְקַשֵּׁר אֶת הַמּוֹנֵעִים
הַרְחוּקִים מִן הַתּוֹרָה הָאֱמֶתִיּוֹת, צָרִיךְ
לְדַבֵּר עִמָּהֶם 'שִׁיחַת חֲלִין', וְלְהַלְבִּישׁ בָּהֶם
הַתּוֹרָה, רַק שֶׁהוּא מְדַבֵּר בְּ'צְרוּפִים'.

וְנִקְרָא: 'פְּסֻלַת אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל', כִּי אִף שֶׁהֵם
'פְּסֻלַת אֶרֶץ', אִף-עַל-פִּי-כֵן יֵשׁ
בָּהֶם 'תּוֹרָה', שֶׁהִיא בְּחִינּוֹת 'יִשְׂרָאֵל' וְכוּ'.

ב.

(ח"ב צא)

שִׁיחַתָּן שֶׁל הַצַּדִּיקִים אֱמֶתִיִּים'
שֶׁמְשִׁיחִין וּמְסַפְּרִים 'שִׁיחַת

חֲלִין', הִיא יִקְרָה מְאֹד מְאֹד - וְכִמוּ שֶׁאָמְרוּ
רַז"ל (ספ"ה כא: עבודת-זרה יט:): "שִׁיחַתָּן שֶׁל
תַּלְמֵי-דֵי-חֲכָמִים צָרִיכִין לְמוֹד".

כִּי הַצַּדִּיק-הָאֱמֶת' בּוֹנֶה עוֹלָמוֹת הַחֲרָבִין,
וּמְגַבִּיהַ 'חֲכָמָה-תְּתָאָה' וּמְקַשֵּׁר
לְחֲכָמָה-עֲלֵאָה, עַל-יְדֵי שִׁיחַתוֹ וְסַפְּוֵרֵי
דְבָרָיו שֶׁמְדַבֵּר עִם הַמּוֹנֵעִים'.

כִּי הַשֶּׁכֶל שֶׁל הַמּוֹנֵעִים שְׂאִינָם מְקַשְׂרִים
אוֹתוֹ לְהַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ, הוּא נִפְרָד
מִ'חֲכָמָה-עֲלֵאָה'. אָבֵל הַצַּדִּיק-הָאֱמֶת'
מְקַשֵּׁר הַשֶּׁכֶל' שֶׁל הַמּוֹנֵעַ, אֶפְלוּ הַשֶּׁכֶל'
וְהַחֲכָמָה' שֶׁל הַרְשָׁעוֹ, לְהַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ.

וְזֶה עֵינֵן מַה שֶׁהַצַּדִּיקִים מְדַבְּרִים עִם
אֲנָשִׁים שְׂאִינָם הַגּוֹנִים, אוֹ אֶפְלוּ עִם
עַבּוּדֵי וְכוּ'.

כִּי כְּשֶׁהַצַּדִּיק מְדַבֵּר עִם רְשָׁעִים, וְהַצַּדִּיק
מְגַבִּיהַ שֶׁכֶּלֹו וּמְקַשְׂרוֹ לְהַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ,
אִזִּי מַעֲלָה וּמְקַשֵּׁר שֶׁכֶּלֶם מִמְּקוֹם שֶׁהֵם
לְהַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ.

כִּי הַצַּדִּיק-הָאֱמֶת' - מְצַמֵּץ שֶׁכֶּלֹו,
וּמְדַבֵּר עִמָּם בְּחֲכָמָה נִפְלְאָה וּבְמִלָּאָה
גְּדוֹלָה, וּמְקַשֵּׁר כָּל הַדְּבוּרִים לְהַשֵּׁם-יִתְבָּרֵךְ,
וְעַל-יְדֵי-זֶה מְבִיאֵם לִיְדֵי 'תְּשׁוּבָה'.

וְזֶה בְּחִינַת (דְּבָרִים לג. א): "וְהֵם תָּפוּ לְרַגְלֶךָ
יֵשׂא מִדְּבַר-תִּיךָ", וְדָרְשׁוּ רַז"ל (בבא-
בבא ח.): "אֵלּוּ תַלְמֵי-דֵי-חֲכָמִים שֶׁהוֹלְכִים
וּמְכַתְּתִים רַגְלֵיהֶם מֵעִיר לְעִיר, וְנוֹשְׂאִים-
וְנוֹתְנִין בְּדְבָרָיו שֶׁל מְקוֹם".

כי ה'צדיקים-האמתיים' מדברים לפעמים עם רשעים, ומספרים עמהם מעסקי מלחמות, וכיוצא בזה מעסקי העולם.

אך הוא מלביש בזה האור הגדול של התורה - כי הוא מלביש 'אור-התורה' בלבושים שונים זה מזה, עד שמלבישו בדברים הללו, וה'אור-התורה' מתלבש בצרופים אחרים.

כי אם היה הצדיק מדבר תכף תורה בפרוש עם הרשע, והיו מגליון לו תורה כמות שהיא - היה יכול להתפקד יותר, והיה נעשה רשע יותר - כי היה נעשה אצלו 'סם-מות' חסוֹשֶׁלום, כי הוא רחוק מן התורה.

כי "צדיקים ילכו בם ופושעים יכשלו בם" (הושע יד, י). כי "זכה נעשה לו סם-חיים, לא זכה נעשה לו סם-מות" (יומא עב:).

ועל-כן צריכין להלביש לו התורה בצרופים אחרים כי אם היו פותבין התורה כמות שהיא - היה מתפקד יותר וכו'.

ובכמו שמצינו ב'תלמי-המלך' (מגלה ט): "כשהושיב שבעים ושנים זקנים, ונתן השם-יתברך בלב כל אחד ואחד להלביש התורה בצרופים אחרים, וכתבו: 'אלקים ברא בראשית' וכו'", וכמו שפרש רש"י שם.

ועל-כן צריכין ה'צדיקים-האמתיים' לדבר עם הקמון שיחת הליון, והם מלבישין בהם התורה, והם מקשרים אותם באלו הדבורים ממקום שהם.

כי הם אינם רחוקים מאלו הדבורים והספורים שהצדיק מדבר עמם - ועל-

ידייזה מקשר אותן ומעלה אותן להשם-יתברך.

וזוה בחינת: "שהוא 'נושא-ונותן' בדבריו של מקום" - דהינו: שהוא מדבר עם כל אחד לפי מקומו במקום שהוא, והוא 'נושא' אותן הדבורים, ו'נותן' אותם להשם-יתברך - כי הוא מקשרם לשרשם, לבחינת 'חכמה-עלאה' וכו'.

ג.

(לקוטי-הלכות, קריאת-שמע ד, יב - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א לו, 'בקרוב עלי מרעים')

"מפי עליון לא תצא" (איכה ג, לח), כי אם 'אור-פשוט'.

אך לפי בחינת ה'כלי המקבל' האור, כך נצטייר האור בתוכו. אם הכלי בשלמות, אזי נצטייר האור לברכה וכו', ולהפך להפך חסוֹשֶׁלום וכו'.

כי ה'אור-הפשוט' הבא מלעיל - הוא בחינת 'קמיץ וסתים'. אך לפי בחינות ה'כלי המקבלים', הוא בחינת 'צירי' - שנצטייר ה'אור' לפי בחינת ה'כלי'.

וזוהו בחינת "עשרה בטבת" - בחינת ה'שלש-צרות' שארעו בטבת, שחושב שם בהסליחות (לעשרה-בטבת): "שמת עזרא הסופר, ונכתבה התורה יגית בימי תלמי-המלך, והתחיל הרבן בית-המקדש".

כי כלם הם בחינה אחת, בחינת 'פגם הנ"ל' - הינו: שקשה לציר האור לברכה, מחמת ה'שלש-צרות' הנ"ל.

כי "מת עזרא-הסופר" - שבגדל קדשתו היה פותב הספר-תורה בקדשה גדולה,

וְהָיָה מְצִיר הָאֹר לְבִרְכָה בְּיָדָי - וְעִכְשָׁנוּ מִי יָקוּם בְּעֵדְנוּ?!

וְאִיךָ מוֹצֵאִין 'סוֹפֵר' כְּזֶה - שְׂיִכְתֵּב וַיִּצְיֵר לָנוּ אוֹתוֹת הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, בְּבַחֲיַנֵּת 'בְּרָכָה' - עַד שֶׁכָּל הָעוֹסְקִים בְּסִפְרֵי תוֹרָה כְּזֹאת, יֵאִיר עֵינֵיהֶם בְּהַתּוֹרָה, וּבְנִקְל יִצְיֵרוּ הָאֹר לְבִרְכָה - כִּי כָּבֵד נִצְטִיר לְטוֹבָה עַל-יְדֵי הַסּוֹפֵר הַהַגּוֹן.

וְלֹא דֵי שְׂאֵבְדְנוּ סוֹפֵר כְּזֶה, שֶׁהוּא 'עֲזָרָא' הַסּוֹפֵר, שֶׁהָיָה מְצִיר בְּכַתִּיבְתוֹ, הָאוֹתוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה, לְבִרְכָה - אִף גַּם בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים "נִכְתְּבָה הַתּוֹרָה יוֹנִית" - שֶׁהוּא הַחֶפֶץ מִמֶּשׁ מִכְּתִיבַת סִפְרֵי-תוֹרָה' שֶׁל 'עֲזָרָא-הַסּוֹפֵר' - מֵהַפֶּךְ אֶל הַפֶּךְ.

כִּי הֵם בְּיָדָי מְצִירִים אֹר הַתּוֹרָה לְהַפֶּךְ, עַל-יְדֵי כְּתִיבְתָם וְהַעֲתַקְתָּם - שְׂמֹזָה נִמְשָׁךְ כָּל הָאֲפִיקוֹרְסוֹת וְהַכְּפִירוֹת שֶׁל הַמַּחְקָרִים וְהַפִּילוֹסוֹפִים "שְׂמַהֲפָכִים דְּבָרֵי אֱלֹקִים חַיִּים" (יְרֵמְיָה כג, לו), וּמֵהַפָּכִים דְּבָרֵי הַתּוֹרָה-הַקְּדוֹשָׁה, לְאֲפִיקוֹרְסוֹת וּכְפִירוֹת שֶׁלָּהֶם רַחֲמָנָא-לְצַלָּן.

וְעַל-כֵּן הֵם רוֹצִים לְחַנֵּךְ אֶת הַבְּנִיִּים בְּלִמּוּד מְקָרָא לְבַד, בְּלֵי פְרוּשׁ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל שֶׁבְּגִמְרָא וּמְדַרְשִׁים וְאַגְדוֹת - כִּי הֵם רוֹצִים לְצִיר חֶסֶד-וְשָׁלוֹם 'אוֹרֵי-הַתּוֹרָה', כְּפִי כְּלִיָּהֶם הַרְעוֹת, כְּפִי מַחִיָּהֶם הַפְּגוּמִים וְהַמְקַלְקָלִים מְאֹד מְאֹד, עַל-יְדֵי רַבּוּי תַּאֲוֹת-נְאוּף שֶׁהֵם מְשַׁקְעִים בָּהּ מְאֹד, כַּמְפָּרְסִים, וְכֹאשֵׁר הֵם יוֹדְעִים בְּעֵצָמָם.

וְעַל-כֵּן אֵינָם רוֹצִים שְׂיַעֲסְקוּ בְּנִיָּהֶם, בְּגִמְרָא וּמְדַרְשִׁים שֶׁל רַבּוֹתֵינוּ ז"ל, שֶׁכָּבֵד הַתְּחִילוּ לְצִיר 'אוֹרֵי-הַתּוֹרָה' קֶצֶת, וּלְפָרְשָׁה לְטוֹבָה.

וְזֶה בַּחֲיַנֵּת: "חֲרַבְּן בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ" - כִּי בְּבֵית-הַמִּקְדָּשׁ הָיוּ כְּהֹנִים עוֹסְקִים בְּעַבּוּדְתָם, וְעַל-יְדֵי-זֶה הָיוּ מְמַשִּׁיכִין כָּל הַהַשְׁפָּעוֹת וְהַבְּרָכוֹת, כִּי הָיוּ מְצִירִים הָאֹר לְבִרְכָה.

כִּי "ה'כְּהֹנִים' הֵם מְבַחֲיַנֵּת 'קַמְצִי', בַּחֲיַנֵּת (וַיִּקְרָא ה, יב): 'וְקַמְצִי הַכַּהֵן'" (תַּקּוּנֵי-זִיזְהָר' ה, יט: קכו), וַיֵּשׁ לָהֶם כַּח עַל-יְדֵי עַבּוּדְתָם - לְהַמְשִׁיךְ הָאֹר מְבַחֲיַנֵּת 'קַמְצִי', לְצִירֵי' - לְצִירוֹ בְּבַחֲיַנֵּת 'בְּרָכָה' - שֶׁזֶהוּ בַּחֲיַנֵּת 'בְּרַכְתֵּי-כְהֹנִים', שֶׁמְסַרָה הַתּוֹרָה לָהֶם לְבָרֶךְ אֶת יִשְׂרָאֵל - כִּי הֵם יְכוּלִים לְהַמְשִׁיךְ הָאֹר מִ'קַמְצִי' לְצִירֵי', לְצִירוֹ לְבִרְכָה.

ד.

(לְקוּטֵי-הַלְכוּת, תְּשַׁע־בָּאב וּשְׁאָר-תַּעֲנִיּוֹת ד, ג-ד - עַל-פִּי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן ח"א סא, 'חֲדֵי רַבִּי שְׂמַעוֹן')

עַקֵּר חֲרַבְּן בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ וְגַלּוּת יִשְׂרָאֵל מֵאַרְצָם, הוּא בַּחֲיַנֵּת 'פְּגַם הָעֵצָה' שֶׁנַּחֲלָקָה לְשָׁנִים, שֶׁבֹא עַל-יְדֵי 'פְּגַם אַמוּנַת-חֲכָמִים', שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה מְגַרְשִׁין יִשְׂרָאֵל מֵאַרְצָם, כְּמוֹ שֶׁמְבֹאֵר שָׁם בַּמֶּאֱמָר הַנַּ"ל (ח"א סא).

וְעַל-יְדֵי-זֶה אֵין יְכוּלִין לְהַמְתִּיק הַדִּין עַל-יְדֵי בַּחֲיַנֵּת 'קַדְשֵׁי-קַדְשִׁים'. וְעַל-כֵּן עַל-יְדֵי-זֶה נַחֲרַב הַבֵּית-הַמִּקְדָּשׁ.

וְעַל-כֵּן תַּקְּנוּ לְהַתְעַנּוֹת הָאַרְבַּע תַּעֲנִיּוֹת עַל-זֶה - כְּדֵי לְתַקֵּן עַל-יְדֵי ה'תַּעֲנִיּוֹת', פְּגַם ה'עֲשָׂנִים סְרוּחִים', שֶׁהֵם 'מוֹתְרוֹת הָאֲכִילָה' שֶׁעוֹלָה אֶל ה'מַח', שֶׁבֹא עַל-יְדֵי 'פְּגַם אַמוּנַת-חֲכָמִים'.

וְזֶה בַּחֲיַנֵּת הַשְּׁלֵשׁ צְרוֹת שְׂאֲרַעוּ בְּטַבַּת, שֶׁאֵז הַתְּחִלַּת 'חֲרַבְּן בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ',

כְּמוֹ שְׁכָתוּב (יחזקאל כד, ב): "כָּתַב לְךָ אֶת עֲצָם הַיּוֹם הַזֶּה".

וְהֵם נִזְכָּרִים בְּסִלְיֹת שֶׁל עֲשָׂרֵה-בְּטַבַּת: "שְׁנֵכְתָבָה הַתּוֹרָה יְוֹנִית, וַיִּמַּת עֲזָרָא־הַסּוֹפֵר (סוף מַגִּלַּת תְּעֵנִית), וְאִזְ סָמַךְ מְלֹךְ בְּבֶל וְכוּ", שֶׁהוּא 'הַתְּחֵלֶת הַחֲרָבָן'.

כִּי כָּל אֵלֹהֵי הַצָּרוֹת תְּלוּיִים זֶה בְּזֶה.

כִּי "נִכְתְּבָה הַתּוֹרָה יְוֹנִית" - זֶה עָקַר בְּחִינַת 'פְּגָם כְּתָב יְדִינוּ', וְנוֹתְנִים תִּקּוּף לְכָתֵב שְׁלֵהֶם, מֵאַחַר שֶׁהַתּוֹרָה־הַקְּדוּשָׁה בַּעֲצָמָה נִכְתְּבָה בְּכָתֵב שְׁלֵהֶם.

וְזֶה בְּחִינַת: "שְׁמַת עֲזָרָא־הַסּוֹפֵר" - שֶׁהוּא הַסּוֹפֵר הָרֵאשׁוֹן שֶׁעָסַק בְּיוֹתֵר לְתַקֵּן כְּתִיבַת הַתּוֹרָה כְּרָאוּי.

וְעַל־כֵּן 'צָרַת מִיתָתוֹ', הוּא שְׂיָכָה לְצָרַת 'כְּתִיבַת הַתּוֹרָה בְּכְתָבֵיהֶם', שֶׁהוּא הַהֲפֵךְ מֵהַתְּקוּן שֶׁעָשָׂה עֲזָרָא־הַסּוֹפֵר, עַל־יְדֵי שֶׁהָיָה עוֹסֵק לְהִיּוֹת סוֹפֵר וְכוּתֵב בְּכְתָבֵינוּ כְּדִינוּ, וְהַמְּשִׁיךְ שְׁלֵמוֹת כְּתִיבַת סְפָרֵי־הַתּוֹרָה בְּעוֹלָם.

וְעַל־כֵּן אִזְ הַתְּחִיל הַחֲרָבָן - כִּי עָקַר הַחֲרָבָן עַל־יְדֵי־זֶה, עַל־יְדֵי 'פְּגָם אֱמוּנַת־חַכְמִים', שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה 'נִפְגַּם כְּתָב יְדִינוּ, וּמְגַרְשִׁין מֵאַרְצֵי־יִשְׂרָאֵל, וְנַחֲלָקָה הָעֵצָה.

וְאִזְ אֵין שְׁלֵמוֹת לְהַתּוֹרָה - עַל־יְדֵי שְׁפּוּגָמִין בְּסְפָרִים־אֱמִתִּיִּים שֶׁל תּוֹרַת־נְבוֹי־הַקְּדוּשָׁה, שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה אֵין יְכוּלִין לְהַמְּשִׁיךְ הַהַמְּתָקָה מִ'קֶּדְש־קְדָשִׁים'.

עֵינֵי־שָׁם (בְּהַתּוֹרָה ח"א סא), וְתִרְאֶה אֵיךְ כָּל־זֶה קָשׁוּר זֶה בְּזֶה.

ה.

(עֵלִים־לְתֵרוּפָה, מִכְּתָב הַסֵּתֶלְקוֹת מוֹהֲרַנ"ת ז"ל)

לְפָנַי הַסֵּתֶלְקוֹתוֹ בְּיוֹם 'עֲשָׂרֵה־בְּטַבַּת' שְׁנַת תר"ה, אָמַר מוֹהֲרַנ"ת ז"ל: "שְׁלֹשָׁה צָרוֹת הָיוּ בְּטַבַּת: א) בּוֹ מַת עֲזָרָא־הַסּוֹפֵר. ב) וְנִכְתְּבָה תּוֹרָה יְוֹנִית. ג) וְנִבְקְעָה הָעִיר". [וְסָמַךְ מְלֹךְ בְּבֶל עַל יְרוּשָׁלַיִם] (סִלְיֹת לְעֲשָׂרֵה־בְּטַבַּת).

וְאָמַר בְּזֶה־הַלְשׁוֹן: נו - אִז עֲזָרָא־הַסּוֹפֵר גִּיַּט אֲוֹעֵק, אֲוִן טְרִיִף־פְּסוּל' אִיז זִיךְ מִתְגַּבֵּר, אֲזוּיפִיל וְוִי סַע [ס'אז] הִיִּנֵּט דָּא אֲלָפִים וּרְבָבוֹת טְרִיִף־פְּסוּל'!

נָאֵר אֵיךְ הָאֵף, אִז אֵיִין בְּלַעֲטֵל' פּוֹן סְפָרֵי רַבְנֵנוּ - וְוַעֲט זֵיִן אַ תְּקוּן אֲוִף אֲלֵדִינֵג [אַלְעַס]!

נו - זָאג אֵיךְ אֵיִךְ אָן, אִז אֵיִיעֵר עוֹבְדָא זָאל זֵיִן, אֵיר זָאלֵט דְרוֹקֵן דִּי סְפָרִים, ס'זָאל זֵיִן "יְפוּצוּ מַעֲיִנְתֵיךְ חוּצָה" (מְשַׁלִּי ה, טז)!

אֵיר זָאלֵט זֵיִן שְׁטאַרְק, מִיט אַעֲלֵט', אֲוִן מִיט רְצוֹן', אֲוִן מִיט טְרַחָא'!

[נו - כְּשֶׁעֲזָרָא־הַסּוֹפֵר מִסְתַּלֵּק, וְיִטְרַף־פְּסוּל' מִתְגַּבֵּר כָּל־כּוֹף, כְּמוֹ שֶׁיֵּשׁ הַיּוֹם אֲלָפִים וּרְבָבוֹת טְרַף־פְּסוּל'!

רַק אֲנִי מְקוּהָ: שְׁדָף אַחַת' מִסְפָּרֵי־רַבְנֵנוּ - יִהְיֶה תְּקוּן עַל הַכֹּל!

נו - אֲנִי מִזְחִיר אֲתֶכֶם: שֶׁעָסַקְכֶם יִהְיֶה, לְהַדְפִּים אֶת הַסְּפָרִים, שִׁיְהִיָּה: "יְפוּצוּ מַעֲיִנְתֵיךְ חוּצָה" (מְשַׁלִּי ה, טז) - שְׁתִּהְיוּ תְּזָקִים: בְּמִמוֹן, וּבְרְצוֹן, וּבְטִירְחָא'!. (עֵין בְּרַפְרָאוֹת־לְחֻכְמָה' ח"א סא).

